

"[T]he frequency of headless and dismembered cadavers washing up on shore [,which] has reduced demand for fish . . ." (46), underscores the magnitude of the brutalities. These bodies are enough evidence of the State practice of "salvaging"—a term widely used in the Philippines to refer to "summary execution or extra-judicial, surreptitious, killing of individuals by the armed forces" (Leary et al. 23). In telling the stories of the martial law victims, many of whom are patriotic Filipinas who have largely been missing from Philippine historical accounts, Hagedorn not only recovers Philippine history of nationalist struggles but also retrieves the voices of these unacknowledged heroic women whose lives were taken unjustly.¹¹ As signifiers of the martial law, the unidentified floating bodies of three women and one boy, as well as the many other dismembered bodies, "speak" of the extent to which the government's hostilities can possibly be inflicted on people without gender and age discrimination.

Hagedorn dramatizes the State violence more vividly through the scene in which Daisy, having refused to reveal the details about her guerrilla activities, is arrested, tortured, and then gang raped by the President's aide and the General's men. The sexual assaults and the torture inflicted on her body also result in the death of her premature baby girl (233). The State imposition of rape and torture upon Daisy's body is perhaps intended to discipline and penalize her, who has not only violated the State law but also defied the patriarchal ideology. Being an active participant in the underground movement, Daisy challenges the patriarchal norms that constrain women's autonomy. The infliction of pain on Daisy's body here can be seen as the State effort to reinscribe the patriarchal norms back on the female body.

Furthermore, the violated body of Daisy manifests the State internalization of the colonizers' use of violence to rule the Filipino people. Her rape, in particular, invokes the allegorical image of colonial ideology depicted as masculine violation of the female body. The rape scene in which Colonel Jesus de Jesus "assaults [Daisy] for so long and with such force, Daisy prays silently to pass out" (216) is a reminiscence of Ronald Takaki's image of American assertion of manhood/nationhood: "the masculine thrust toward Asia" (257). Like the Philippines, the country that had been violated constantly for centuries by both colonial and neocolonial powers, Daisy's body has been repeatedly exploited and abusively victimized by men of her own race.

However, Hagedorn's text contends that the female body is also a site of a struggle between discipline and freedom. Women's endurance of torture and their strong determination to

endure the pain inflicted upon their bodies should be considered their desperate attempt to assert autonomy over themselves. Even in the situation in which a woman loses complete control over her body, she is still in full control of her own will. The law may be "intextuated" on her body, but it need not be intextuated on her mind. Thus, Daisy "vows to remain silent" while she is tortured (215).

Trinh Minh-ha describes women's silence as "a will not to say or a will to unsay and as a language of its own." Silence can be subversive when women use it "in [their] attempts at undermining patriarchal systems of values" (72, 73). In this sense, Daisy's silence is a form of resistance to the State disciplinary power.

Although the novel does not inform the readers whether or not Daisy's nationalist mission is fully accomplished in the end, it implies that the "birth" of a new nation is still out of reach. True, Daisy's stillborn baby symbolically portends the grim future of the nation ruled by the dictator. Nonetheless, the novel suggests that there is always hope as long as the people of the Philippines are aware that the nation will not be truly liberated unless the people, particularly the female/feminized subalterns, are emancipated. *Dogeaters* not only resists the dissemination of the Western cultural hegemony that continues subjugating and bodily exploiting Filipinas but also offers a discourse of healing and empowerment. For both Filipinas and other Asian females who still have to survive in the world that requires the ongoing struggles against oppression and discrimination, the novel reminds them to remember the fighters like Daisy, Joey as well as those unnamed heroic women and to draw strength from them. For Western readers, this novel invites them to reevaluate U.S. and British imperial histories and reconsider monolithic representations of Asian women in the hegemonic discourse as well as Western mass media and popular culture.

NOTES

¹ In this sense, *Dogeaters* is opposed to the majority of Philippine history books that project the American colonizers as the Savior of the Filipino people.

² Hagedorn states that the title of the novel is taken from a Luis Cabalquinto poem in which a man is depicted as a social outcast howling at the moon. Such images of man-as-dog are crucial in her novel. As she explains, "The dog is a metaphor for an oppressed beast" (Pajaron 17). In addition to a colonial derogatory reference associating Filipino natives with cannibalism, the term "dogeater" in the novel is, according to Leonard Casper, a metaphorical description of modern man struggling to survive in a dog-eat-dog world in which everyone lives by the rules of "cultural cannibalism." That is, because of greed and survival instincts, everybody "devours" one another (153).

³ I borrow Antonio Gramsci's term "subaltern" to refer to a group of people who do not have access to power.

⁴ Most of the italicized words in the novel are in Spanish and Tagalog. All italics appear as such in the original text. Subsequent italicized passages cited are also preserved as they are in the text.

⁵ Vincent Rafael, "Patronage and Pornography: Ideology and Spectatorship in the Early Marcos Years," *Comparative Studies in Society and History* 32 (1990), 291. Rafael describes *bomba* films as the soft-and hard-core pornography in which the *bomba* actresses expose their bodies to the camera and to largely a male audience in "the lurid scenes of simulated sexual intercourse" (291). *Bomba* stars emerged in the late sixties and early seventies along with the new women like Imelda Marcos who acted out her ambition to participate in her husband's campaigns. The *Bomba* actresses in sex films were also made spectacle of themselves out of their ambition. As a result, they did represent "a new *image* of woman" (291).

⁶ Institutionalized as one of the landmarks of Marcos' "New Society" project purported to help create a favorable image of the nation, tourism peddled women as commodity for profit.

Prostitution, operated under the guise of the R&R (Rest & Recreation) industry catering to American

GI's at the U.S. military bases, was regulated and protected by the State (dela Cruz 1, 13, 14). The Marcos government supported the Military Bases Agreement not only because it generated more than US\$1,000 million a year in the State revenues but also because it made the Philippines one of the top ten recipients of U.S. foreign aid (Goodno 217). It was not until 1992 that the agreement was lifted.

⁷ Oriental sexuality was perceived by the Westerners as "ambiguous, inscrutable, and hermaphrodite" and therefore the Oriental male/female was constructed as a "third sex," an alternative or imagined sexuality that was "potentially subversive and disruptive to the emergent heterosexual orthodoxy" (Lee 85, 88). In this sense, Joey's body can be considered feminized.

⁸ I owe this observation to Dr. Kathleen Ferraro, who pointed out to me the connection between Joey's excretion and Kristeva's notion of abject.

⁹ Hagedorn's representation of Daisy's subversive act parallels the struggles of the Philippine women's movement during the Marcos era. The movement was instrumental in precipitating the demise of the Marcos regime (Santiago 113). Among the wide array of many women's groups sprung during the period was MAKIBAKA (The Free Movement of New Women). In the novel, Hagedorn's attempt to raise the issue of women's oppression as essential to the postcolonial Philippine nationalist project corresponds to MAKIBAKA's premise, which proposed that women's freedom was a crucial part of the national liberation. The group envisioned the Philippines as a nation in which women are liberated from all kinds of oppression and have freedom to determine their lives (Kwiatkowski and West 152). In addition, Hagedorn's critique of the government-endorsed beauty pageant in the novel is possibly based on MAKIBAKA's protest against the annual Miss Philippines Beauty Contest. The group denounced the pageant as "a crass commercialization of sex and a debasement of the Filipina" (de Dios 145).

It is also possible that Daisy's resistance to the Young Miss Philippines pageant is an allusion to that of Gemma Cruz Araneta, former Miss International, who supported MAKIBAKA's inaugural protest against an annual Miss Philippines Beauty Contest during the Marcos regime. Araneta's "sensational participation" helped MAKIBAKA gain "national prominence" (de Dios 145-46).

However, Hagedorn states in an interview with Kay Bonetti that the Daisy character is "a composite of several people, but one of them had been in the mountains, had fought, had really taken this idea of the revolution very seriously" (102). Although Hagedorn does not reveal the name of that one person, it is possible that Daisy's character alludes to the former beauty queen Nelia Sancho, who later became a revolutionary (Rosca 80).

¹⁰ It is possible that Hagedorn alludes this underground group to the New People's Army (NPA), the radical guerrilla arm of the Communist Party of the Philippines (CPP). Established in 1969, the NPA is comprised of approximately 60-70 percent peasantry with about twenty thousand or twenty-five thousand full-time guerrillas. The NPA was founded on the questions of colonialism and neocolonialism with an emphasis on the U.S. military bases and U.S. multinational economic power, and the issues of social justice, land reform, redistribution of economic power, and the corruption of Marcos' dictatorial government (Rosca 9-10; Steinberg 123-24).

¹¹ Studies and research have shown that Filipino women have long been engaged in the struggles for national liberation since the Spanish colonial era. Many historians and anthropologists concede that the Philippines in pre-historic times was a matrilineal society in which women were treated as men's equals and played significant roles in the communities' social, cultural, and political affairs. The women's status and role were drastically changed when the archipelago was invaded by the Spanish colonizers, who brought with them the European patriarchal culture. It was this cultural system that turned the Filipino women into the subordinate, submissive, helpless, obedient, and silent wives and daughters (Santiago 114; Diaz x-xi). Filipina scholar Josefina C. Diaz indicates that many patriotic Filipinas have not been well-recognized in most Philippine history books. The number of these courageous women who had sacrificed their lives for the freedom and the liberation of their country from centuries of colonization and decades of unjust rule, was so large that "[e]ven a voluminous book cannot contain all of them and their stories of beauty and sacrifice, of joy and pain" (vi).

Works Cited

- Bonetti, Kay. "An Interview with Jessica Hagedorn." Missouri Review 18.1 (1995): 90-114.
- Butler, Judith. Bodies That Matter: On the Discursive Limits of "Sex". New York: Routledge, 1993.
- . "Critically Queer." GLQ: A Journal of Lesbian and Gay Studies 1 (1993): 17-32.
- . Gender Trouble: Feminism and the Subversions of Identity. New York: Routledge, 1990.
- Casper, Leonard. "Bangungot and the Philippine Dream in Hagedorn." Solidarity 127 (1990): 152-57.
- Cohen, Colleen Ballerino, Richard Wilk, and Beverly Stoeltje, eds. Introduction. Beauty Queens on the Stage: Gender, Contests, and Power. Ed. Cohen et al. New York: Routledge, 1996. 1-11.
- de Certeau, Michel. The Practice of Everyday Life. Trans. Steven F. Rendall. Berkeley: U of California P, 1984.
- de Dios, Aurora J. "Participation of Women's Groups in the Anti-Dictatorship Struggle: Genesis of a Movement." Women's Role in Philippine History: Selected Essays. Quezon City: University of the Philippines, Center for Women's Studies, 1996. 141-68.
- dela Cruz, Pennie Azarcon. Filipinas for Sale: An Alternative Philippine Report on Women and Tourism. Manila: Philippine Women's Research Collective, 1985.
- Diaz, Josefina C. Kababaiyan Kababaihan para sa Kalayaan/Filipino Women in the Struggle for Freedom. Manila, the Philippines: Socio-Pastoral Institute, 1997.
- Enloe, Cynthia. Bananas, Beaches & Bases: Making Feminist Sense of International Politics. London: Pandora, 1989.
- Fanon, Frantz. Black Skin, White Masks. Trans. Charles Lam Markmann. New York: Grove Press, 1967.
- Fiske, John. Understanding Popular Culture. Boston: Unwin Hyman, 1989.
- Foucault, Michel. Discipline and Punish: The Birth of the Prison. Trans. Alan Sheridan. New York: Vintage Books, 1979.
- . The History of Sexuality: An Introduction. Trans. Robert Hurley. New York: Vintage, 1990.
- Goodno, James B. The Philippines: Land of Broken Promises. Atlantic Highlands, NJ : Zed Books, 1991.

Hagedorn, Jessica. Dogeaters. New York: Penguin Books, 1990.

---. "The Exile within/ the Question of Identity." The State of Asian America: Activism and Resistance in the 1990s. Ed. Karin Aguilar-San Juan. Boston: South End Press, 1994. 173-82.

---. "Homesick." Danger and Beauty. New York: Penguin, 1993. 185-87.

Marlow, Barbara. Resistance Literature. New York: Methuen, 1987.

hooks, bell. Black Looks: Race and Representation. Boston: South End Press, 1992.

Kristeva, Julia. Powers of Horror: An Essay of Abjection. Trans. Leon S. Roudiez. New York: Columbia UP, 1982.

Kwiatkowski, Lynn M. and Lois A. West. "Feminist Struggles for Feminist Nationalism in the Philippines." Feminist Nationalism. Ed. Lois A. West. New York: Routledge, 1997. 147-68.

Leary, Virginia, A.A. Ellis, and Kurt Madlener. The Philippines: Human Rights After Martial Law. Geneva, Switzerland: The International Commission of Jurists, 1984.

Lee, Robert G. Orientalism: Asian Americans in Popular Culture. Philadelphia: Temple UP, 1999.

Ling, Jinqi. "Identity Crisis and Gender Politics: Reappropriating Asian American Masculinity." An Interethnic Companion to Asian American Literature. Ed. King-Kok Cheung. New York: Cambridge UP, 1997. 312-37.

Pajaron, Ding. "'Dogeaters' Is A Sumptuous Feast." Katipunan Jun. 1990: 17+.

Rafael, Vincente L. "Patronage and Pornography: Ideology and Spectatorship in the Early Marcos Years." Comparative Studies in Society and History 32.2 (1990): 282-304.

Rosca, Ninotchka. Endgame: The Fall of Marcos. New York: F. Watts, 1987.

Said, Edward. Orientalism. New York: Pantheon Books, 1978.

Santiago, Lilia Quindoza. "Rebirthing Babaye: The Women's Movement in the Philippines." The Challenge of Local Feminisms: Women's Movements in Global Perspective. Ed. Amrita Basu. Boulder, CO: Westview Press, 1995. 110-28.

Takaki, Ronald T. Iron Cages: Race and Culture in Nineteenth-Century America. New York: Knopf, 1979.

Trinh T. Minh-ha. "Not You/Like You: Post-Colonial Women and the Interlocking Questions of Identity and Difference." Inscriptions 3/4 (1988): 71-77.

ชุดที่ ๕ “ศิลปะและวรรณกรรมชัดขึ้น ศิลปะและวรรณกรรมเยียวยา”

**Amy Tan's The Joy Luck Club:
A Break from Convention, a Resistance in Writing**

วรรณพรรณ์ สุรพันธ์

เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ ไทย ครั้งที่ ๒
สนับสนุนโดย สำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย
ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วันที่ ๑๐-๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๘
ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว เชียงใหม่

Amy Tan's *The Joy Luck Club*: A Break from Convention, a Resistance through Writing

Wannapat Suranant

It was not until the year 1989 that *The Joy Luck Club*, the first book by Amy Tan (b 1952,) a Chinese woman, was able to break into mainstream American literature. Concerning with women's lives and instilled with Chinese cultural beliefs, the book became a great success. However, Tan was not the only ethnic woman writer whose fresh and original voice has found its way to the multi-cultural readers of America. The foreground of the book's publication was the social occurrences which supported the literary movement of the ethnic wave. It was the time when minority writers especially woman were provided with more freedom of expression and opportunities to be recognized. They were given the voice to tell their stories while at the same time the western society became more open to new perceptions. It was due the social context of the Post World War II period, beginning with the Civil Right movement that flourished such an artistic response in literature.

The Civil Right movement had raised a new awareness among minority groups concerning the issue of race and gender. It began after the Second World War, through an attempt of the United Nation to write a bill of right concerning with the demand for social equality in race, sex, nationality, and political belief. The attempt became a success when the Civil Right Act of 1974 and the Voting Right Act of 1965 were passed by the United State's congress (Balwin 330). America had taken a big step on the recognition of minority in the political arena. Though the black were the majority of this recognition, according to Rose, the social problems and condition of other minority groups were not overlooked. The white began to notice the dilemma and social injustice that ethnic groups had to suffer. In the mid 70's they agreed on the necessity for the blacks, the Asian Americans, the Latin Americans, and other minority groups to be recognized as members of the American community while maintaining their cultural identity. It was through their strength in objecting to the system of injustice and the sympathy among the whites that these minority groups became successful in both gaining access to political power and sustaining their ethnic roots (172-173). As an outcome of the social changes, the collapse of the "political barrier," as Orville Schell puts it, ended the cultural isolation the first generation of Chinese emigrants had endured. However, contrary to their positive attitude toward this change, the new generation of Chinese American came face to face with cultural crisis. The return to their Chinese roots was faced with difficulties of trying to recognize the country obliged to them by heritage, but had never visited. The new generation of Chinese American was trapped between the two countries and cultures whose disparities were extreme. It was through these experiences that writers like Tan were able to create, in Orville Schell's words, "a new genre of American fiction," reflecting the struggle toward finding and understanding their cultural roots (13).

Also, as a result of the Civil Right movement, a new feminist movement called the "Second Wave" feminism was made possible. In Codye Hill's view it was the period when women became aware of their inferior status as "second-class." Women's groups were formed to challenge the gender bias the society placed upon women. Their movement varied from radical activities to organizing minor "consciousness raising group." The Second Wave determination exceeded beyond the struggle for women social activities. The slogan "personal is political" expressed the intention of altering women domesticity, through the intrusion of the feminine arena of motherhood, sexuality, and cultural expectation (6). To fight against the

bias, these women tried to eliminate the oppression at its roots, that is, defying the social perception forged on women through their role of expectancy. In Adrienne Rich's perspective, through this struggle, women had found a culture of their own. They talked to one another, recovered their "oral-culture" through telling their life-stories and finding their own language. Hence, the process led them towards breaking away from, as Mary Daly puts it, "the radical passivity of men" (Rich 3), whose artifacts such as art and literature led to an integration of passivity among women and the domination of their culture (3). The process can be defined as acts of resistance. Since women had long been "misrepresented," especially in literature, thus influencing the "system of domination," women recovered a way to resist these writings with their own artistic response, calling it resistance writing. Resistance writing then can be viewed as an act to oppose this misrepresentation. Because traditional literature dominates readers' conception through the instillation of its ideology, that is, promoting the supremacy of western patriarchal society. Therefore, resistance writing was an act of struggle to resist and clarify the ideology which shaped this. Particularly in period of social changes in the recognition of race and gender, resistance writing has become an alternative for women and minority groups to resist the "system of domination" encoded in traditional literature (Apetheker, 172-173). It was a space where they could freely portray their culture and ideology which truly expressed who they were, while at the same moment resisted the domination intergraded in conventional literature.

Literary works which portrayed the struggle against the mainstream structure of western convention were considered a piece of resistance writing. Brian Richardson claims that the literary work has for a long time been subjected to conventional writing of master narrative. As a result, literature has become a "disinterested science," very formal and precise in its structure (2). Each literary piece has a narrative voice which controls the narrative style and the story's point of view, thus reflecting the western patriarchal belief of preeminence. This is because the readers are limited to see through the perception of only one narrator. The one voice narration reflects preeminence because the readers' perception is subjected to the point of view of that single narrator. Also, the western ideological belief of individualism is reflected through the character of the protagonist and his conflicts. In conventional literature, the protagonist is the major character of the story and conflicts are obstacles he is to face. These conflicts are traditionally classified as man against nature, man against man, and man against themselves (Bergman 74). It can be perceived from the conflicts that the protagonist becomes the center of the story as the conflicts evolve through and around the protagonist and the conciliation occurs when he can overcome the obstacles. Because he must alone overcome the obstacles, the conflicts are personal and individualized, hence reflecting the belief of individualism of the western patriarchal world. As Mary Eagleton puts it that while female central characters in women literature are "gentle" and contain "conciliatory qualities," the conventional protagonist is "aggressive" and "ego-centered" (89). The chronological structure and plot development in conventional literature reflect the western belief in the linear order of time. The evidence is in its linear fashion of plot development. Bergman explains that this is called the "narrative stage" in literature. The story begins with an "exposition" where the basic information of characters is given. Then the "conflict" is heightened when the protagonist faces obstacles in reaching his goal. Following this is the "climax," the stage where he achieves or fails to achieve his goal. The last stage is the "denouement." This is when the outcome of the climax, how it affects the protagonist and other characters' action towards him is narrated (74). The linear order of plot reflects the western perception on the chronological order of time. They believe that this concept is realistic and logical. As Ronald Sukenick claims in his book, The Death of the Novel that "[r]ealistic fiction presupposed chronological time as the medium of plotted narrative, an irreducible individual psyche as the subject of its characterization, and above all, the ultimate, concrete reality of things as the object and rationale of its description" (qtd. in Bergman 217). Due to this, chronological time serves to encode the western fundamental thought of authority and control. The linear perception of time is believed to be a system of logic

so any work which is against this is considered as irrational. This idea is proven by Gayle Greene's assertion that time is perceived as a line which can not be reversed and that events are determined by the previous events. She further states that this idea of time is fundamental to Western thoughts of "patriarchalism." The idea of control, of how one preceding event "earn[s] special prestige" over following events reflects the patriarchal perception of authority and the Western cultural concept of time.

Amy Tan's The Joy Luck Club can be read in the context of resistance literature. Through its new style of writing techniques which focus both on the unconventional structure and Chinese story telling style, the novel becomes a portrayal of both Chinese culture and womanhood. The separate narratives set the plot in motion. It highlights the conflict of the characters and provides each character with a voice to tell her own life story. These techniques are different from the conventional form of mainstream American literature. Separating itself from the convention is resisting the convention, enabling the novel to be considered a piece of resistance writing.

Because The Joy Luck Club expresses resistance through its writing technique, therefore the uniqueness in the writing style is obvious. The novel contains sixteen interwoven stories which focus on the Chinese immigrant mothers and their American-raised daughters. The mothers are Suyuan Woo, Lindo Jong, An-mei Hsu, and Ying Ying St.Clair. The daughters are Jing-mei Woo, Waverly Jong, Rose Hsu, and Lena St.Clair. The stories are divided into four sections, each section containing four stories of separate narrations. The first and the last section, "Feather from a thousand Li Away" and "Queen Mother of the Western Skies" belongs to the mother generation with the mother as the narrators. However, because Suyuan died before the novel opens, her narration is spoken through Jing-mei, her daughter. As for the second and third section, "The Twenty-Six Malignant Gates" and "American Translation," the stories are told through the daughter as the speakers. The novel opens with Jing-mei having to take her mother's place in the Joy Luck Club, a club started by her mother. The club is a club where the four Chinese mothers gather weekly to play mahjong, feast, and tell stories. On her first Joy Luck Club meeting, Lindo, An-mei, and Ying Ying, three of her mother's oldest friends tell her of the success in locating the address of Suyuan's long lost daughter, the baby twin she left in Kweilin. The three women urge Jing-mei to travel to China to see her sisters and tell them about her mother's life. However, Jing-mei believes she did not understand or know her mother well enough to tell stories of her life. This triggers the fears of all three mothers. They fear that their own daughter, like Jing-mei, will not know them enough to carry on their stories and understand their heritage. And this is where the separate narrations begin. Subsequent to the echo of the mother's fear in the first story, in the mother section of the book, each mother speaks in turns, telling stories of their childhood and relationship with their own mother, worrying that their daughter's remembrance of them will never contain the same intensity. In the second section, the narration shifts from the mother to the daughter. They tell stories of their childhood relationship with their mothers. The stories clearly express the conflicts that the daughters have towards their mothers, proving their mothers' fear. The third section of the stories, the daughters narrate their adult dilemmas, suggesting that their search for solution will bring them back toward the understanding of the mother's generation and recognition of their heritage. The last section of the novel, the narrations shift back to the Joy Luck Club mothers. They narrate the struggle to offer the solution and support for the daughters' dilemma by revealing their past. In the last part, Jing-mei again speaks in place of the mother. She finally travels to China and ready to transfer the memory of Suyuan to her sisters. Because Jing-mei speaks for her mother in both of the mother sections, her journey represents reconciliation between the two cultures and the two generations, bringing the novel to its closure.

Through writing a novel which resisted the traditional convention, The Joy Luck Club enables Tan to be regarded as a representative of Chinese American women writer. Being raised

during the period where social changes were immense, her style of writing was influenced by the social context of Asian American women during the political movement of post WWII. During that time, the interest regarding the issue of gender started to focus on the historical studies of women's lives through their storytelling. According to Bettina Apetheker, the 60s was the time when women's liberation movement appeared as a result of the Civil Right and the antiwar movements. Since a large number of women were involved in these activities, they became engaged in the discovery of the past feminist movement. This led women's studies toward the historical studies of women's lives and women's domesticity in different communities and times. Due to these studies, there emerged a stream of resistance which stood outside the conventional realm of "progress and social change." This resistance is about the "dailiness" of women's lives in side their domestic sphere. It brought light to their "fabric of social life," allowing people to see the hardship and the creativity of their daily labors existed for generations (172-173). Hence, Tan's style of storytelling is a reflection to this concept of resistance. As for the issue of race, Tan's writing style also mirrors the focus on the Asian's recognition of being a member of the American communities and their ability to maintain the Asian identity and ideology. Through the unconventional structures and the storytelling, is the instillation of "Asian ethnicity" which functions to "identify against the backdrop of white 'otherness'" (Lim, 12). The novel therefore resists the western ideology encoded in mainstream writings by integrating their own into it.

The "Asian ethnicity" instilled in the writing of *The Joy Luck Club* is an outcome of Tan's conciliation with her Chinese culture. Being raised in a Chinese household and schooled in an American environment, the social differences were quite extreme. As a result, Tan's life is faced with conflicts, both cultural and familial. The novel, then, serves as "a mediation on the divided nature of [her] emigrant life" (Schell, 13). All four daughters in *The Joy Luck Club* become a mouth piece which expresses Tan's conflict with her Chinese identity, the embarrassment of her cultural background and her mother limited English, since it increase her sense of being different. In *The Joy Luck Club*, Lena St.Clair mirrors Tan awkwardness of her Chinese facial feature. As a child she attempts to "westernized" her nose by sleeping with a clothespin on it. Lena as her reflection, tries to change her Chinese style eyes: "...my eyes, my mother gave me my eyes, no eyelids...I used to push my eyes in on the sides to make them look rounder"(104). Not knowing her "Chinese character," Tan was trapped between the two cultures. This dilemma is echoed in Rose Hsu: "I learn how to choose from the best opinions Chinese people had Chinese opinions American is problem which many opinions. And in almost every case, the American version was much better" (191). The inner conflict caused by cultural differences between Chinese and American is a problem which many American born Asians experienced. Therefore, by using all four daughters as her mouth piece and giving them separate narrative voices, Tan is able to make her personal conflict into a political reflection of the identity crisis of most Asian Americans.

After a childhood of conflict, Tan finally came to reconciliation with Daisy, her mother. This made her recognize and value her Chinese identity. The recognition greatly influenced the writing of *The Joy Luck Club*. Since it lead Tan to her fascination with the language which her mother uses, the language of her mother tongue. As an outcome, this language identity is instilled in the writing style of the novel. According to her essay, "Mother Tongue," Tan discusses the differences between the English she uses at home and the "standard English" she uses publicly. The English she uses at home is the "language of intimacy." A full comprehension of this particular language relies on the understanding of its contextual meaning. To an outsider, a person who does not understand Chinese culture, the English would be considered "fractured." However, this English, though described as "broken" or "watered down," according to Tan, it is 'vivid, direct, and full observation and imagery.' To depict this perception,

she uses this language, the “English [she] grew up with” to write The Joy-luck Club. She uses this English as a device to portray the language identity of her mother tongue.

The literary movement of the Post World War II period allows Tan to use the concept of resistance writing as an act of social liberation for Chinese American women. The literary movement was called the Postmodernism. It was a time when literary traditions were challenged and minority's literature which reflects their ethical and cultural identity became an important momentum. To Susan Hawkins, American women writers had taken part in the historical and cultural revolution of the Post World War II period. By participating in these movement, fictions which focus on the dailiness of women lives were introduced. This period of Postmodernism was a time when literary movement states its innovative form, as a reaction against the conventional style of literature, its genre, and structure. The most important drive of Postmodernism is the literature of the “tribal” or the minority. It was when their ethical and cultural identity serves as an important aspect which “dramatizes” the sense of kinship in each ethnic group, especially for women (241-243).

Resistance writing serves as arena of struggle where ethnic groups of women sustain their cultural identity through the dominating system of conventional literature. In Bettina Aptheker's view, resistance writings also compose of stories about these women, and their challenge against the bias of the mainstream white society which oppress their cultural identity. These stories focus on the ability to pass on their identity to the new generation. The writing allow the reader to see the strategies which are used to portray to the question of race, cultural, class, and gender (220). These women are able to create a cultural of their own to reflect them and their cultural heritage by resisting the traditional convention. As Natania Meeker puts it, “[W]omen attempt to define themselves and their community through writing; they struggle to create and shape themselves both as women and as human beings through their text” (201). In addition, by resisting the western ideology in traditional literature, these women can have a space to encode their own ideology to liberate themselves from its domination. This enables them to “envision a future when such ‘interlocking’ categories as gender, race, class, and sexual orientation are no longer mechanism of oppression” (Delamotte 3). The instillation of their identity in the writing is a reflection of their cultural recognition. Since conventional literature internalizes western ideology and its system of oppression, therefore resistance writing serves the attempt to resist such domination by integrating cultural identity and ideology which truly belong to women and ethnic groups.

Since conventional literature serves as an integration of western concept which leads to authority and control, therefore the anti-conventional structure of The Joy Luck Club resists this conception. This resistance provides a space to encode Chinese ideology and to give voice to Chinese American women. To begin with, the multi-narrative style of The Joy Luck Club is a literary technique which gives voice to all characters. The novel is composed of sixteen interwoven stories divided into four parts each with its own separate narratives, the mother generation as the narrators and the daughter generations as the narrators. Each story is narrated through the first person storytelling style. This technique forges all narrative characters as a protagonist in each own story. The style of multi-narrative provides each character a voice to tell their stories from their perspective. This reflects the sense of community where all characters are significant and all narrators contributes to the completion of the novel.

Unlike conventional literature where each story has one narrative voice and one protagonist which controls the story's point of view, in The Joy Luck Club, all major characters and their narratives are connected. They share and overcome the same conflict, thus mirroring the sense of kinship, of love and support that the women in the novel have toward one another. The conflict which shapes the theme of the novel is stated in the first story, through the character

of Jing-mei, who in this chapter serves as a representative of the daughter generation. When Lindo, Ying Ying and An-mei urge her to return to China to tell her sisters story of Suyuan, her mother, Jing-mei doubts her ability to do so: "See my sister, tell them about my mother" I say, nodding. "What will I Say? What can I tell them about my mother? I don't know anything. She was my mother" (40). After this utterance the aunties "look at [her] as if [she] has become crazy," Which makes Jing-mei realize that her aunties see in her the reflection of their own daughters:

"Not know your own mother?" cries Auntie An-mei with disbelief.
"How can you say? Your mother is in your bones!"

....
And then it occurs to me. They are frightened. In me, they see their own daughters, just as ignorant, just as unmindful to all the truths and hopes they have brought to American. They see daughters who grow impatient when their mothers talk in Chinese, who think they are stupid when they explain things in their fractured English. They see that joy and luck do not mean the same to their daughters, that to these closed American-born minds "joy luck" is not a word, it did not exist. They see daughters who will bear grandchildren born without any connecting hope passed from generation to generation (40-41).

As this awareness is brought to Jing-mei's mind, the conflict between the mother and the daughter due to their cultural gap is stated. Also, the line "your mother is in your bone," states the primary theme of the novel. That is, the finding of one's identity through the reconciliation between the mothers and the daughters.

The conflicts between the Chinese mothers and their American born daughters become the foundation of each narrative episode, thus forging each episode in all four sections of the novel to parallelism. After the conflict is stated in the first chapter, the mothers, Lindo, An-mei, and Ying Ying tell stories in turns, recalling their relationship with their own mother, and worrying that their daughters' recollection of them will never reach the same intensity. As a child, they experience events which part them from their mother. Lindo enters an arranged marriage at a young age. Since childhood An-mei is taught to despise her mother who was cast out of the family. And Ying Ying marries a bad man that ruins her spirit and innocence. However these women never forget the "shou," which is the deep connection they have with their mothers as they always remember "what is in [their] bone" (48). As for "the Twenty-six Malignant Gates" and "American Translation," the middle two sections belong to the narrative of the daughters' generation. The stories reveal the perception of Waverly, Lena, Rose and Jing-mei, the Americanized daughters, as they also in turns, tell of their conflicting relationship with their mother from childhood to adult years. They tell of their dilemmas and how finding for solutions bring them towards understanding their mothers. In the final section, "the Queen Mother of the Western Skies," the mothers express the process of reconciliation through revealing their daughters of their unknown past. They hope that this will enable their daughters to recognize their roots. Their past will teach the daughters "how to lose [their] innocence, but not [their] hope" (213).

The final stitch to the reconciliation of conflict which brings the novel to its closure is revealed in Jing-mei's return to China and her readiness to transfer Suyuan's stories to her sisters. The cultural gap is bridged through Jing-mei's realization of the heritage that lies in her blood. The moment she reaches China, she feels different and becomes aware that her mother was right, that is "[she is] becoming Chinese." It is the Chinese in her blood that is just "waiting

to be let go" (267). Also, the gap between Jing-mei and her mother is mended through the recognition that the three of them, her sisters and herself altogether resemble Suyuan: "[t]ogether we look like our mother. Her same eyes, her same mouth, open in surprise to see, at last, her long-cherished wish" (288). Because Jing-mei is the only character which speaks for her mother, she resembles a connection between the two groups of women. Therefore her success in recognizing her Chinese heritage and carrying out her mother's dream symbolize the bridging between the two generations and cultures of the Joy Luck Club's mothers and daughters. This brings the conflict to conciliation and the novel to its end.

It is through the interconnection of the characters and their stories that the idea of sisterhood among women is encoded. Register states that part of the feminist movement is to arouse the idea of sisterhood through literary works. Literature can create this feeling through the writing of "female-female relationship." The writings are narrations of experiences that women can share and compare with their own (171-172). The concept is reflected in the novel through the characters' sharing of the same conflict and the parallelism of experiences in their narration. The women of The Joy Luck Club are all connected, so are their narratives. Jean F. O'Barr indicates that this association between women is the basis of their strength to resist the oppressive social and cultural domination of men encoded in literature. The interconnected narrative stories of the novel mirrors the relationship between women in their daily lives and the support they have for one another (293-294).

While the interconnection of major characters speaks for sisterhood, the cyclical structure in plot development of The Joy Luck Club also mirrors the concept of time in both eastern and female perceptions. On the contrary to conventional literature which the plot development is chronological and linear, The Joy Luck Club's plot is cyclical. The quest toward understanding "what is in your bone" (40) begins in the first episode. Tan uses Jing-mei as the initiator of the major conflict, and end the novel by using her as a bridge, connecting the gap between the two cultures and generations. Also, the concept of "the East" being the place "where thing begin" further mirrors the cyclical structure of the novel (41). The East is where the original Joy Luck Club started. It is where the tragedies which stage the beginning of the mothers' journey take place. Finally, it is where the novel ends with Jing-mei's return to China to see her sisters. As Gayle Greene states that the protagonist's conciliation with the past is the return to her root, her home, her family (303). The circular structure of the novel resembles the Chinese perception of time. According to Dexter Fraser, Chinese people sees time as cyclical because they belief that man is a part of an "organic whole" that begins and ends circularly. The belief of cyclical order of time based on "astronomical cyclicity," the thought that the word begins a new cycle every 23,639 years, still dictates their perception. To them "man appeared as a living, cyclic portion of universe which comprise cycles upon cycles" (39-40). Another idea which shapes the Eastern view toward time is the concept of karma and the belief of birth and rebirth. Time is circular because life is circular: "[I]f life is the only one of many passing phrases of bodily existence. Death is merely a shedding of the flesh to be reborn in another life" (Wong 207). The circular pattern of The Joy Luck Club also represents the "female form," since it is their physical experiences that forge their lives into a repetition of circular patterns. In the natural aspect, women experience "menstruation, Pregnancy, and birth." In the social aspect, women are engaged the recurrence of "childbearing, childrearing, and domesticity." Because women's lives are circular, "[they] are round and so are their narratives" (Green 15). This circular pattern resists the convention of chronological plot development, a convention in literature which promotes the belief that only linear is logical. The Joy Luck Club, as a piece of resistance literature, portrays cyclical as rational through the perception of Chinese and women.

To resist the western cultural domination encoded in conventional literature, Tan uses the Chinese storytelling style in The Joy Luck Club as a literary technique which portrays the

integration of the Chinese cultural identity. In Dexter Frasure's view, "Storytelling is the art of making connections, of establishing relationship with people... with one's heritage and progeny ...[it] generates continuity, linking the past of the future and 'contextualizing' individual histories within the framework of tradition" (577). Hence, the storytelling of the novel functions to express the ancestral memory of Chinese women which is lost in the western world. The stories of the Joy Luck Club mothers serve as a retelling of their lost past which is unaware by the American-born daughters. It gives oral histories which fill in the blank space of the mothers' lives, thus reflecting how stories can connect the cultural gap between the two generations. In "The Queen Mother of the Western Skies," the parable implies that the mothers will reveal stories of their lives to their daughters in order to transfer to them their wisdom and hope. The stories will lead to the daughters' understanding of the mothers. And this understanding will enable the daughters to recognize their roots and the Chinese side in them. In this section, Ying Ying's decision to tell Lena of her tragic past becomes a reinsertion of her lost identity, which will lead to Lena's discovery of her Chinese identity, the fierceness Tiger spirit in her. The cultural connection in storytelling is also evident through Jing-mei. On her return to China, Jing-mei asks her father to tell the complete story of Suyuan's past in Chinese. The story forges the connection of Jing-mei's relationship with her mother through the understanding of her past and her Chinese culture.

Moreover, the storytelling of the Joy Luck Club mothers succeeds in creating new standpoint which will lead to the completion of the daughters' identity. According to Eugene C. Delamotte, the motivation to enact significant changes in the ideological level derives from the knowledge of women's past life and their experiences. Since the patriarchal society uses what Gerda Lerner calls the "deviant out group" to structure its domination, women must perceive through the barrier of culture, ethnic, race, and nationality in order to gain true knowledge of their lives. Women must "learn" and "unlearn," to attempt changes to the domineering ideology which shape the perception of themselves and how others perceive them (401-402). Through the storytelling of their mothers' past, the Joy Luck Club daughter's perception toward their Chinese heritage changes. As Maxine Hong Kingston asserts that "[u]nderstanding the past changes the present" (Rabiniwitz 179), therefore the present which changes through learning of the mothers' past is the complete comprehension of their mothers and their Chinese identity (179). This concept is evident in Ying Ying. The silence of her past is the root of her passivity, causing the loss of her identity. Due to this, Lena's perception toward her mother and her Chinese heritage is shaped by the western point of view. Her father, a white male, forges new identity on her mother. He changes her name from Gu Ying Ying to Betty St. Clair and changes her birth date, as the narrator stated: "with a sweep of a pen (Ying Ying) lost her name, and became a Dragon instead of a Tiger" (104). However, being westernized, Lena believes this is how her father has "saved" her mother from a terrible life in China. When Ying Ying finally reveals her story, the truth of her tragic life, she breaks the silence of her past. Confronting it makes her regain her Tiger spirit, which will lead Lena's own Tiger spirit in action, as she is also born as a Tiger. When Lena learns of her strength, her Tiger spirit, the emblem of her Chinese identity is cut lose. Due to this, Lena's perception toward Ying Ying will change to the point of conciliation and respect.

Since each character narrates through their memory, the storytelling of the novel is written in a style of tale. Tales are narrations of events which are ambiguous whether they are real or imaginary. Thus, they are loosely plotted (Shaw 372). Fisher claims that storytelling is a process of narration which attempts to convert the experience of the storyteller into "metaphors for existence," revealing the storyteller's life into a form of art. By telling stories the characteristic and the cultural context of the storyteller is revealed (577). Suyuan's story of Kwellin holds this characteristic. It is a story which she often tells Ying-mei when Ying-mei was a little girl. The Kwellin story holds her past, the past she experiences as a young woman in

China. The story starts as a style of a tale in which the description of the atmospheric surrounding is subjected to her personal emotion and point of view. In her dream, Kwellin is described delightfully: "I dreamed of jagged peaks lining a curving river, with magic moss greening the barks. At the tops of these peaks, were white mists..." (21). In reality, through a point of view of a woman escaping the danger of war, the surrounding is described with a sense of desperation: "The peaks looked like a giant friend fish head, trying to jump out of a vat of oil" (21). Other than the subjective description of surrounding, the ending of her Kwellin story always changes. She becomes the writer of her own memory as "[her] story always grew and grew" (25). This is because memory is not a reliable record of "reality" but rather a "creative writer" that takes freedom in reforming the past through the perception of the storyteller (Green 293-294). Hence, as the storyteller, Suyuan has the ability to choose whether to create a story, "to choose [her] own happiness," or to report historical truth of her tragic life (25).

The Chinese storytelling of The Joy Luck Club uses the English which Tan called her "mother tongue," thus serving the purpose of encoding the identity of Chinese language. In many parts of the novel, Chinese words are often referred to when the character can not give English translation: "Lately I [Rose Hsu] have been feeling *hulihudu*. And everything around me seemed to be *heimongmong*. These were words I had never thought about in English...[m]aybe they can't be easily translated because they refer to a sensation that only Chinese people have..." (188). The use of English words in the stories leads to a comparison between Chinese and English, hence implying that the contextual meaning of Chinese exceeds beyond English translation. The storytelling also portrays the linguistic identity of Chinese America. The daughters' storytelling refers to the English remarks of their mothers. Portraying the considered as "fractured." However, the context of the sentence is far greater beyond the limitation of their language ability: "Bite back your tongue...[w]ise guy, he not go against wind. In Chinese we say come from south, blow with wind-poom!-North will follow. Strongest wind Cannot be seen" (89). Though Lindo's sentence is fractured, Waverly can understand the context. She knows her mother is giving her life lesson on "the art of invisible strength" (89), a lesson that later becomes her strategy in life. The fractured English translation reveals the Chinese linguistic identity. According to Martha J. Cutter, Aaronson and Ferres suggest that "the extent to which context determines the exact meaning will be far greater in Chinese than in English." This is because the words are "radically polysemous." Chinese language usually eliminates function words, prepositions, articles, and placing very little importance in pronouns causing them to be limited. Therefore in order to understand the English translation, a full comprehension of Chinese cultural context is needed (16). The mother's storytelling is a translation of how their stories are narrated if given the ability to speak perfect English. Since Chinese American text must encounter the different of linguistic system, the translation has to be "fore grounded." That is, it must be written with serious use of symbols and metaphors which must be classified by understanding their cultural context (16). In An-mei's story of her mother, she makes a symbolic reference on "magpies" in order to express how Chinese women no longer have to submit to passivity and "swallow their tears" (241). This symbolic expression could only be understood by knowing the cultural context of magpies, which are birds that feed on somebody else's sorrow, turning it into their joy. Conventionally, the language uses in the writing of Joy Luck Club would be considered as "fractured" or "broken." However, Tan was able to use this "fractured" English to portray the depth of Chinese language identity, making The Joy Luck Club into a book which truly portrays the recognition of Chinese heritage.

Amy Tan was born in 1952. The Joy Luck Club was first published in 1989. The time in between, the time in which this Chinese American women writer had grown up was infused with immense social changes. Women and ethnic communities were inspired by the Civil Right Movement to claim their social recognition in the American community. It was the time when they had to "unlearn" the beliefs which had oppressed them, and had been imposed upon them

by the patriarchal society, via the most subtle device, literature. The traditional literature of the western world has been instilled with ideology which influenced their sense of control. This kind of writhing was conventional and this convention was the base of their literature, thus forging the sense of rationality to their literary tradition. However, in the view of minority writers, they believe that this convention did not reflect rationality; rather, it mirrored the western patriarchal domination. Therefore women created a genre of their own. It is a genre of literature that resists the western writing tradition by eliminating its convention, and creating a convention of its own which has become an arena of struggle, a place where opposition is done through integration, the integration of their ethical identity and beliefs.

As a woman, and as a Chinese American writer, Amy Tan's style of writing in The Joy Luck Club becomes an artistic response to the literary change of the period in which she grew up. She resists the conventional style of writing through the new style of writing technique. As Paula Gunn Allen claims that "the root of oppression is the loss of memory" (432), the unconventional structure and the Chinese storytelling style of the novel become an instillation of Chinese cultural identity and a reflection of what it is to be a woman or more so, what it is to be a Chinese women. The writing style in The Joy Luck Club is an attempt to reject the "root of oppression," making the novel to be a resistance writing.

Works Cited

- Adams, Bella. "Amy Tan." Literary Encyclopedia. 17 March 2001.
<<http://www.litercyc.com/php/speople.php?rec=true&UID=4311>>
- Aptheker, Bettina. Tapestries of Life. Massachusettes: The University of Massachusetts Press, 1984.
- Balwin, Roger N. "Civil Right." Grolier Encyclopedia. 1994 ed.
- Bergman, David and Daniel Mark Epstein. The Health Guild to Literature. 2nd ed. Toronto: D.C Heath and Company, 1978.
- Cutter, Martha J. "An Impossible Necessity: Translation and the Recreation of Linguistic and Cultural Identity in Contemporary Chinese American Culture." Criticism. Fall 1997. 23 December 2005.
<http://www.findarticles.com/p/articles/mi_m2220/is_n4_v39/ai_20171495>
- Eagleton, Mary. Ed. Feminist Literary Theory: A Reader. Massachusettes: Blackwell, 1986.
- DeLamotte, Eugena C., Natania Meeker, and Jean F.O'Barr. Eds. Women Imagine Changes: A Global Anthology of Women's Resistance from 600 B.C.E to Present. New York: Routledge.1998.
- O'Barr, Jean F., Introduction. "Identifying Sources of Resistance." DeLamotte, Meeker, and O'Barr.293-4.
- Meeker, Natania. Introduction. "Representing Women, Writing the Body Politic." DeLamotte, Meeker, and O'Barr. 200-1.
- Allen, Paula Gunn. "A Feminist Heroine." DeLamotte, Meeker, and O'Barr. 432-8.
- Register, Cheri. "American Feminist Literary Criticism: A Bibliographical Introduction." Eagleton. 171-2.

- Eagleton, Mary. Introduction. "Gender and Genre." Eagleton. 89-94.
- Fisher, Dexter. The Third Wave: Minority Women Writers of the United States. Dexter Fisher ed. Boston: Mifflin Company, 1980.
- Frasure, T.J. Of Time, Passion, and Knowledge. 2nd ed. Princeton: Princeton University Press, 1975.
- Greene, Gayle. Changing the Story: Feminist Fiction and the Tradition. Indiana: Indiana University Press, 1991.
- . "Feminist Fiction and the Uses of Memory." *Signs: Journal of Women in Culture and Society*. Vol.16, No.2 (1990):290-321.
- Hawkins, Susan. "Novelist U.S.(Twentieth Century)." Women Studies Encyclopedia. Ed. Helen Tierney. 2 Vols. London: Greenwood Press, 1990.
- Hill, Codye. "What do the terms 1st, 2nd, and 3rd Wave Feminism mean?" Georgetown College. 11 December 2004 <http://spider.geogetowncollege.edu/ws/1st_2nd_3rd_wave.htm>
- Lew, Julie. "How Stories Written for Mothers Become Amy Tan's Best Seller." New York Times on Web. 4 July 1989. 27 December 2004.
<<http://www.nytimes.com/books/01/02/18/specials/tan-seller.html?oref=login>>
- Lim, Shirley Geok-Lin Lim. Introduction. The Forbidden Stitches. Eds. Shirley Geok-Lin Lim and Mayumi Tsutakawa. OR:CALYX Inc,1989.
- Rabinowitz, Paula. "Electric Memories: A Convention with Maxine Hong Kingston." Michigan Quarterly Review 26.1 (1987):177-87.
- Rich, Adrienne. Foreword. On Lies, Secrets and Silence: Selected Prose 1966-1978. New York: W.W Norton and Company, 1979.
- Richardson, Brian. "Recent Concepts of Narrative and the Narrative of Narrative Theory." Style. Summer 2000. 23 December 2004.
<<http://www.engl.niu.edu/style/archives/vol34n2.html#Top>>
- Shaw, Harry. "Tale." Dictionary of Literary Terms. Massachusetts: McGraw-Hill Book Company, 1972.
- Schell, Orville. "Your Mother is in Your Bone." New York Times on Web. 19 March 1986. 27 December 2004. <<http://www.nytimes.com/books/01/02/18/specials/tan-joy.html>>
- Tan, Amy. The Joy Luck Club. New York: G.P Putnam's Sons, 1989.
- "Mother Tongue." 15 December 2004. <<http://www.usao.edu/~facbassiyeb/amytan.htm>>
- Wong, Y.K. Unlocking the Chinese Heritage. Singapore: Pagesetters Service, 1990.

ชุดที่ ๕ “ศิลปะและวรรณกรรมขัณฑ์ ศิลปะและวรรณกรรมเยียวยา”

การหยุดนิ่งของเวลาในเรื่องสั้นของ เกเบรียล การ์เซีย มาเกซ

เมธาวิ โหละสุด

เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ครั้งที่๒
สนับสนุนโดย สำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย
ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วันที่ ๑๐-๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘
ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว เชียงใหม่

The Suspension of Time in Short Stories of Gabriel Garcia Marquez

Introduction

The writing style of magical realism and its profound author Gabriel Garcia Marquez can be considered as the most important literary contribution Latin America continent has given to the world. Gabriel Garcia Marquez, a Nobel prizewinner for literature in 1982, employs magical realism style of writing to narrate his political stance as well as establishes a Latin America literary identity that defies the realist literature that populates the western world. According to *The Dictionary of Twentieth Century Culture: Hispanic*, the term "Magical Realism" can be defined as "[f]iction that does not distinguish between realistic and non realistic events, fiction in which the supernatural, the mythical, or the implausible are assimilated to the cognitive structure of reality without a perspective break in the narrator's characters' consciousness" (156). Magical realism, therefore, can be taken as a cross over between a realistic character and the mythical setting, which represents the Latin America, continent itself. The work of magical realism at its core can be read as a fairy tales for adult as it provides historical and political insights.

It is noticeable that one of the most dominant characteristics in magical realism is the suspension of time. Gabriel Garcia Marquez's short stories as well as his novels, including the infamous *One Hundred Years of Solitude* rely heavily upon the function of time narratives. Joan Mellen states that the suspension of time is an outstanding characteristic of magical realism: "The plot seems to be suspended in time, the better for the grotesque and the strange, the unexplained and the mysterious, to yield larger truths. The passage of time loses all relevance" (1). Thus, it is possible to identify the perception of time, as perceived in Latin America, could influence the element of time suspension in Garcia Marquez's works.

The influence of Latin American perception of time in magical realism is taken into consideration due to the basic philosophical knowledge that the perception of time varies according to the individual culture within a certain society. Hence, time perception in Latin America contributed to the uniqueness of Garcia Marquez's works. By carefully analyzing the element of time suspension in Marquez's works, it is possible to discover the changes in the region history as well as the prolific author's personal experience and worldview. In conclusion, Garcia Marquez's technique of time suspension in the writing style of magical realism provides insightful reflection in the spirit of the Latin Americans as well as their suffering in order to aid the resistance toward the colonial hegemony and the oppressing social forces.

Background History of the Latin American and its Affect on the Mentality of its People

In order to understand the reflection of reality and the Latin American spirit behind magical realism, it is necessary to have a general view of the region's history. Latin American history, as presented in Garcia Marquez's short stories, begins with the colonizing process of the indigenous Aztecs and Indians.

The colonial period of Latin America starts with the conquest of America by the then powerful European nations of Spain and Portugal. Ben G. Burnett and Kenneth F. Johnson state that both Spain and Portugal conquered the Latin America region, oppressed countless number of indigenous population and established the ruling system of monarchy that passed judgment on the lives of the people (2).

The process of colonization by the European leads to the exploitation of natural resources, the enslavement of indigenous population and linguistic colonization as Spanish and Portuguese became the official language of the land. The monarch ruling system, as Burnett and Johnson admit, sets up the concept of class division. At the top, the *peninsulares* or the European born whites, were the ruling class that controls most of the government positions and economic powers. Down the line were the Creoles, white born in Latin America, who were privileged due to their birth on the continent but nevertheless entitled to some wealth. The vast majority of the population consisted of the half-caste, the Indians, and the Negroes, who remained distressed at the bottom of social importance (4). Downtrodden by their inferiority, the Creoles hated the *peninsulares* and soon plotted their own War of Independence.

As the mother countries of Spain and Portugal entered the stage of decline, the Latin American colonies started the War of Independence. The war ended with the

victory of the Latin American and liberated them from colonization. The newly established Latin American nations, however, were left only with the knowledge of the monarchic form of government and military form of government was prosperous after the War. The ruling classes were soon divided into "Conservatives" and "Liberals" parties.

Despite the concept of two parties system modeled after the United States, Latin America political ideology has never come close to democracy. Johnson and Barnett remark that the Liberals, which consist of the middle class group in the society, attempt to change the political status ruled by the Aristocrats, which are the Conservatives. They resort to violence as a means to solve their political differences. After the fierce struggle, the parties made little changes to the lives of the people as member's battle for power among themselves (7).

It can be observed that despite the two parties system, the political state of Latin America revolves around chaotic condition. Political parties struggle for power, as the political ideology of the leaders is usually a form of military dictatorship. Consequently, the people would oppose against the cruelty of military leaders and battled to regain their rights. This political turmoil of Latin America has lasted into modern time.

From the background of the region, Latin America history is disjointed once the process of colonization started. Latin America can be considered as a continent that lacks its own political identity and trapped within its own cultural uncertainty resulted from the massive transformation when the European nations began to colonize the region. It is noticeable that the disjointed timeline of Latin America is contrast to the linear history of the European.

This is evident in the repetition of historical event such as the struggle for political power over who is going to be the "controller" or the military dictatorship which closely resembles the former monarch ruling system justify that the "history" of the region does not move forward into the "future" but constantly goes back into the past.

It is different from the "linear" history of the European, as there are no historical landmarks such as the "Dark Age" or "Industrialization."

Therefore, the Latin Americans who lived under this distorted history attain the "irrationality" that serves as a mental support for their spirit and culture to believe in the supernatural. Hence, it is easier for the Latin Americans to accept myth, omen, or uncanny phenomenon as parts of their way of life under this "irrational" frame of mind. This "irrationality" is also reflected through the writing style of magical realism.

The blending of the real and the fantastic elements in this genre, created a unique form of literary works that communicate effectively with the "irrationality" of the Latin Americans.

Garcia Marquez's Biography and His Relationship with Magical Realism

Gabriel Garcia Marquez's ability to fuse the real and the fantastic together seamlessly in magical realism can be traced back to his childhood as his upbringing revolved around the "irrationality" of the Latin American spirit. Mendoza, Garcia Marquez's close friend, describes Marquez's upbringing as a boy who grew up among women. Dona Tranquila, Garcia Marquez's grandmother, had conversation with the dead as if they were at her presence. Many of Garcia Marquez's aunts were fantasists who held on dearly to the memories of the past; all have special power to see into the

future and believe in the supernatural (12). His upbringing, unbelievable as it seems, offers a "logical" explanation to the fusion of the real and the fantastic in magical realism, the literary tool to express his idea.

It is apparent that Garcia Marquez's upbringing is far from ordinary and typical child of any Western family. European boys may develop their imagination by reading fairy tales and enchanting fiction but Garcia Marquez actually grew up with family members who accepted the supernatural as part of their existence. As the boy Marquez discerned his grandmother conversation with the deceased as a usual custom, it becomes perfectly understandable that his "reality" exists between the "irrational" unification of the physical surrounding and the realm of the dead. Her interaction with the invisibles provided him with the "spirit of irrationality" to accept whole heartedly the actuality of the supernatural as part of this daily life and the essence of Latin American culture.

The irrationality to believe in the supernatural of the Latin American spirit obviously influences Garcia Marquez's writing style of magical realism. Garcia Marquez seeks to ratify the influence of the Latin American spirit in the interview with Mendoza by saying that he did not "invent" any supernatural events in his works but "simply capture and recount the world of omens, premonitions, curses and superstitions" that belongs to the Latin American (59). It can be observed that what Garcia Marquez views as the "reality" of Latin America is full of extraordinary phenomenon that defies the rational mentality of the West. The supernatural events in magical realism, therefore, can be regarded as the narrative device that efficiently communicates with the Latin American readers by utilizing the spirit of irrationality, which is the heart of their cultural identity.

Hence, the combination of the "real" and the "fantastic" in magical realism occurs as a result of Garcia Marquez's desire to convey the agony of the Latin American using the spirit of irrationality as he admits in the same interview with Mendoza. During the interview, Garcia Marquez verifies that the reason he stayed away from writing about the subject of Latin America using realistic style is because he feels that rationality limits the perspective of the world. Beside, it does not help achieve any political awareness among Latin American readers as they are familiar with the cruel reality portrayed in realist literature (59).

In conclusion, the writing style of magical realism can be considered as a form of resistance writing on account of its defiance against the Western "realist" rationality that had oppressed region since the time of colonization. Magical realism is a vessel that represents the Latin American spirit of irrationality as its narrative device of supernatural events offer sharp contrast to the "logic" of the realist literature of the Western world. Finally, magical realism not only resists the Western oppression, it also seeks to liberate the political torment the continent has suffered throughout its history. The literary rebellion is cleverly presented by indirectly expressing how the "dominant social forces and events" inflict suffering upon the people.

Magical Realism in Garcia Marquez's Four Short Stories

From the background information of Latin America, magical realism can be regarded as the "offspring" of the region turbid history. Firstly, the distorted chronological timeline serves as a psychological support to the irrationality that is the spirit of Latin American. Secondly, magical realism gives Latin America its own form of

resistance literature, which protests against the Western realist rationality that governs the region since the time of colonization. Hence, in order for the people to liberate themselves from the chain of the past, it becomes necessary for the writers of magical realism to expose the identity and wickedness of the oppressors. Therefore, it is possible to analyze Garcia Marquez's four short stories using the historical frame of mind. As the analysis develops, it should be visible that the four short stories reveal specific events that occur during the course of Latin American history. Under the seamless blending of the real and the fantastic, magical realism successfully display the suffering of the Latin American people without preaching.

In the first story, "The Sea of Lost Time," Garcia Marquez narrates the story of an isolated timeless island where its people smell the fragrance of the rose from the sea. Here, the "fragrance of the rose" is a supernatural event that narrates the story. Its spontaneous arrival on the island is obviously unexplainable by any scientific means; however, it triggers the transformation in the character's life. Thus, when this supernatural event functions as a narrative device, the fragrance of the sea symbolizes the changes that are going to happen to the island that is suspended in the state of unmoving time.

The arrival of the smell, which triggers the changes on the island can be traced along the historical context as a representation of colonization in Latin America. The fragrance of the sea, the narrative device that signals the spontaneous appearance of Mr. Herbert who offers immeasurable amount of money to solve the problems of the islanders, represents how the colonizers offered to "educate" the indigenous Latin American. Mr. Herbert's offering, like the process of colonization, affects the life of the

characters such as Tobias, Clotid , Jacob and Petra who represent ordinary Latin American.

In order to receive the colonizers' education, the Latin Americans during colonial period must allow the European to enslave their people and exploit their natural resources. Garcia Marquez portrays how the colonizers take advantage of the indigenous people by narrating how the islanders must trade their worthiest skill in order to acquire Mr. Herbert's money. Thus, the "exploitation" of the indigenous Latin America is cleverly portrayed through the image of old Jacob loses his bar, his most prized-asset, to Mr. Herbert as a financial punishment for his defeat in the game of chess. It is clear how "The Sea of Lost Time" depicts the historical process of colonization clearly throughout the story, despite the unlikely setting of a Timeless-magical island.

"The Monologue of Isabel Watching it Rain in Macondo" is a story that tells how the town is destroyed by the prolong period of raining. Similar to the fragrance of the rose from the sea in "The Sea of Los t Time", the lengthy period rain is an unexplainable supernatural phenomenon that brings destruction to the life of the townspeople. The mythical rain functions as a magical event that narrates the story and influences the characters. It is the rain that triggers Isabel's observation of the town, starting from how the rain slowly enters her life until its total flooding of the town, destroying everything even time.

The act of raining in Macondo, when analyzed using the historical context, represents the event of epic proportion such as the War of Independence, the battle for power between political parties or the countless coup d'tat by military leaders. These

historical events, like the rain, invade the life of the Latin Americans and invoke sudden transformation. The War of Independence, for example, abruptly put an end to the European colonization but the ordinary Latin Americans still suffered from authoritarianism from military leaders who started the war in the first place. Similar swift change is also apparent in the political struggle between the "Liberals" and the "Conservatives." Despite the victorious party gaining control of the government, the living condition of the people hardly improve. The rain, like the "events" that occur in the course of Latin America history, is magnified to be larger than life by the fact that the ordinary Latin American, represented by the protagonist Isabel, has no control over neither their occurrence nor outcome.

Similar to the image of Isabel watching the rain, the Latin American accepts the events that happen in their life passively. Isabel shows no desire or attempt to escape from the falling rain, she accepts the destruction that it brings passively. She shares no direct relationship with the event that is imposed upon her in a similar passive manner in which the Latin American accepts the governmental changes without much concern. Finally, Isabel or the ordinary Latin American is victimized by the aftermath of the "events" as portrayed in the destruction of the town and the people way of life at the end of the story.

In "The Third Resignation," Garcia Marquez narrates the story of the boy protagonist who has been forced to grow inside a coffin for eighteen years by his own mother. The undead condition that the boy experienced during the time is the supernatural events, which function as the narrative device to convey the cruelty of military dictatorship to the readers. In the story, his mother put the boy in the coffin

against his will, with the purpose of preserving her state of mind. This displays her total disregard for the boy's natural right to die. As a mother who could not bare the thought of her dead son, she continues to take care of her heir who has been growing inside the coffin as if he is still alive. However, she would show interest in nurturing him only when she could see that the boy is growing. Once she realizes that his physical attribute no longer increases, she abandons her entire efforts heartlessly.

When this story is analyzed using the historical context, the treatment of the boy by his mother, represents the oppression of the people under the ruling of military leader who exploits the civilians simply to satisfy his political purposes. The portrayal of the mother's desire to deny the boy's natural state of death is equivalent to how military leader ignores the basic rights of the people and initiate destructive political movements. Once the political purposes are achieved, the militant dictator neglects the living condition of the Latin American in the same manner as the mother who attain mind comfort in observing her son growth then forsaken him when he is of no further use.

In the final story, "Eva is Inside Her Cat", the narrative device is considerably different from any of the above stories as it is not the outside force or the supernatural phenomenon that exercise the magical events, but the protagonist herself. Eva, as a character, is clearly distinct from Marquez's other protagonist as she is the center of the supernatural events. She exists as a form of spirit and possesses the ability to enter any living organism at will. The conflict of the story lies in her attempt to battle against her sickness of insomnia and her beauty, which she considered as an unwanted heritage passed down from her ancestors. However, once she enters her spirit form, Eva gains the upper hand in resisting against these unwanted heritages. This is because she is a

"spirit" and is no longer confined to the physical flesh, to which the social bond and the oppression of her ancestors are tied. The unique characteristic that distinguishes Eva from the rest of Marquez's oppressed characters, should not escape the reader's thought that the freedom, in which the protagonist is entitled to does not fit any of Latin America historical period.

The boundless freedom that Eva has while in her spirit form can be considered as a desirable state for the Latin American as it is free from any sort of social oppression that plagues Latin American history. In her spirit form, Eva could be liberated from the control of any dominating social forces such as colonization, mindless power struggle or the cruelty of military dictatorship. To be free from these dominating social forces means that she has the liberty to control the course of her action. Consequently, she is able to exist as a Latin American individual.

Unfortunately for Eva, the period of her freedom has been shortened by the length of three thousand years. While in her spirit form, Eva is driven by the intense desire to eat an orange, and then she decided to possess the body of a cat; a decision that takes away massive amount of her time. The three thousand years that have vanished from Eva could serve as a warning to the Latin American readers that the limitless freedom Eva experienced will not last if it is not spent wisely.

After the four short stories are thoroughly examined, it is apparent that the supernatural events that occur within them are drawn from the irrationality of the Latin American spirit and culture. The supernatural events maybe beyond the realm of scientific understanding; however, they do exists in Latin America culture in a form of local folk tale, myth, or omen. Hence, Garcia Marquez does not create the supernatural

events in his stories based on pure fantasy but simply borrow them from the Latin American oral tradition. Consequently, Garcia Marquez is able to create stories that combine mythical atmosphere and realistic historical background to portray the suffering of the Latin Americans. The result of such innovation is magical realism, a literature genre that contains fairy tale-like setting and atmosphere that communicates effectively with the Latin American spirit of irrationality.

The magical events in Garcia Marquez's stories also demonstrate a distinguishing defiance against the "rationality" of Western literature. This is because "rational thinking", to a certain extent, proves to be a barrier that hampers the Western readers' ability to perceive the social commentary and historical reflection that mingle with the illogical phenomenon of magical realism. The extraordinary events in the short stories like the spontaneous rain or the unexplainable fragrance of the sea cannot be proven using scientific theory. The illogical uniqueness of the extraordinary events in magical realism offers a literary legacy that differentiates Latin American literature from the traditional realist literature of its European counterpart. Thus, magical realism in itself is effectively as a resisting process against the Western literature because it is created from the essence of Latin American culture as opposed to the realist rationality that fails to communicate with the region's readers.

The Technique of Time Suspension and the Latin American Perception of Time

The irrationality of the Latin American culture establishes Latin American literary identity, the suspension of time proves to be an important technique that aids the blending of the real and the fantastic together. The technique of time suspension

functions as a catalyst for the supernatural events to occur seamlessly in the four short stories. In "The Sea of Lost Time" the suspension of time is used as a foundation for the setting for the timeless island to form in the mind of the reader. Without the suspension of time, the sense of permanency and timelessness of the island would not exist. As a result, the drastic change from the process of colonization that Mr. Herbert brings would be less emphasized. In "The Monologue of Isabel Watching it Rain in Macondo", the lengthy period of the rain is made possible in the realm of story with the technique of time suspension. Consequently, the suspended period of the rain functions as the narrative device that brings destruction to the life of the townspeople. In short, time suspension technique in the two stories offers different functions to the writing style of magical realism. One is producing the sense of mysticism, and the other is functioning as a narrative device.

The technique of time suspension functions as a tool of oppression in "The Third Resignation." In the story, the suspended period of the boy's state of death is triggered by the action of his mother, the outside force that controls his life. Thus, the mother is identified as the "dominant social force" because she controls the function of time suspension. In other words, the technique of time suspension in this story functions as the identifier of the oppressing social force. In the final story, "Eva is Inside Her Cat" the suspension of time occurs as the result of the protagonist's decision to possess the body of a cat in order to satisfy her meaningless desire. Here, the technique of time suspension emphasizes the importance of the freedom from social oppression that is rare to the experience of Latin American people.

If magical realism aims to expose social and political changes in Latin America history; therefore, it is possible to state that the technique of time suspension reveals the changes of time perception in each era as well. Saul Karsz observes that there are two general concepts of Latin American time perceptions presented in Garcia Marquez's works, which are "those who control and impose other people's time and those who live time in their own rhythm (166)". To explain Karsz's statement in a more concrete term, "those who control and impose other people's time," refers to the dominant social forces in each era. For example, during the colonial Latin America, the European colonizers dominate the shaping of civilization in the region. As a result, the colonizers, who obviously have a different perspective of time from the indigenous people, are able to enforce their concept of time upon the inferior social units. Karsz's second concept, which is "those who live time in their own rhythm" refers to the time perception of those who are free from the influence of the dominant social forces in each period. Unfortunately, this second concept of time perception remains, even in Garcia Marquez's short story "Eva is Inside Her Cat," an ideal yet nearly unreachable state. This is due to that fact that it is difficult for Latin Americans people to break free from the dominant social forces.

From the analysis of the relationship between the Latin America history and magical realism, it is clear that the major aim of this writing style is to expose the oppression of the dominating social forces that affect the social transformation of the continent. Therefore, Karsz's generalization of the concept of time in Garcia Marquez works can be put in parallel with the historical context and proves that the dominant social forces and historical events are factors that determine the changes in time

perception of the Latin America. The following analysis of the changes in time perception will be conducted in correlation with the occurrence and functions of the technique of time suspension in each story.

In "The Sea of Lost Time" the suspension of time in the island represents the indigenous Latin American's cyclical perception of time before the arrival of colonization. The timeless condition of the island represents the cyclical state of time in the agricultural community as Aguessy verifies that the rural communities base their everyday action on the tradition of the past. Thus, their way of life tends to be repetitive and dependent on nature. The events of the rural people would appear in cycle, while political and social stability are established (94). This explanation of the cyclical state of time as stated by Aguessy is portrayed in the story through the passive and repetitive life of the characters such as Tobias and old Jacob. The following excerpt: "They looked at one another and for a moment had nothing to say, for only then did they realize how old they had become since the last time they'd heard music (50)" justifies the suspension of the island in the state of cyclical time, in which the characters are trapped in the state of repetitive events and are ageless before the introduction of the dominant social force.

The suspension of time is disrupted once Mr. Herbert, the representative of the colonizer, appears on the island and offers to solve the problems of the islanders with his endless supply of money. Historically, the colonization process in the Latin America by the European provokes the concept of class system. Karsz claims that the changes of time perception due to the separation of social status by arguing that the attitude of times in colonial Latin America varies according to each social class. He comments that

for the Indians, time is completely distorted by the process of colonization, and it is impossible for them to return to the cyclical time of the past. For the White settlers, time must be live in the present as it is prosperous and must to be explored. The Creoles only know the present but they desire to control the future of the continent and mold it into to their own. Finally, time has suspended in the past forever for the Negroes as they attempt to escape from the cruel present by entertaining themselves with the cultures from their formal continent (156-57). The suspension of time that holds the community of rural cyclical time together is now transformed into a linear and individualized time as the people alter their way of life to fit their assigned social classes. Therefore, the sense of social bonding and peaceful social stability of the pre-colonized Latin American community are eradicated by the arrival of colonization. In conclusion, colonization can be regarded as the dominant social force that has the power and authority to manipulate the perception of the Latin America.

In "The Monologue of Isabel Watching it Rain in Macondo" the suspension of time is represented in the destructive rain, which destroys the life of the townspeople. Before the arrival of the rain, the time perception of the townspeople exists in the cyclical state of time. This is portrayed in the story as how Isabel could recall the events that happen during the week such as how the old woman beggar would come to her house to unconsciously ask for a balm of lemon every Tuesday. The cyclical state of time that encircles Isabel's life symbolizes the state of peace and stability of Latin American before the abrupt arrival of the suspended "rain" that destroys the town.

The technique of time suspension in magical realism creates the prolong period of the rain enlarges the affect of the devastating supernatural phenomenon inflicted on

the town of Macondo. The "rain" is historically equivalent to any events throughout Latin American history such as the War of Independence or the struggle for political power. These are events that have vital affect on the social transformation. Thus, if Macondo represents the Latin America region, the image of the town destroyed by the rain at the end of the story signifies the cyclical state of time that stabilizes the peace of the town is powerless to resist against any social or political events that possess overwhelming power.

The cyclical time frame of Isabel's hometown is ruined because of the rain; however, the destruction of the town evokes another time suspension. Isabel describes the effect of time distortion due to the longevity of the rain as follows: "The notion of time, upset since the day before, disappeared completely. Then there was no Thursday. What should be Thursday was a physical jelly like thing that could have been parted with the hands in order to look into Friday" (135). Here, it is clear that Isabel's town cyclical time perception is suspended in the distorted chronological time frame created by the force of the uncontrollable events. This new time frame is neither cyclical nor linear but it is similar to a chronological cage that suspends the people from moving into the future or the past. Consequently, the image of the town trapped in suspended time represents the political instability the Latin American endures during the course of history.

In the story "The Third Resignation," the suspension of time is entirely enforced on the protagonist by his mother. The boy's perception of time, the natural state of death, is suspended according to his mother's wishes. This is portrayed in the story as how the boy is put in the coffin by his mother to endure the confinement simply to satisfy

her own state of mind. It is noticeable that the mother bares similar resemblance to the military dictators throughout the Latin American history who commonly possess the ability to organize massive political movement but only if the result satisfies their political charisma.

The mother as the dominant force in the boy's existence, manipulates her son's perception of time and molds it into her own with the intention of preserving her daily routine. This is evident from the story as the boy protagonist explains how his mother enjoys seeing him alive and immobilize in the coffin. However, once she realizes that his physical body would not grow anymore, she abandons the entirely efforts heartlessly. As a result, he soon suffers the torment of living in his corpse. Historically speaking, the boy's perception of time has undergone the process of "centralization." Karsz discusses that Simon Bolivar, a dictator in the nineteenth century, tried to unify the Latin American continent because he realized that the unity of the continent in the present would enable the people to control the future (162). It can be seen that the mother's authority to control her son's natural state of death to preserve her own sanity is arguably similar to the attempts by military dictators to "centralize" the time of the Latin America region to progress into their preferred destination.

The boy's state of the undead represents the oppression of time perception under the centralization of the military dictators. It can be observed that once Garcia Marquez entitles the mother with the ability to manipulate the technique of time suspension, she gains superiority over those of the boy protagonist. After taking away the boy's natural rights to perish, the mother now has full authority to control the boy's perception of time. In the state of the undead, the boy is at the mercy of his mother as

the only way for him to maintain his physical body is by depending on her assistance. Thus, once the state of "centralization" is achieved, the boy relies only on the centralized time control by his mother. The boy's fate is similar to those of the Latin Americans under the combative ruling of military dictators as they also lose the freedom to determine their perception of time in congruence with the loss of their political rights to govern themselves. Thus, the suspension of time in "The Third Resignation" is used to expose the suffering of the people under the control of a military dictatorship.

In the three short stories, "The Sea of Lost Time", "The Monologue of Isabel Watching it Rain in Macondo" and "The Third Resignation" it is clear that the changes in the perception of time that is presented in each story are imposed upon them by the dominant social forces in the Latin American history. However, in the final story, "Eva is Inside Her Cat", the Garcia Marquez demonstrates the possibility of how the Latin American people could live their life in their own rhythm that is free from the oppression of the dominant social forces.

In "Eva is Inside Her Cat" the suspension time occurs spontaneously and illogically to emphasize the importance of the freedom of time suspension that is restricted to the Latin Americans people. Before Eva decides to possess the body of a cat and triggers three thousand years of time suspension that occurs at the end of the story, she has complete freedom to control her perception of time. Eva, in her spirit form, is emancipated from the confinement of society and, more importantly, her ancestors who represent the scar of colonization that interferes with her present existence. The liberty Eva experiences also affects her perception of time. Unlike the characters in the other three stories whose time perception are altered by colonization or

enforced upon by military dictators, Eva is entitled to fully exercise her freewill and design her own perception of time. Since Eva's freedom in time perception is not related to any specific historical events, it could be regarded as an "ideal" state that is difficult to achieve in the Latin American context. Therefore, if this liberty in time perception is placed in the care of the Latin American, it should be used wisely.

The spontaneous time suspension that occurs as a result of Eva's desire to eat her first orange is used to emphasize the importance of freedom in time perception. When the rarity of the freedom in determining one's own perception of time is put in perspective, it is logical that it is this ideal state is expected to be put into good use. Thus, Eva's desire to "eat an orange" can be regarded as a meaningless and selfish action, unworthy of the liberty she is entitled to. Under the freedom that the spirit forms could offer to her, the author suggests that she should perform other actions that reinforce social changes. In all possibility, she could use her ability to aid others in resisting social oppression and offers the Latin Americans the opportunity to experience the freedom in time perception that they are denied to since the official beginning of history. The experimental spontaneous suspension of time in the story serves as a punishment for Garcia Marquez's characters. As for the Latin American readers, Eva's punishment function as a warning for them to cherish the value of their freedom once it is achieved in the region.

The Technique of Time Suspension as a Form Resistance Writing

In order to see how time suspension functions as resistance writing, it must be analyzed simultaneously with the writing style of magical realism. First and foremost, the

use of time suspension in itself serves as a core of the magical realism, the writing style that establishes Latin American literature identity.

The technique of time suspension acts as setting for the supernatural events to occur in the story. The process of "resistance" is initiated in the mind of the readers as soon as they channel their historical and political knowledge into the mythical setting Garcia Marquez chooses to present in his stories. For example, in the short story "The Sea of Lost Time," the setting is on an island, in which time is suspended in the forever repetition of daily activities. The timeless condition of the island may seem "unreal" and "illogical" or to a certain extent, childish and fairy tale-like to those who perceive reality and time with linear rationality. However, for Latin American readers who are equipped with the well-honed belief in the supernatural and irrationality, they will immediately recognize that the timeless island is their continent. It is the point of their origin, the rural community that stays true to their tradition and is peaceful before the invasion of colonization.

The suspension of time creates the mythical setting that is truly related to the irrational mentality of the Latin American people. This setting engages the readers to explore their past, without bombarding them with cruel realistic image they experienced all their life. The supernatural phenomenon created by the suspension of time effectively helps the readers to perceive the political insight behind them as they bare close resemblance to the mythical tales that populate the Latin American culture. Thus, it is safe to say that the suspension of time supports the irrationality to believe in the supernatural, the quality that is the essence of the Latin American spirit that defies the

realist rationality of the west and could easily provoke the readers to identify with their cultural roots.

The technique of time suspension that is the foundation of the mythical setting and extraordinary events in the four short stories function as a bridge that combines the abstract concept of time perception and the real history of Latin America together.

Consequently, the four stories, Marquez carefully show his readers how the Latin American people lived their life in each of era of time and the effect the dominant social forces have on them. In reading the four short stories of Garcia Marquez, the readers can "live" the experience of the oppressed characters by transporting their identity into the plot of the story. As a result, the technique of time suspension in Garcia Marquez's works successfully exposes the identity of the oppressing social forces that influences the Latin American society and their perception of time.

In conclusion, the element of time suspension and the quality of myth in magical realism presented in Garcia Marquez's short stories will have greater impact in promoting the social awareness among readers as it "speaks" in the language of the Latin American spirit. Therefore, Garcia Marquez "asks" the Latin American readers through the four short stories that expose the dominant social forces that control the tide of the society as well as the changes in time perception to consider their roots and remind them that they also have the obligation to resist against the social oppression.

Works Cited

- Ben G. Burnett [and] Kenneth F. Johnson. Political forces in Latin America : dimensions of the quest for stability. California: Wadsworth, 1968. 2,4,7.
- H. Aguessy [and] Saul, Karsz and other. Time and the philosophies. Paris : Unesco, 1977. 94,156-157, 162, 164.
- Mellen, Joan. Magic realism. Detroit: Gale Group, 2000. 1.
- Mendoza, Plinio Apuleyo. The Fragrance of Guava: Conversation with Garbriel Garcia Marquez. London: Faber and Faber Limited, 1988. 12, 59.

ชุดที่ ๖ “ความเป็นธรรมเชิงวรรณศิลป์”

ภาพลักษณ์พ่อค้ายิวในบทละคร
ยุคออลิชาปีรัน

พจี ยุวชิต

เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ครั้งที่๒
สนับสนุนโดย สำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย
ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วันที่ ๑๐-๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๘
ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว เชียงใหม่

ภาพลักษณ์พ่อค้ายิวในบทละครยุคอิตาลี

พจิ ยุวชิต

เดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1594 ในรัชสมัยของสมเด็จพระนางเจ้าอลิซาเบธที่ 1 แห่งประเทศอังกฤษได้เกิดคดีอื้อฉาวที่เชื่อกันว่าได้จุดประกายความสนใจของชาวอังกฤษต่อชาวยิวที่เป็นชนกลุ่มน้อยในกรุงลอนดอน นั่นคือการพิพากษาแขวนคอนายแพทย์โรเดริโก โลเปซ (Roderigo Lopez) ชาวยิวเชื้อสายโปรตุเกส ณ ไทเบิร์น (Tyburn) นายแพทย์ผู้นี้เป็นลูกหลานของชาวยิวอพยพจากดินแดนสเปนในปี ค.ศ. 1492 เมื่อรัฐบาลสเปนออกประกาศขับไล่ชาวยิวออกนอกประเทศ หลังจากรอนแรมอยู่นานพอสมควร ครอบครัวโลเปซได้ลงหลักปักฐานในประเทศอังกฤษเมื่อตอนต้นศตวรรษที่ 16 หรือราวปี ค.ศ. 1540 ในรัชสมัยของพระเจ้าเฮนรีที่ 8 ชาวยิวที่อพยพมาจากดินแดนแถบสเปนและโปรตุเกสเหล่านี้จะเป็นที่รู้จักกันในนาม Marranos หรือ "ยิวลับ" ("secret Jews") เนื่องจากพวกเขาได้เปลี่ยนมาเข้ารีต

นายแพทย์โลเปซมีชื่อเสียงว่าเป็นผู้ทรงความรู้และเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญได้รับความไว้วางพระราชหฤทัยโปรดให้รับใช้เป็นแพทย์ประจำพระองค์สมเด็จพระราชินี สามารถเข้าออกออกในราชสำนักโดยสะดวก ต่อมาเมื่อแอนโทนิโอ เปเรซ (Antonio Perez) ขุนนางโปรตุเกสผู้หลบหนีความขัดแย้งกับกษัตริย์ฟิลิปแห่งสเปนมาพึ่งราชสำนักอังกฤษ สมเด็จพระราชินีก็โปรดให้โลเปซเป็นล่ามและช่วยเหลือเปเรซตามสมควร แต่แม้กระนั้นเปเรซยังคิดทรยศต่อพระนาง และโลเปซเองก็ถูกกล่าวหาว่าสมคบคิดกับเปเรซในอันที่จะวางยาพิษเพื่อปลงพระชนม์สมเด็จพระราชินี แม้ว่าโลเปซจะปฏิเสธข้อกล่าวหา ที่พักและทรัพย์สินของเขาถูกรื้อค้น แต่เจ้าหน้าที่ก็ไม่พบหลักฐานใดที่แสดงว่าเขามุ่งประสังศร้ายต่อพระชนม์สมเด็จพระราชินี เขาถูกตัดสินประหารชีวิตด้วยการแขวนคอโดยในคำฟ้องต่อศาล อัยการได้เน้น "ความเป็นยิว" ของเขาและผู้พิพากษาได้ตัดสินคดีโดยเรียกเขาว่า "คนยิวผู้เลวทราม" ("a vile Jew") (Calisch 69) การตัดสินคดีดังกล่าวได้รับการขานรับด้วยความเห็นพ้องจากประชาชนทั่วไปและก่อให้เกิดกระแสอคติต่อต้านชาวยิวในหมู่คนอังกฤษรุนแรงยิ่งขึ้น ทำให้เชื่อกันว่ากระแสความสนใจของประชาชนดังกล่าวมีส่วนสำคัญไม่น้อยในการที่ทำให้วิลเลียม เชกสเปียร์เขียนบทละครสุชนาฏกรรม *The Merchant of Venice* ซึ่งนำเสนอบนเวทีครั้งแรกในปี ค.ศ. 1598 หรือ 4 ปี หลังจากที่โลเปซถูกประหารชีวิต มีผู้เสนอความเห็นว่เชกสเปียร์สร้างตัวละครพ่อค้ายิวชื่อไชลล็อก (Shylock) โดยใช้โลเปซเป็นต้นแบบ ดังจะเห็นได้จากข้อเขียนของซิดนีย์ ลี (Sidney Lee) ชื่อ "The Original of Shylock" ซึ่งตีพิมพ์ในนิตยสาร *The Gentleman's Magazine* เขาได้กล่าวไว้ว่า "Lopez has been seen by many as a 'contemporary prototype' for Shylock." (qtd. in Shapiro 73). แม้ว่านักวิจารณ์ส่วนใหญ่จะไม่เห็นด้วยกับความคิดนี้เนื่องจากไม่มีหลักฐานที่ชัดเจน แต่ต่างก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าหลังจากเชกสเปียร์

ได้ปล่อยให้ตัวละครพ่อค้ายิวที่ชื่อไซลือกโลดแล่นอยู่บนเวที ตัวละครตัวนี้เป็นตัวละครของเชคสเปียร์ที่ติดนูนติดตาผู้ชมมากที่สุดตัวหนึ่ง นับตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันทีเดียว

อันที่จริงแล้วสถานการณ์ทางสังคมของโลเปซมิได้เป็นตัวบ่งชี้ถึงสถานการณ์ของชาวยิวทั่วไปที่พำนักอาศัยอยู่ในประเทศอังกฤษเสียเลยทีเดียว จริงอยู่ ในยุคออลิชาปีธันนอกเหนือจากโลเปซแล้ว ราชสำนักอังกฤษยังมีความเกี่ยวข้องกับครอบครัวยิวอพยพครอบครัวอื่นๆ อีก ตัวอย่างเช่น ครอบครัวลูโป (Lupos) ครอบครัวโคมี (Comys) และครอบครัวบัสซานโน (Bussanos) ที่อพยพมาจากประเทศอิตาลีรุ่นราวคราวเดียวกับครอบครัวโลเปซ เพื่อมาทำหน้าที่เป็นนักดนตรีประจำราชสำนักอังกฤษนับตั้งแต่สมัยพระเจ้าเฮนรีที่ 8 เป็นต้นมา นอกจากนั้นยังมีนักวิชาการยิวที่เข้ารับรีตแล้วและทำหน้าที่สอนภาษาฮีบรูที่มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ดและเคมบริดจ์ และบ้างก็ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยรวบรวมรายการหนังสือเกี่ยวกับภาษาฮีบรูให้แก่ห้องสมุดมหาวิทยาลัย แต่กล่าวโดยทั่วไปแล้วชาวยิวในประเทศอังกฤษมีชีวิตที่ค่อนข้างจะโดดเดี่ยวและไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม ทั้งนี้สถานการณ์ของสังคมที่ตกต่ำของชาวยิวอาจนับย้อนไปได้ถึงยุคกลางในปี ค.ศ. 1290 เมื่อพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 1 ของอังกฤษทรงประกาศขับไล่ชาวยิวออกจากแผ่นดินอังกฤษ ดังที่เอ็ดเวิร์ด แบริวูด (Edward Brerewood) ได้ บันทึก ไว้ว่า "The first country of Christendom, where the Jews were expelled, without hope of return was the country of England, whence they were banished by King Edward the First." (qtd. in Shapiro 46) แน่นอนว่าชาวยิวจำนวนมากต้องอพยพออกจากประเทศอังกฤษ แต่ก็มิได้หมายความว่าประกาศดังกล่าวจะลบล้างชาวยิวให้หมดสิ้นไปจากดินแดนอังกฤษได้ เชื่อกันว่าจากจำนวนประชากรอังกฤษในระยะนั้นที่มีจำนวน 5-6 ล้านคน ประชากร 1 ใน 2 หรือ 3 พันคนเป็นชาวยิว (Shapiro 46) และพำนักอาศัยอยู่ในกรุงลอนดอนและหัวเมือง ชาวยิวที่หลงเหลืออยู่มิสามารถใช้ชีวิตอย่างทัดเทียมกับเจ้าของประเทศ พวกเขาต้องหลบๆ ซ่อนๆ ไม่มีที่พำนักเป็นหลักแหล่งถาวรเพราะที่พักและทรัพย์สินอาจจะถูกเจ้าหน้าที่ยึดเสียได้โดยง่าย ยิ่งกว่านั้นพวกเขายังถูกกีดกันด้านอาชีพ ไม่สามารถเป็นสมาชิกสมาคมอาชีพ (guilds) หรือสมาคมพ่อค้า หรือประกอบอาชีพใดๆ ได้นอกจากเป็นแพทย์ แต่การเป็นแพทย์ก็ทำให้พวกเขาถูกกล่าวหาว่าใช้ "มนต์ดำ" ("Black arts") ในการรักษา หนทางทำมาหากินของคนเหล่านี้ก็คือการออกเงินให้กู้โดยคิดดอกเบี้ยซึ่งชาวคริสต์ถือว่าเป็นบาป ชำรายกว่านั้นภาพลักษณ์ของชาวยิวในสายตาคนอังกฤษยังเป็นไปในทางลบ ภาพลักษณ์นี้มีต้นตอมาจากอดีตเมื่อครั้งที่พระเยซูทรงถูกตรึงไม้กางเขนเสียเลยทีเดียว ชาวคริสต์ถือว่าจุดาห์ ซึ่งเป็นชาวยิวได้ทรยศต่อพระเยซู การกระทำของจุดาห์ถือเป็นตราบาปที่ติดตัวชาวยิวอยู่ตลอดเวลา ทำให้ภาพลักษณ์ของชาวยิวเป็นภาพของผู้ทรยศหักหลัง ใช้เล่ห์เหลี่ยมที่จะคดโกงและคอยทำร้ายผู้อื่น ยิ่งไปกว่านั้นการที่คนยิวต้องทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยการออกเงินให้กู้และคิดดอกเบี้ยจากลูกหนี้ ทำให้ภาพลักษณ์ของชาวยิวเป็นภาพของผู้โลภโมโหสัน หิวกระหายเงิน ไร้ความเมตตาปราณีต่อผู้ทุกข์ยาก นอกเหนือไป

จากนั้นยังมีงาน ตำนานและความเชื่อผิดๆ เกี่ยวกับชาวยิวว่า คนเหล่านี้ชอบลักขโมยเด็กคริสเตียนเพื่อฆ่าในพิธีกรรมของพวกเขา ทั้งยังสนุกกับการคร่าชีวิตชาวคริสต์ด้วยวิธีการทารุณโหดร้ายต่างๆ ที่ขึ้นชื่อก็คือการเอายาพิษใส่ในบ่อน้ำชุมชนคริสเตียนเพื่อเอาชีวิตชาวคริสต์

อาจถือได้ว่าทัศนคติในทางลบของชาวอังกฤษต่อพวกยิวเกิดขึ้นจากคุณลักษณะเฉพาะตัวของประเทศและคนอังกฤษก็เป็นได้ ทั้งนี้จะต้องไม่ลืมว่าประเทศอังกฤษเป็นเกาะที่แยกออกจากประเทศอื่นๆ และก่อนหน้าที่นักเดินเรือและนักแสวงโชคชาวอังกฤษจะออกสำรวจโลกในศตวรรษที่ 16 นั้น อังกฤษมีการติดต่อกับคนต่างชาติในวงแคบและจะมองคนต่างชาติว่า "เป็นอื่น" ("The otherness") และเรียกคนเหล่านี้ว่า "ต่างดาว" ("alien") ชาวอังกฤษจะมองคนต่างชาติด้วยสายตาที่ไม่ไว้วางใจและขาดขันติธรรมจึงมีอคติต่อ "ความเป็นอื่น" และสร้างภาพลักษณ์ที่แสดงทัศนคติตายตัวต่อคนเหล่านี้ ชาวยิวก็เป็นเหยื่อของอคติของชาวอังกฤษด้วย แม้ว่าชาวอังกฤษน้อยคนนักจะได้มีโอกาสรู้จักและปฏิสัมพันธ์กับชาวยิว แต่เรื่องราวที่พวกเขาได้ยินมาเกี่ยวกับชาวยิว ไม่ว่าจะมาจากคำกวีทางศาสนา ตำนานและเรื่องเล่าขานเกี่ยวกับชาวยิวได้ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่แสดงทัศนคติตายตัวเกี่ยวกับชาวยิวในใจของพวกเขาด้วย เรื่องราวเกี่ยวกับทัศนคติตายตัวที่แสดงคุณสมบัติในทางลบของชาวยิวไม่สิ้นสุดอยู่แค่เพียงตำนานหรือเรื่องเล่าขานที่เล่าสู่กันฟังจากปากต่อปาก แต่ได้มีผู้นำประสบการณ์ของชาวยิวมาเขียนและผูกเป็นเรื่องราวที่ผู้คนสนใจในรูปของเรื่องแต่งและบทละครที่ได้รับการต้อนรับอย่างดีจากผู้ชม ตัวอย่างเช่นในปี 1579 สตีเฟน กอสสัน (Stephen Gosson) ได้กล่าวไว้ในผลงานชื่อ *School of Abuse* ถึงบทละครที่บัดนี้สูญหายไปแล้วชื่อ *The Jew* (แสดงครั้งแรก ณ โรงเตี้ยมชื่อเดอะบูลล์—*The Bull*) เนื้อหาแสดงถึงความไม่รู้จักอิ่มและจิตใจที่ครอบงำด้วยความอาฆาตของผู้ออกเงินกู้ชาวยิว ("representing the greediness of worldly choosers and bloody minds of usurers") หลังจากนั้นอีก 5 ปี โรเบิร์ต วิลสัน (Robert Wilson) ได้เขียนบทละครในทำนองเดียวกันชื่อ *The Three Ladies of London* แสดงถึงการที่ผู้ออกเงินกู้ชาวยิวคุกคามที่จะทำร้ายชาวคริสต์ผู้เป็นลูกหนี้ ต่อมาในบทละครชื่อ *The First Part of the Tragical Reign of Selimus, Emperor of the Turks* ของโรเบิร์ต กรีน (Robert Greene) ได้แทรกตัวละครยิวชื่ออับราฮัม ซึ่งได้ช่วยเซลิมัส (Selimus) วางยาพิษบาจาเจ็ต (Bajazet) บิดาของเซลิมัสเพื่อเป็นการกรุยทางสู่อำนาจ เป็นต้น

ในบรรดาผลงานวรรณกรรมอังกฤษที่น่าเสียดายคนยิวเป็นตัวเอกนั้น ผู้วิจัยเชื่อว่าไม่มีผลงานชิ้นใดจะมีชื่อเสียงเท่าโศกนาฏกรรม *The Jew of Malta* โดยคริสโตเฟอร์ มาร์โลว์ (Christopher Marlowe: 1564-1593) ซึ่งนำเสนอบนเวทีละครเป็นครั้งแรกในปี 1589 และสุนาฏกรรมของเชกสเปียร์ชื่อ *The Merchant of Venice* ซึ่งมีอายุอ่อนกว่า *The Jew of Malta* ถึง 9 ปี บทละครทั้งสองแตกต่างกันในรูปแบบ คือ เรื่องแรกเป็นโศกนาฏกรรม ส่วนอีกเรื่องเป็นสุนาฏกรรม แต่การนำเสนอตัวละครที่เป็นยิว เมื่อมองดูผิวเผิน ผู้อ่าน/ผู้ชม จะเห็นว่าตัวละครยิวใน

บทละครทั้งสองเรื่องมีคุณลักษณะคล้ายคลึงกันมากทีเดียว กล่าวคือทั้งบาร์บาส (Barabas) และ ไซลือกต่างก็เป็นตัวแทนของพ่อค้าชาวยิวที่เห็นแก่ตัว ครอบงำด้วยความโลภ ไร้อารมณ์ความรู้สึก และความเห็นอกเห็นใจต่อเพื่อนมนุษย์ ทำตัวเป็นศัตรูกับชาวคริสต์ แต่ผู้วิจัยเห็นว่าเชคสเปียร์ สร้างตัวละครไซลือกให้มีความซับซ้อนและมีความเป็นมนุษย์มากกว่า ผู้วิจัยปฏิเสธไม่ได้ว่าในมุมมองหนึ่ง ไซลือกก็คือพ่อค้ายิวหน้าเลือดที่แสวงหาผลประโยชน์จากดอกเบียเงินกู้ เขามีความรู้สึก คมคายพวกคริสเตียนที่เป็นศัตรูของตน แต่เชคสเปียร์ก็ให้ความสำคัญเป็นธรรมเชิงวรรณศิลป์แก่ไซลือก อยู่ไม่น้อย เขาได้แสดงให้เห็นว่าผู้คนที่อยู่รอบข้างไซลือกอยู่ดีธรรมต่อยิวหรือไม่ ไม่ว่าจะเป็นแอนโทนีโอ (Antonio) หรือบัสซานิโอ (Bassanio) การกระทำและความประพฤติของไซลือกเป็นผลมาจากการที่คนในสังคมปฏิบัติเลวร้ายต่อเขา นอกจากนั้นสภาพเศรษฐกิจในยุคนั้นมีส่วนสร้างให้ไซลือกเป็นอย่างที่เป็น และความแตกต่างด้านศาสนาระหว่างชาวคริสต์กับความยิวก็นับปัจจัยสำคัญที่ทำให้ไซลือกแตกต่างจากชาวคริสต์ ดังนั้นเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างชาวยิวกับชาวคริสต์ ผู้อ่านบทละครจะต้องไม่ใช้ทัศนคติตายตัวที่ชาวคริสต์มีต่อชาวยิวเป็นเครื่องตัดสิน แต่ต้องพิจารณาการกระทำของตัวละครเหล่านั้นจากมุมมองต่างๆ และให้ความสำคัญแก่ตัวละครเหล่านั้น ผู้อ่านจะต้องตระหนักว่าไซลือกมิใช่มีบทบาทเป็นเพียงพ่อค้ายิวใจร้ายแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่เขาเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ความรักระหว่างตัวละครเอกคือนางปอร์เซีย (Portia) กับบัสซานิโอเป็นไปได้ ยิ่งกว่านั้นการที่เชคสเปียร์นำเสนอบทละครเรื่องนี้ผ่านสุนาฏกรรม ทำให้ผู้อ่านตระหนักได้ว่าเขามีได้ต่อต้านชาวยิวในลักษณะตลกขบขัน แทนที่ตัวละครยิวจะถูกลงโทษถึงชีวิต เขาแสดงเป็นนัยในตอนจบของสุนาฏกรรมเรื่องนี้ว่า ความกรุณาปรานีย่อมมีค่าเหนือสิ่งใดในชีวิตมนุษย์ ไซลือกได้รับโทษสาสมจากการกระทำของเขาแล้ว (จนกระทั่งทำให้นักวิจารณ์ลงความเห็นว่ายาวละครเรื่องนี้เป็นโศกนาฏกรรมสำหรับไซลือก ซึ่งจะได้อภิปรายต่อไปในบทความวิจัยนี้) และในที่สุดชาวคริสต์ที่ดีควรจะรู้จักให้อภัย

มารีโลว์ประพันธ์ *The Jew of Malta* เมื่อเขาอายุ 24 ปี หรือประมาณ 4 ปีก่อนที่เขาจะถูกแขวนถึงแก่กรรมจากเหตุทะเลาะวิวาทในโรงเตี๊ยมเมื่อปี 1593 สิ่งที่เป็นคำถามก็คือชีวิตส่วนตัวของมารีโลว์แสดงให้เห็นว่าเขาเป็นชายหนุ่มหัวก้าวหน้า ประกาศว่าตนเองไม่มีศรัทธาในพระเจ้าหรือศาสนา ไม่สนใจว่าคนส่วนใหญ่จะคิดอย่างไรต่อตน ใช้ชีวิตแต่ละวันไปกับการดื่มกินและจะลงมือเขียนเมื่อจำเป็นต้องทำเพื่อหาเงินมาประทังชีวิต แต่เหตุใดเขาจึงหันมาประพันธ์โศกนาฏกรรมที่แสดงความหายนะของพ่อค้ายิวที่ขาดศรัทธาในศาสนาซึ่งตรงข้ามกับความดีงามตามวิถีชาวคริสต์ทั้งๆ ที่ตัวเขาไม่สนใจเรื่องความดีความชั่วและดำเนินชีวิตในอบายมุขเสียด้วยซ้ำ คำตอบก็คือ ทัศนคติทางลบของชาวคริสต์ต่อวิถีชีวิตของพวกยิวเป็นจุดขายที่มารีโลว์ใช้ได้และเขาก็ประสบความสำเร็จเกินคาดเพราะ *The Jew of Malta* ได้รับการตอบรับจากสาธารณชนอย่างล้นหลาม มารีโลว์ได้รวมเอาความโลภโมโหสัน ความเจ้าเล่ห์แสนกล ความโหดร้ายทารุณ ความ

หยาบช้าและความน่าสะพรึงกลัวไว้ในตัวละครเอกของละคร เขานำเสนอการบัสให้ฐานะที่เป็นสัญลักษณ์ของความชั่วร้ายและความเกลียดชังที่ชาวคริสต์มีต่อชาวยิว การที่มารโลว์เสนอการบัสในลักษณะดังกล่าวเห็นได้ชัดเจนจากการที่เขาเลือกใช้ชื่อการบัสเป็นชื่อตัวละครเอกคนเดียว แน่ชอนชื่อการบัสย่อมจะเป็นเครื่องเตือนใจให้ชาวคริสต์นึกถึงหวัชไมยการบัสที่ถูกจองจำอยู่ในคุกพร้อมพระเยซู แต่กลับได้รับการปล่อยตัวให้เป็นอิสระและรอดชีวิต ทั้งๆ ที่ผู้ที่ควรจะได้รับการปลดปล่อยคือพระเยซู ดังนั้นชื่อการบัสย่อมก่อให้เกิดความเกลียดชังในตัวละครตัวนี้นับตั้งแต่นั่นชอนชื่อโดยที่ยังไม่พบว่ากระทำการสิ่งใดผิดหรือก่อให้เกิดความเลวร้ายแต่อย่างไร เข้าทำนองได้ยีนชอนก็ไม่ชอบหน้าเสียแล้ว ถือว่าชื่อของการบัสทำให้เกิดอคติได้แต่เริ่มแรกทีเดียว

เริ่มต้นมารโลว์แนะนำตัวละครและตัวละครเอกของเขาใน “บทนำ” หรือ “The Prologue” โดยผ่านเสียงของมาคิอาเวลลิ (Machiavelli) รัฐบุรุษและนักการเมืองชาวฟลอเรนซ์ที่เป็นที่รู้จักกันในภาพลักษณ์ของนักการเมืองที่ปกครองด้วยเล่ห์เพทุบายและความโหดร้ายทารุณ การใช้เสียงของมาคิอาเวลลิมีผลในการสร้างบรรยากาศของความเลวร้ายและความอึดครึ้มให้แก่โศกนาฏกรรมเรื่องนี้ได้อย่างดีเยี่ยม ในฐานะผู้นำเสนอ “บทนำ” แทนที่จะแนะนำผู้ชมให้รู้เข้าใจถึงเนื้อเรื่องและตัวละครที่จะดำเนินเรื่องต่อไป มาคิอาเวลลิกลับอวดอ้างสรรพคุณของตนเองอย่างสุดขีด สิ่งดังกล่าวจะไม่ทำให้เขาสำรวจตนเองเพื่อหาจุดบกพร่อง (ซึ่งคุณสมบัตินี้จะเห็นได้ในตัวการบัสต่อไป) ความชั่วร้ายของมาคิอาเวลลิที่ทำให้ชาวคริสต์ตื่นตระหนกก็คือเมื่อเขาประกาศชัดเจนว่าศาสนาไม่มีความสำคัญในชีวิตของเขา ดังคำกล่าวว่า

I count religion but a childish toy,
And hold there is no sin but ignorance.

(“The Prologue” 14-15)

การใช้บุคคลที่ไม่เห็นความสำคัญของศาสนาแนะนำตัวละคร แสดงเป็นนัยได้ว่าตัวละครที่ถูกแนะนำก็ไม่สนใจในศาสนาเช่นกัน ศาสนาไม่ใช่ที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจในการดำรงชีวิต คนเหล่านี้จึงขาดความรู้สึกผิดชอบชั่วดีและมุ่งสู่จุดหมายที่ต้องการโดยไม่คำนึงว่าจะก่อความเดือดร้อนให้แก่ใคร

ใน 5 บรรทัดสุดท้ายของบทนำ มาคิอาเวลลิจึงทำหน้าที่แนะนำให้ผู้จักสาวกของตน ผู้ชมตระหนักว่าสิ่งที่เขาจะนำเสนอในบทละครเรื่องนี้มิใช่เรื่องราวของวีรบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ทางการเมืองการปกครองหรือผู้พยายามแสวงหาสิ่งที่สำคัญสำหรับมนุษยชาติ แต่กลับเป็นเรื่องราวของพ่อค้ายิว โลกโมโทสันคนหนึ่งซึ่ง

Who smiles to see how full his bags are cramm'd,
Which money was not got without my means,
I crave but this:—grace him as he deserves,

And let him not be entertain'd the worse
Because he favours me.

("The Prologue" 31-35)

ณ ที่นี้จะเห็นได้ว่านักปกครองผู้ยิ่งใหญ่เช่น มาคิอาเวลลิกับพ่อค้ายิวหน้าเลือดเช่นบาราบัสมีสิ่งหนึ่งที่ตรงกันก็คือการหันหลังให้กับความดีงามและต่างก็ถือเอาความชั่วร้ายเป็นสรณะ ดังนั้นถ้าชีวิตของมาคิอาเวลลิต้องประสบความหายนะในตอนท้าย มาร์โลว์ก็แสดงให้เห็นเป็นนัยตั้งแต่ต้นว่าบาราบัสซึ่งถือมาคิอาเวลลิเป็นต้นแบบก็จะต้องประสบชะตากรรมเดียวกันในที่สุด

เมื่อสร้างบรรยากาศแห่งความชั่วร้ายโดยผ่านน้ำเสียงของมาคิอาเวลลิที่ยกย่องเชิดชู และพึงพอใจในตนเองพร้อมทั้งเหยียดหยันผู้อื่นแล้ว มาร์โลว์ก็นำเสนอภาพของบาราบัสเลยทันที สิ่งแรกที่ผู้ชมได้เห็นก็คือบาราบัสนั่งบนทองและทรัพย์สินอยู่ในห้องเก็บสมบัติ ผู้อ่านที่คุ้นเคยกับภาษาในกวีนิพนธ์ของมาร์โลว์จะพบว่ามาร์โลว์นำเสนอภาพและถ้อยคำของบาราบัสโดยผ่านภาษาที่อลังการดังที่เขาเคยนำเสนอตัวละครเอก เช่น จักรพรรดิแทมเบอร์เลนในโศกนาฏกรรม *Tanburlaine the Great* และเฟาสต์สในโศกนาฏกรรม *Dr. Faustus* มาแล้ว แต่สิ่งที่น่าสังเกตก็คือทั้งจักรพรรดิแทมเบอร์เลนและเฟาสต์สต่างก็มีความยิ่งยงเหมาะสมกับฐานะความเป็นวีรบุรุษในโศกนาฏกรรม แทมเบอร์เลนได้ขยับฐานะจากเด็กหนุ่มเลี้ยงแกะมาเป็นจักรพรรดิผู้ยิ่งใหญ่ด้วยความปรารถนาที่จะครองโลก ส่วนเฟาสต์สก็เป็นปราชญ์ผู้ทะเยอทะยานที่จะมีสถานภาพเทียบเคียงกับพระเจ้าจึงยอมขายวิญญาณให้แก่ เมฟิสโตเฟลิส จะเห็นได้ว่าความทะเยอทะยานของวีรบุรุษทั้งสอง ก็เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ยิ่งใหญ่ เกินกว่ามนุษย์ธรรมดาจะคาดหวัง ตัวละครทั้งสองมีคุณสมบัติที่ถือว่าเป็นคุณสมบัติของวีรบุรุษของมาร์โลว์ (Marlowian hero หรือ Marlowian Superman) กล่าวคือ วีรบุรุษเหล่านี้ยิ่งใหญ่ในฐานะที่เป็นบุคคลที่มีความสามารถผิดธรรมดาที่พยายามค้นหาซึ่งอำนาจที่เกินคนธรรมดาจะไปถึงได้ ("a man of exceptional power, seeking exceptional power") พวกเขามีความทะเยอทะยานหาญกล้า มีความกระตือรือร้นและเต็มไปด้วยจิตวิญญาณที่ต่อต้านและท้าทายอำนาจที่เป็นที่ยอมรับของสังคม แต่ทว่าเป็นสิ่งน่าขนระคนเศร้าที่ตัวเอกในโศกนาฏกรรม *The Jew of Malta* ไม่ได้มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติของวีรบุรุษของมาร์โลว์ เพราะความทะเยอทะยานของบาราบัสหยุดอยู่ที่ความสามารถครอบครองวัตถุคือทอง ดังนั้นจึงมีผู้เรียกบาราบัสว่า วีรบุรุษวัตถุนิยม หรือ Materialistic hero (qtd. in Friedenreich 320) การที่คนระดับพ่อค้าเช่นบาราบัสเสนอบทเจรจาโดยใช้ภาษาอลังการย่อมเป็นการแสดงถึงการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละคร สิ่งนี้จะทำให้อ่านเห็นความไม่ชอบมาพากลของตัวละครตัวนี้มากขึ้น

มาร์โลว์เสนอจากบาราบัสนับทองและทรัพย์สมบัติในลักษณะที่ค่อนข้างจะเป็นพิธีกรรมทางศาสนา แสดงเป็นนัยถึงการที่บาราบัสได้บูชาและเอาทองเป็นหลักชีวิตแทนศาสนา โดยหลัก

ศาสนา เขากระทำบาปในการที่แสดงความเคารพบูชาสิ่งอื่นนอกเหนือจากพระเจ้า สำหรับเขา ทองคือพระเจ้าซึ่งเป็นการทำผิดต่อหนึ่งในบัญญัติสิบประการ ทองเป็นแหล่งที่มาของความสุข เป็นจิตวิญญาณและเป็นวิถีทางที่เขาใช้ปราบศัตรูทั้งปวง การที่บารับสะหมกมุ่นอยู่กับความร่ำรวย และแสวงหาวิธีที่จะทำให้ตนเองร่ำรวยยิ่งขึ้นทำให้เขาเอาตัวเองเป็นใหญ่และไม่สนใจคนรอบข้าง ทั้งที่อยู่ใกล้ตัวและไกลตัวออกไป ถือได้ว่าเขาเป็น "คนนอก" หรือเป็นคน "ตัวคนเดียว" ที่ไม่มี ความผูกพันกับผู้อื่นหรือฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

เริ่มต้นก็คือความเห็นแก่ตัวและความโหดร้ายของบารับสะทำให้เขาไม่อาจให้ความรักและความอบอุ่นแก่ครอบครัวได้ ตามหลักศาสนาของพวกยิว สายสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต บารับสะเองก็ดูเหมือนว่ารักลูกสาวอย่างเหลือล้น การที่เขาตั้งชื่อลูกสาวว่า อภิเกล (Abigail) ซึ่งแปลว่า "ความรักของพ่อ" น่าจะแสดงถึงสายสัมพันธ์อันแนบแน่นของพ่อลูกคู่นี้ แต่แท้ที่จริงคำแปลของชื่อกลับเป็นการประชดประชันมากกว่า บารับสะประกาศอย่างเปิดเผยว่ารักลูกสาวอย่างเหลือล้น ดังคำพูดตอนหนึ่งว่า

But one sole daughter, whom I hold as dear
As Agamemnon did his Iphigen;
And all I have is hers.

(I. i, 136-8)

ดูโดยผิวเผิน บารับสะรักลูกสาวคนเดียวและทรัพย์สินสมบัติที่เขาสะสมไว้ก็จะตกเป็นของเธอแต่ผู้เดียว แต่คำพูดของบารับสะเป็นเพียงลมปากที่ฟังดูดีที่แสดงถึงความหน้าไหว้หลังหลอกของเขา เพียงเท่านั้น ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อพิจารณาถึงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างบารับสะกับอภิเกล โดยการอ้าง (allusion) ถึงความสัมพันธ์ระหว่างกษัตริย์อากาเมมโนนกับอิฟิจีเนีย การอ้างถึงดังกล่าวแสดงเป็นลางถึงจุดจบของอภิเกลเพราะนางอิฟิจีเนียถูกบิดาสั่งเวรให้แก่เทพเจ้าเพื่อแลกกับกระแสดมที่จะช่วยพัดให้เรือของกองทัพกรีกที่จอดขังอยู่ที่ออลิส (Aulis) ให้เดินทางไปร่วมรบในสงครามทรอยได้ ชะตาชีวิตของอภิเกลมิได้แตกต่างไปจากชะตาชีวิตของนางอิฟิจีเนียเพราะเธอเองก็ตกเป็นเครื่องสังเวยต่อความเคียดแค้นต่อพวกคริสเตียนของบิดา เมื่อเธอตัดสินใจหลบหนีบิดาไปบวชเป็นนางชี บิดาของเธอได้ตามไปล้างแค้นโดยการวางยาพิษในข้าวโอ๊ตต้มทำให้บรรดาแม่ชีและผู้อาศัยอยู่ในสำนักนางชี (รวมทั้งอภิเกลด้วย) ถึงแก่ความตายเป็นเบือทั้งๆ ที่คนเหล่านั้นมิใช่ศัตรูส่วนตัวหรือทำผิดคิดร้ายต่อบารับสะแต่อย่างใด

ยิ่งไปกว่านั้นบารับสะยังมิได้คิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมมอลตา เมื่อเขาได้รับข่าวว่ามอลตาถูกกองทัพเติร์กรุกราน เขามิได้ยื่นมือต่อความหายนะของมอลตาที่จะติดตามมาจากการโจมตีแต่คำนึงถึงแต่ตนเอง คำร่ำรวยและลูกสาว (ที่ภายหลังเขาสังหารด้วยน้ำมือตนเอง) ดังที่เขาบอกกล่าวแก่ลูกน้องที่ส่งข่าวการโจมตีว่า

Why, let'em come, so they come not to war;
 Or let'em war, so we be conquerors;--
 Nay, let'em combat, conquer and kill all,
 So they spare me, my daughter, and my wealth.

(I, i, 149-52)

นั่นหมายความว่าบาราบัสไม่เข้าข้างฝ่ายใด ไม่ว่าจะพวกคริสต์ในมอลตา หรือพวกมุสลิมที่รุกราน หรือแม้แต่พวกยิวเองเพราะเขาไม่ได้สนใจที่จะคบค้าสมาคมกับผู้ที่มีเชื้อสายยิวคนอื่น ๆ (ยกเว้นอิธามอร์ --Ithamore ลูกน้องคนสนิทที่ทรยศหักหลังเขา)

มืออยู่จุดหนึ่งในเรื่องที่คุณอ่านเริ่มจะมีความเห็นอกเห็นใจให้แก่บาราบัส นั่นคือเมื่อเขาถูกเก็บภาษีอย่างไม่เป็นธรรมโดยเฟอร์เนซ (Fernese) ผู้ครองมอลตา ในการตกลงเพื่อยุติการโจมตีมอลตาของกองทัพเติร์ก มอลตาจะต้องจ่ายเงินทดแทนจำนวนมากให้แก่เติร์ก ในการดังกล่าวเฟอร์เนซได้เรียกเก็บภาษีและยึดทรัพย์จากบาราบัสเพื่อจ่ายให้แก่เติร์ก ดังคำพูดที่ว่า

we take particularly thine
 To save the ruin of a multitude:
 And better one want for a common good
 Than many perish for a private man.

(I, ii, 97-100)

แม้ว่าบาราบัสจะเต็มใจหรือไม่ก็ตาม การยอมเสียภาษีและถูกยึดทรัพย์ของบาราบัสในครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่คุณเห็นว่าทรัพย์สินสมบัติของบาราบัสจะเป็นประโยชน์เพื่อคนส่วนใหญ่ อย่างน้อยเขาก็ได้ทำอะไรเพื่อผู้อื่นบ้าง และเมื่อภายหลังผู้อ่าน/ผู้ชมได้รับทราบว่าเฟอร์เนซแสดงความร้ายกาจโดยการเก็บทรัพย์ที่ยึดไว้เป็นการส่วนตัวแทนที่จะจ่ายให้แก่พวกเติร์ก สิ่งนี้ทำให้ผู้อ่าน/ผู้ชมเข้าใจได้ว่า แท้ที่จริงแล้วพวกคริสตชนเฟอร์เนซก็มีความโลภโมโหสันไม่แพ้พวกยิว และผู้อ่าน/ผู้ชมเห็นใจบาราบัสที่ต้องตกเป็นเหยื่อของความโลภจระและทรยศหักหลังของเฟอร์เนซ แต่ผู้อ่าน/ผู้ชมมีความรู้สึกเช่นนั้นอยู่ได้ไม่นานเพราะเมื่ออยู่ตามลำพังบาราบัสแสดงความพึงพอใจกับความสามารถของตนเองที่ลอบให้ผู้อ่าน/ผู้ชมหลงเชื่อและเห็นอกเห็นใจตนเองโดยบาราบัสกล่าวคำเยาะเย้ยความเขลาของผู้ชมไว้ว่า

See the simplicity of these base slaves,
 Who, for the villains have no wit themselves,
 Think me to be a senseless lump of clay.
 That will with every water wash to dirt.
 No, Barabas is born better chance,

And fram'd of finer mould than common men,

(I, ii, 216-21)

ผู้อ่าน/ผู้ชมจะรู้สึกว่ตนเองโง่ไปถนัดใจที่หลงให้ความเห็นใจแก่บาราบัสเพราะคนร้ายกาจเช่นเขาย่อมไม่จนมุมได้โดยง่าย นับแต่นั้นเป็นต้นไป บาราบัสจะร้ายกาจขึ้นทุกทีและเขาแสดงตัวเป็นศัตรูต่อเฟอร์เนซและชาวคริสต์ทั้งมวล นักวิจารณ์แอลลิส เฟอร์เมอร์ (Ellis Fermor) ได้วิเคราะห์ว่าการเผชิญหน้าระหว่างดาวร้ายอย่างบาราบัสกับเฟอร์เนซ มาร์โลว์แสดงถึงการต่อต้านโลกแห่งระเบียบแบบแผนซึ่งแท้ที่จริงแล้วก็เป็นโลกที่เต็มไปด้วยความไม่โปร่งใสหรือสิ่งที่ไม่บริสุทธิ์ยุติธรรม ("rebels against a world of order of unclear and unjust things") (Fermor 100-101). แสดงว่าเจ้าหน้าที่บ้านเมืองที่ดูเหมือนจะเป็นผู้ที่รักษากฎระเบียบ ชื่อสัตย์สุจริตและอยู่ในทำนองคลองธรรมที่แท้แล้วก็ไม่ได้ต่างอะไรกับบาราบัส

การแก้แค้นของบาราบัสเริ่มต้นดูเหมือนเป็นการป้องกันตัวและแก้แค้นการกระทำของเฟอร์เนซ แต่บาราบัสจะลืมนึกไปว่าความแค้นที่ชำระด้วยเลือดนั้นจะไม่มีวันจบสิ้นเพราะจากการที่เริ่มต้นกำจัดฝ่ายตรงข้ามเพียงคนเดียว เขาต้องกำจัดคนอื่นๆ ตามมาอย่างไม่จบสิ้น ตัวอย่างเช่นเมื่อเขาฆ่าโลโดวิก (Lodowick) ผู้เป็นบุตรของเฟอร์เนซ เขาก็ต้องกำจัดนักบวชอีก 2 คนที่เฝ้าอยู่เห็นการกระทำของเขาเป็นต้น ดังนั้นบาราบัสจึงไม่ต่างอะไรกับฆาตกรต่อเนื่องที่ใช้การฆ่าเป็นเครื่องมือปราบปรามผู้ที่เขาสงสัยว่าจะนำมาซึ่งอันตรายต่อตนเอง ไม่ว่าจะเป็นคนพิการ เด็กกำพร้าหรือคนที่ไม่มีทางสู้ เช่นเหล่านางชี การกระทำของบาราบัสแสดงว่าเขาจมลึกลงไปในความชั่วร้ายอย่างไม่น่าเชื่อว่ามนุษย์จะทำเช่นนั้นได้ เขาก่อกรรมทำเข็ญโดยไม่มีเหตุจูงใจอันสมควร ยกเว้นเพื่อเอาตัวรอด ถ้าอาชญากรรมที่บาราบัสได้ก่อเป็นสิ่งที่เหลือเชื่อที่เราจะโหดร้ายได้ถึงขนาดนั้น ความตายของเขาก็เหลือเชื่อไม่แพ้กันเพราะหลังจากที่ปล่อยให้เขาฆ่าคนจนหน้าใจแล้ว มาร์โลว์ก็กำจัดตัวละครตัวนี้โดยทำให้เขาตกลงไปในหม้อต้มเดือด ต้องรับความทรมานแสนสาหัสก่อนที่จะสิ้นใจ

ในการพิจารณาชีวิตของบาราบัส ผู้วิจัยถือว่ามาร์โลว์สร้างตัวละครบาราบัสให้มีความเลวทุกกระเบียดนิ้วก็เพื่อใช้ตัวละครตัวนี้แสดงถึงโศกนาฏกรรมของมนุษย์ที่ต้องเสื่อมทรามลงไปในเรื่อยๆ และพบกับความหายนะในที่สุด เพราะยึดมั่นถือมั่นในความร่ำรวยทางทรัพย์สินเงินทองและวัตถุเป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าผู้คนจะเห็นว่าบาราบัสเลวร้ายจนแทบจะหาความดีไม่ได้ สิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยพบในตัวบาราบัสและอดจะสรรเสริญตัวละครตัวนี้ไม่ได้ก็คืออย่างน้อยเขาก็ยอมรับความเลวร้ายของตนเอง (self-admitted wickedness) เขามีได้พยายามอำรางตนเองแต่ในทางตรงข้ามกลับภาคภูมิใจและสรรเสริญตนเองในลักษณะที่ไม่แตกต่างจากมาคิอาเวลลีที่ภาคภูมิใจในความเลวร้ายของตนโดยไม่เสียเวลาวิเคราะห์ความถูกต้องของการกระทำของตนเอง

ในขณะที่มาร์โลว์เสนอบาราบัสจากมุมมองด้านเดียว ตัวละครตัวนี้จึงเป็นเหมือนสัญลักษณ์ของทัศนคติด้านลบที่ชาวอังกฤษโดยทั่วไปมีต่อชาวยิว ทัศนคติดังกล่าวดูจะไม่ให้ความยุติธรรมแก่ชาวยิว ผลก็คือตัวละครตัวนี้ดูไม่สมจริง แต่ 9 ปีหลังจากความแพร่หลายของ *The Jew of Malta* เชคสเปียร์ก็หยิบเรื่องราวเกี่ยวกับชาวยิวขึ้นมาเขียนเป็นบทละคร *The Merchant of Venice* เพื่อป้อนโรงละครในกรุงลอนดอน คงจะปฏิเสธไม่ได้ว่าเชคสเปียร์ต้องเคยได้ยินเรื่องราวเกี่ยวกับบาราบัสและ *The Jew of Malta* และในการสร้างลักษณะตัวละครยิวไฮลิค เชคสเปียร์ได้อาศัยเค้าโครงคุณสมบัติคนยิวในสายตาสถาบรรณชน ดังที่มาร์โลว์ได้เคยใช้มาแล้วใน *The Jew of Malta* ซึ่งได้แก่ ลักษณะของพ่อค้าผู้ออกเงินกู้ผู้โลกโมโหสิ้นและตระหนี่ถี่เหนียว นอกจากนั้นยังถือว่าชาวคริสต์เป็นศัตรูเป็นต้น แต่เชคสเปียร์ให้ความสำคัญเป็นธรรมเชิงวรรณศิลป์แก่ไฮลิคเป็นอย่างยิ่ง แทนที่ผู้อ่าน/ผู้ชมจะเห็นว่าไฮลิคเป็นแหล่งรวมความชั่วร้ายที่เกี่ยวข้องกับคนยิว เชคสเปียร์ปฏิบัติต่อไฮลิคในลักษณะมนุษย์ปดฺชนคนหนึ่งที่มีทั้งส่วนดีและส่วนเสีย บางครั้งก็ยากที่จะตัดสินว่าเขาดีหรือเลว เพราะจากมุมมองหนึ่งดูเหมือนว่าไฮลิคได้ทำในสิ่งที่สังคมประณาม แต่ถ้ามองจากมุมมองไฮลิค เขาก็มีเหตุผลในการกระทำ เป็นต้น ด้วยเหตุดังกล่าว เอ็ม เอ็ม มาฮูด (M. Mahood) ได้กล่าวไว้ใน "บทนำ" ของ *The Merchant of Venice* ว่า

...Shakespeare's eminence makes him stand out from his background. The play is not made up of average Elizabethan preconceptions. It is made out of the life experience of a highly individual artist, and our sense of that individuality as we gather it from Shakespeare's work as a whole is an important part of our response. (8).

ดังนั้นจึงไม่เป็นการเกินเลยที่จะกล่าวว่า แม้ว่าเชคสเปียร์จะได้ยินเรื่องราวของบาราบัสและ "เลียนแบบ" มาร์โลว์โดยการเขียนบทละครโดยนำเสนอตัวละครยิวเป็นหนึ่งในตัวละครเอก แต่ผู้อ่าน/ผู้ชมต้องไม่ลืมว่าเชคสเปียร์มิได้ใช้มาร์โลว์เป็นแหล่งเดียวของที่มาของบทละคร *The Merchant of Venice* เป็นที่รับรู้กันว่าแหล่งที่มาของเนื้อเรื่องและตัวละครในบทละครดังกล่าวมีอย่างน้อยถึง 8 แหล่งเลยทีเดียว แต่ทั้งนี้ความเป็นอัจฉริยะของเชคสเปียร์ทำให้เขามีผู้คัดลอกผลงานเหล่านั้นในทางตรงกันข้าม เขาสามารถปรับเปลี่ยนและเพิ่มเติมองค์ประกอบต่างๆ ที่ทำให้ผลงานของเขาโดดเด่น และมีความเป็นตัวของตัวเอง องค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ผลงานของเชคสเปียร์เป็นอมตะก็คือการสร้างตัวละครที่มองได้หลายแง่มุม มีลักษณะเป็นปัจเจกบุคคลและความประพฤติและการตัดสินใจของตัวละครเหล่านั้นจะมาจากแรงจูงใจที่สมเหตุสมผล ดังนั้นผู้วิจัยต้องการสรุป ณ ที่นี้ว่าในขณะที่มีผู้เห็นว่าเชคสเปียร์ได้รับอิทธิพลในการสร้างตัวละครไฮลิคจากที่มาร์โลว์นำเสนอบาราบัส ผู้วิจัยเชื่อว่าเชคสเปียร์มิได้รับอิทธิพลจากมาร์โลว์ แต่ต้องการแข่งขันกับมาร์โลว์และ

แสดงให้เห็นว่าตนเองทำได้ดีกว่าต้นแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการนำเสนอเรื่องราวของพ่อค้ายิวนามไชล็อกที่มีความซับซ้อน ลุ่มลึก แทนที่จะเป็นเพียงตัวละครที่เป็นสัญลักษณ์ของความเลวร้ายเช่นบารอนัส

ประการแรกจะเห็นได้ตั้งแต่เริ่มแรกเมื่อไชล็อกปรากฏกายบนเวทีโดยที่เดี่ยวว่าลักษณะนิสัยและความประพฤติของไชล็อกเป็นผลพวงมาจากสังคมและคนรอบข้างสังคมเวนิสซึ่งเป็นสังคมของชาวคริสต์ที่คาดหวังกันว่าผู้คนจะต้องแสดงความรักความเมตตาต่อกันและกัน พวกเขากลับประพฤติต่อไชล็อกอย่างเลวร้าย สภาพมนุษย์อย่างแอนโทนีโอ รู้จักแบ่งปันความรักให้แก่เพื่อนชาวคริสต์ เช่นบัสซานियोแต่เพียงเท่านั้น ไชล็อกได้บรรยายวิธีการที่แอนโทนีโอปฏิบัติต่อเขาเยี่ยงเศษฐิติไว้อย่างยืดยาวว่า

Signor Antonio, many a time and oft
In the Rialto you have rated me
About my monies and my usances.
Still have I borne it with a patient shrug
For suff'rance is the badge of our tribe.
You call me misbeliever, cut-throat dog,
And spit upon my Jewish garbedine,
And all for use of that which is mine own.
Well then, it now appears you need my help.
Go to, then, you come to me, and you say,
'Shylock, we would have monies'—you say so,
You that did void your rheum upon my beard,
And foot me as you spurn a stranger cur
Over your threshold: monies is your suit.

(I. 3. 98-111)

ในคำบรรยายดังกล่าว ไชล็อกแสดงให้เห็นว่าตนเองมีความอดทนต่อการกระทำดูถูกดูแคลนของชาวคริสต์เพียงไร เพราะในฐานะที่เป็นยิว ไชล็อกตระหนักดีว่า การเป็นยิวก็คือการที่มีชีวิตที่ต้องระทมทุกข์ แต่ดูเหมือนว่าความอดทนของไชล็อกต้องสิ้นสุดลงเมื่อแอนโทนีโอตอบว่าถึงอย่างไรก็ยังคงจะถูกเหยียดหยามไชล็อกอยู่ดี แม้ว่าขณะที่พูดดังกล่าว แอนโทนีโออยู่ในระหว่างเจรจาต่อรองขอยืมเงินจากไชล็อกเพื่อให้เพื่อนรักใช้จ่ายเป็นค่าเดินทางไปเสี่ยงรักกับนางปอร์เซียก็ตาม ดังนั้นการที่ไชล็อกตกลงให้บัสซานियोกู้ยืมเงินโดยมีแอนโทนีโอเป็นนายประกันและไม่คิดดอกเบี้ยเงินกู้แต่ขอเชือดเนื้อจากนายประกันแทนหากมันแอนโทนีโอพลาดให้การหาเงินมาช่วยเพื่อนได้ทัน

การณ์ แสดงให้เห็นว่าเรื่องผลประโยชน์ในด้านการเงินมิใช่สิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตไซล็อกเสมอไป เขามีได้เห็นแก่เงินในทุกสถานการณ์ แต่ที่เขาตั้งเงื่อนไขเช่นนั้นก็เพราะแอนโทนีโอสรางความขุ่นเคืองใจโดยการเหยียดหยามเขาในลักษณะเช่นนั้น ในทำนองเดียวกัน เมื่อพิจารณาการกระทำของแอนโทนีโอ ณ ที่นี้ ก็ จะเห็นความหยิ่งทะนงตนอย่างไม่น่าเชื่อ แม้ว่าจะบากหน้ามาขอความช่วยเหลือทางการเงินจากไซล็อก เขาก็ไม่ได้ประพฤติดนในลักษณะเจียมเนื้อเจียมตัว แต่ยังยืนยันที่จะปฏิบัติต่อไซล็อกเหมือนเดิมเมื่อเขาตอบว่า

I am as like to call thee so again,

To spit on thee again, to spurn thee too.

(I. 3. 122-123)

นอกจากความอับยศดุดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่าตลอดทั้งเรื่อง มีน้อยครั้งมากที่ตัวละครตัวอื่นๆ จะเรียกไซล็อกด้วยชื่อต้น ผู้อ่าน/ผู้ชมจะได้ยินว่าตัวละครตัวอื่นเรียกเขาว่า "ยิว" แม้แต่ในศาลเมื่อไซล็อกต้องขึ้นศาลในฐานะปัจเจกบุคคลเรียกร้องให้แอนโทนีโอชดใช้ค่าเสียหายที่ไม่สามารถทำตามสัญญาที่ให้ไว้ได้ ปอร์เซียซึ่งปลอมตนเป็นทนายความชื่อบาลธาซาร์ (Balthazar) ก็ จะเรียกชื่อต้นของเขาเพียงแค่ 2 ครั้ง นอกนั้นเขาก็ถูกเรียกหรือกล่าวถึงในฐานะที่เป็น "ยิว" โดยตลอด ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสังคมเวนิสไม่สนใจที่จะยอมรับหรือรู้จักไซล็อกโดยชื่อหรือในฐานะที่เป็นบุคคลคนหนึ่ง แต่เขารู้จักในนามของกลุ่มเชื้อชาติที่เป็นต่างชาติหรือ "สิ่งอื่น" ในหมู่ชาวคริสต์ในเวนิส ทำให้เขาขาดความเป็นบุคคลที่มีเลือดเนื้อและชีวิตจิตใจดังที่ดี เอ็ม โคเฮน (D. M. Cohen) ได้วิเคราะห์ไว้ในบทความ "The Jew and Shylock" ตอนหนึ่งว่า

...Calling the play's villain by a name which generalizes him while at the same time ostensibly defining his essence is, in a sense, to depersonalize him. The constant reference to Shylock's "thingness" succeeds in depriving him of his humanity while it simultaneously justifies the hostility of his enemies." (55)

การถูกเหยียดหยามไซล็อกไปไกลถึงคนระดับคนรับใช้ของเขาเอง เพราะแม้แต่ลานเชอล็อต ก็อบโบ (Launcelot Gobbo) คนรับใช้ของเขาเองยังกล่าวถึงเขาในนาม "ยิว" และเชื่อว่า "ยิว" มีความเกี่ยวข้องกับ ความชั่วร้าย ("the Jew my master, who [God bless the mark] is a kind of devil;) (II. 2. 25) เป็นต้น

ไซล็อกเองตระหนักถึงความอยุติธรรมที่เขาได้รับจากชาวคริสต์ ถึงขนาดที่เขาได้ร้องขอให้ชาวคริสต์มองเขาหรือเพื่อนพ้องชาวยิวเสียใหม่เพราะคนเหล่านี้ก็มีความรู้สึกและเป็นมนุษย์เช่นเดียวกับชาวคริสต์ เชคสเปียร์ได้ทำให้คำร้องขอของไซล็อกมีความสละสลวยและสามารถดึงดูดความรู้สึกของผู้ฟังไม่แพ้สุนทรพจน์ของนักต่อสู้เพื่อความเสมอภาคและสิทธิมนุษยชนเลยทีเดียว

แต่คำร้องขอของเขาจะไร้ผลสำหรับชาวเวนิสที่อยู่รอบข้าง ดังนั้นเมื่อเหลืออดเข้า ไชลือกก็ได้ระเบิดใส่ซาเลริโอ (Salerio) ว่า

"The villainy you teach me I will execute,
and it shall go hard but I will better the instruction"

(III. 1. 56-57)

คำพูดดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าไชลือกกำลังใช้กฎ "ตาต่อตา ฟันต่อฟัน" กับชาวคริสต์ เพราะถ้าชาวคริสต์ร้ายกับเขา เขาก็จะร้ายตอบและซ้ำร้ายไปกว่านั้น เขาจะร้ายยิ่งกว่าที่ชาวคริสต์ร้ายต่อเขา ไชลือกจะอ้างว่าเขาจะไม่เป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อนแต่จะตอบโต้การกระทำที่ร้ายกาจต่อเขา ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็คือการที่เขายังยืนยันที่จะทวงให้แอนโทนีโอใช้หนี้ด้วยก้อนเนื้อที่ชำแหละออกจากทรวงอกก็มีใช้เพราะแอนโทนีโอไม่สามารถนำเงินมาใช้หนี้ได้ทันตามสัญญาแต่ด้วยสาเหตุอื่นๆ ที่ทับถมจนเป็นความแค้นที่ต้องชำระ เพราะ

He [Antonio] hath disgraced me half a million, laughed
at my losses, mocked at my gains, scorned my nation,
thwarted my bargains, cooled my friends, heated my
enemies

(III. i. 43-45)

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่าในขณะที่ชาวเมืองเวนิสมีทัศนคติต่อต้านไชลือกเพราะด้วยสาเหตุเดียวก็คือเขาเป็นยิวและไชลือกก็ได้กลับโดยกล่าวอย่างตรงไปตรงมาว่าเขาเกลียดแอนโทนีโอก็เพราะพ่อค้าชาวเวนิสผู้นี้เป็นคริสต์ ทัศนคติต่อกันและกันนี้จะทำให้เราสามารถสรุปได้ว่าทั้งสองฝ่ายไม่ได้ลดลาวาศอกให้แก่กันและกันเลย ดังนั้นความขัดแย้งจึงไม่มีทางที่จะจบได้โดยง่าย

ในขณะที่เชคสเปียร์เสนอภาพไชลือกกว่าเป็นผู้ที่พยายามที่ยืนหยัดต่อสู้กับอคติทางเชื้อชาติของชาวคริสต์จนทำให้เขาดูแข็งแกร่งและกล้าหาญ และในขณะเดียวกันเชคสเปียร์ก็ได้เสนอภาพของไชลือกในมุมมองอื่นๆ ด้วย ไชลือกของเชคสเปียร์แตกต่างจากบารามัสของมารโลว์ในแง่ที่ว่า ไชลือกถือว่าตนเองเป็นยิวและนับญาติกับเพื่อนร่วมเชื้อสาย (ในขณะที่บารามัสไม่สนใจใครเลยนอกจากตนเอง) ในฐานะศาสนิกชนชาวยิว ไชลือกได้ปฏิบัติตามคำสอนทางศาสนาของตน เช่นไม่ร่วมรับประทานอาหารกับชาวคริสต์ซึ่งเลิฟหมู (อาหารต้องห้ามของชาวยิว) เป็นหลัก เมื่อเขาอ้างถึงคัมภีร์ทางศาสนาเขาจะอ้างถึงพระคัมภีร์เก่าซึ่งถือเป็นบรรทัดฐานของความเชื่อทางศาสนายิว ไชลือกให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน แม้เราจะไม่มีโอกาสเห็นภรรยาของไชลือกเนื่องจากเธอได้ตายจากเขาไป แต่เราสามารถเข้าใจถึงความผูกพันระหว่างเขากับภรรยาได้ดี เมื่อเขาแสดงความผิดหวังอย่างมากเมื่อทราบว่าเจสสิกา (Jessica) ลูก

สาวได้นี้ตามผู้ชายและขโมยแหวนของมารดาไปด้วยและโยนแหวนนั้นให้ลึงไป ความเสียใจของไฮลือกมีเหตุมาจากความผูกพันกับภรรยาและแหวนวงนั้นก็เป็เครื่องเตือนใจให้เขานึกถึงภรยานอกจากนั้นไฮลือกมีความห่วงใยลูกสาวเท่าที่ผู้เป็นพ่อจะห่วงใยได้ ตัวอย่างเช่นเขาบอกให้ลูกสาวลงกลอนประตูหน้าต่างบ้านให้เรียบร้อย มิใช่เพราะเกรงว่าทรัพย์สินสมบัติจะสูญหายแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นเพราะเกรงว่าลูกสาวจะพบภัยอันตรายด้วย เหตุดังกล่าวทำให้ไฮลือกเข้าใจหนักเมื่อรับทราบว่าลูกสาวหนีตามผู้ชายคริสเตียนพร้อมทั้งหอบเอาทรัพย์สินสมบัติไปปรนเปรอฝ่ายชายด้วย ณ ที่นี้ผู้อ่าน/ผู้ชมจะตระหนักได้ว่าเจสสิกามีได้ตระหนักถึงความสำคัญของสายสัมพันธ์ในครอบครัว คำอธิบายในเรื่องนี้อาจเป็นไปได้ว่าเพราะเธอขาดมารดาที่จะทำหน้าที่เป็นต้นแบบที่ดีว่าผู้หญิงที่ดีพึงปฏิบัติตนอย่างไร

นอกจากจะนำเสนอว่าการกระทำของไฮลือกเป็นผลมาจากการที่คนในสังคมเวนิสปฏิบัติต่อเขาอย่างเหยียดหยามและขาดความเห็นอกเห็นใจ เช็คสเปียร์ยังได้แสดงให้เห็นว่าไฮลือกและตัวละครอื่นๆ เป็นเหยื่อของระบบเศรษฐกิจของนครเวนิสด้วย เป็นที่น่าสังเกตว่าเช็คสเปียร์ตั้งชื่อบทละครบทนี้ว่า *The Merchant of Venice* คำว่า *The Merchant* มีลักษณะเป็นคำนามรวม (Collective noun) ดังนั้นเราไม่อาจชี้ชัดลงไปได้ว่าหมายถึงแอนโทนีโอและบัลซานิโอซึ่งเป็นฝ่ายชาวคริสต์หรือไฮลือกที่มีชื่อว่าพ่อค้ายิวหน้าเลือด เจ้าเล่ห์แสนกล สรุปก็คือทั้งสองฝ่ายประกอบกันขึ้นเป็นภาพของพ่อค้าชาวเวนิสในขณะนั้น ซึ่งแน่นอน การสร้างภาพนครเวนิสของเช็คสเปียร์ย่อมใช้นครลอนดอนเป็นต้นแบบ สังคมอังกฤษในยุคนั้นเริ่มมีการแผ่ขยายทางเศรษฐกิจออกไปกว้างขวาง สังคมที่เคยเป็นสังคมที่ขุนนางและผู้ลากมากดีมีอำนาจและอิทธิพลกำลังจะแปรเปลี่ยนไปเพราะการค้า โดยเฉพาะการค้าต่างประเทศกำลังขยายตัวออกไปครอบคลุมเมืองท่าต่างประเทศทั่วโลก บทสนทนาระหว่างแอนโทนีโอกับเพื่อนพ่อค้าชาวเวนิสในตอนต้นของบทละครแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองและความร่ำรวยของเวนิส เพราะนอกจากพ่อค้าอย่างแอนโทนีโอจะแต่งเรือเพื่อออกไปทำการค้ากับต่างประเทศแล้ว เวนิสยังมีศูนย์กลางการค้าที่เรียกว่า Rialto ซึ่งอาจเทียบได้กับตลาดหลักทรัพย์ในปัจจุบัน ศูนย์กลางนี้เป็นที่บรรดาพ่อค้านักธุรกิจติดต่อทำการค้า การค้าขายของนครเวนิสมิใช่การค้าขายในชุมชนอีกต่อไป แต่เป็นการค้าระหว่างประเทศที่ต้องการเงินทุนจำนวนมากในการทำการค้า ขณะนั้นยังไม่มีสถาบันทางการเงิน เช่น ธนาคารเป็นตัวกลางในการทำธุรกรรมการเงิน ดังนั้นพ่อค้าที่มีเงินย่อมมีช่องทางที่จะออกเงินให้กู้ แอนโทนีโอซึ่งเป็นพ่อค้าใหญ่ผู้มีความระมัดระวังในการลงทุนสูง โดยจะเห็นได้จากการที่เขาไม่ได้ลงทุนทำการค้ากับเรือเพียงลำเดียวหรือกับแหล่งรับซื้อสินค้าเพียงแหล่งเดียว แต่เขาได้กระจายสินทรัพย์การลงทุนไปยังสถานที่ต่างๆ เพื่อลดอัตราเสี่ยงให้น้อยลง อย่างไรก็ตามการทำการค้าทางเรือในขณะที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านการคมนาคมยังไม่มาก ความเสี่ยงโดยเฉพาะความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการถูกโจรสลัดปล้นยังมีสูงมาก การลงทุนที่ต้องใช้เงินลงทุนสูงและเสี่ยงต่อภัยอันตรายรอบ

ด้านยอมทำให้บางครั้งพ่อค้าอยู่ในภาวะขาดสภาพคล่องทางการเงิน เมื่อเงินขาดมือก็จำเป็นต้องอาศัยการกู้ยืมที่ผู้ให้กู้หาประโยชน์จากการออกเงินให้กู้ในรูปของดอกเบี้ย ซึ่งการดำเนินธุรกิจมีลักษณะดังกล่าวผิดหลักศาสนาคริสต์ แม้ว่าจะไม่เห็นด้วยกับการทำธุรกิจออกเงินกู้เพื่อดอกเบี้ย แต่พ่อค้าคริสต์ไม่สามารถปฏิเสธกิจกรรมดังกล่าวได้ จึงเกิดความขัดแย้งขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ออกเงินกู้เป็นพ่อค้าต่างชาติเช่นพวกยิว ในการนี้จอห์น ดรากาคิส (John Drakakis) ได้วิจารณ์ความขัดแย้งระหว่างไสลลิก (ในฐานะพ่อค้าออกเงินกู้ชาวต่างชาติ) กับแอนโทนีโอ (ในฐานะพ่อค้าชาวคริสต์แห่งนครเวนิส) ในบทความ "Historical Difference and Venetian Patriarchy" ว่า

...Shylock represents an externalization, and a demonisation of a force that Venice finds necessary in order for it to conduct its daily commercial activity, but which it cannot acknowledge as such (186).

ไสลลิกต้องใช้การออกเงินกู้เป็นวิธีหารายได้เลี้ยงตัวเนื่องจากไม่ได้รับอนุญาตจากทางการให้ประกอบอาชีพอื่น ส่วนแอนโทนีโอก็เหยียดหยามการหาเลี้ยงชีพของไสลลิกแม้ว่าความจริงแล้วเขาก็ต้องอาศัยไสลลิกเป็นแหล่งจัดหาเงินทุนเมื่อขาดเงินทุนหมุนเวียน

ในสังคมธุรกิจเช่นเวนิส เงินตรา ทรัพย์สินและความร่ำรวยเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่กล่าวขวัญถึง ดังนั้นจึงเป็นการไม่ยุติธรรมที่จะกล่าวหาไสลลิกแต่ผู้เดียวที่หมกมุ่นอยู่กับเงินและแสวงหาวิธีที่จะทำให้ตนร่ำรวย ตัวอย่างที่เห็นได้ก็คือบัสसानิโอ เพื่อนรักของแอนโทนีโอซึ่งพยายามหาหนทางค้าขายโดยอาศัยเงินยืมจากแอนโทนีโอ แต่ความพยายามนั้นไร้ผล แทนที่เขาจะเช็ดหลาบกกลับจะขอยืมเงินเพิ่มขึ้นจากเพื่อนรักเพื่อทุ่มลงทุนให้หนักขึ้นเพื่อเป็นการกระตุ้นการลงทุน ทั้งนี้โดยใช้ความเปรียบว่าในสมัยเด็ก ถ้าเขายังธนูดอกแรกแล้วลูกธนูดอกนั้นหายไป เขายังธนูดอกที่สองเพื่อให้นำไปสู่สถานที่ที่ธนูดอกแรกตกลงไป ความเปรียบนี้แสดงว่าบัสसानิโอค่อนข้างจะตื่นในเชิงการค้าเพราะการค้าขายย่อมมีปัจจัยที่ซับซ้อนมากกว่าการยิงธนูมากมายนัก ยิ่งไปกว่านั้นคำพูดและความเปรียบของบัสसानิโอแสดงว่าเขาหายใจเข้าออกเป็นเรื่องทรัพย์สินเงินทอง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็คือ เมื่อบัสसानิโอแจ้งแก่เพื่อนรักว่าเขาต้องการเงินจำนวนหนึ่งเพื่อใช้เป็นค่าเดินทางไปพบปอร์เซียเพื่อเสี่ยงทายกล่อง และหวังว่าจะประสบความสำเร็จในการเสี่ยงทายจะได้แต่งงานกับนาง การแต่งงานกับนางปอร์เซียจะเป็นหนทางที่เขาจะไปสู่ความร่ำรวยและความสุขสบายในบั้นปลาย ในการนี้เขาได้บรรยายนางปอร์เซียไว้ว่า

In Belmont is a lady richly left,
And she is fair, and—fairer than that word—
Of wondrous virtues

(I. 2. 160-162)

คุณสมบัติของนางเปอร์เซียที่ทำให้บัลลานียาไม่ฝันก็คือ ความร่ำรวย ความงาม และคุณความดี ซึ่งความร่ำรวยนำหน้าคุณสมบัติอื่นๆ ยิ่งไปกว่านั้นบัลลานียายังเปรียบเทียบการเดินทางของเขาไปยังเบลมอนด์เพื่อพบนางเปอร์เซียกับการเดินทางหาขนแกะทองคำของเจสัน และผมสีทองของเปอร์เซียก็เปรียบได้กับขนแกะทองคำ

her sunny locks
Hang on her temples like a golden fleece,
Which makes her seat of Belmont Colchos' strand,
And many Jasons come in quest of her.

(l. 2. 168-171)

และเขาสรุปรว่าถ้าเขาได้เดินทางไปพบนาง เขาก็ต้องโชคดีอย่างไม่ต้องสงสัย ("That I should questionless be fortunate") จะเห็นได้ว่าบัลลานียาไม่ได้กล่าวว่าภารกิจที่เขาจะแข่งกับชายคนอื่นที่พยายามจะได้นางเปอร์เซียเป็นภรรยา เขาสนใจหรือรักนางเปอร์เซียแต่อย่างใด คำพูดของเขาแสดงว่าเขาต้องการที่จะได้แต่งงานกับนางเปอร์เซียว่าเป็นโอกาสที่เขาจะขยับฐานะทางเศรษฐกิจเท่านั้น

ด้วยเหตุดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสังคมเวนิสเป็นตัวอย่างของสังคมวัตถุนิยมผู้ที่อยู่อาศัยในสังคมนี้ต่างสละวณอยู่กับธุรกิจ การเงิน และการพยายามหาทางที่จะมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้มิใช่พวกยิวที่คนทั่วไปมักมองว่าเป็นพวกเอารัดเอาเปรียบผู้อื่นแต่พวกเดียว ระบบทางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไปทำให้ค่านิยมของคนเปลี่ยนไปด้วย

สิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่ผู้อ่าน/ผู้ชมเห็นในตัวไซลોકก็คือ จุดยืนในการใช้ชีวิต คือการดำเนินชีวิตของไซลોકซึ่งแตกต่างกับจุดยืนของชาวคริสต์ จุดยืนดังกล่าวมีรากฐานและหล่อเลี้ยงด้วยความเชื่อทางศาสนาเป็นสำคัญ ในฐานะคนยิวดำรงชีวิตตามคำสั่งสอนของพระคัมภีร์เก่าและเป็น "ต่างดาว" ในดินแดนเวนิส ไซลોકต้องยืนหยัดอยู่กับความยุติธรรมของกฎระเบียบและขอให้สังคมเวนิสให้ความยุติธรรมแก่ตน ดังนั้นการที่เขาเรียกร้องให้แอนโทนีโอทำตามข้อตกลงที่ได้ให้ไว้เมื่อค้าประกันเงินกู้ของบัลลานียา ไซลोकจึงถือว่าตนเองมิได้กระทำผิดเพราะข้อตกลงได้เขียนไว้ชัดเจนและแอนโทนีโอเองรับรู้ถึงผลของการผิดสัญญา เขาได้เซ็นสัญญาโดยที่มิได้มีผู้ใดบังคับสำหรับผู้วิจยแล้ว การที่ไซลोकยืนหยัดเรียกร้องความยุติธรรมต่อศาลให้ศาลบังคับให้แอนโทนีโอปฏิบัติตามสัญญาถือได้ว่าเป็น "สิทธิ" ที่เขาพึงมี แต่ถ้าเขาจะถูกดำเนินคดีก็จะเป็นที่เขา "เธรตรง" ตามตัวอักษรมากเกินไป และความ "เธรตรง" นี้อาจจะมีความคิดเคียดแค้นที่ถูกชาวคริสต์ปฏิบัติต่ออย่างไร้เมตตาเป็นแรงจูงใจสำคัญ

ความยุติธรรมที่ไซลोकถือเป็นสรวงสำคัญขัดแย้งกับความปรานีซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญของมนุษย์ที่ชาวคริสต์ยึดมั่น ในฉากการไต่สวนในศาล นางเปอร์เซียได้แถลงถึงความสำคัญของ

ความปรานีด้วยถ้อยคำที่สละสลวยลึกซึ้งเป็นที่จับใจแก่ผู้รับฟัง แต่นางไม่สามารถโน้มน้าวให้
 ไซล็อกเปลี่ยนใจได้ ณ จุดนี้ผู้อ่าน/ผู้ชมจะเห็นความขัดแย้งระหว่างหลักศาสนา 2 ศาสนาคือ
 ศาสนาของยิว (Judaism) ซึ่งปฏิบัติตามกฎของพระคัมภีร์เก่า เน้นความยุติธรรมเป็นสำคัญกับ
 ศาสนาคริสต์ที่ยึดหลักของพระคัมภีร์ใหม่ เน้นความเมตตาปรานีเป็นสำคัญ ไซล็อกไม่ยอมผ่อน
 สั้นผ่อนยาวเพราะยึดมั่นอยู่กับความยุติธรรมที่มาจากความถูกต้องของกฎระเบียบและข้อสัญญา
 ทางด้านชาวคริสต์ที่มีนางปอร์เซียเป็นตัวแทนนั้นแล้ว จะเห็นได้ว่าขณะนี้เรียกร้องความปรานีจาก
 ไซล็อก แต่คำถามก็คือตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาคนเหล่านี้มิได้ปฏิบัติตนเช่นคริสตศาสนิกชนที่ดี
 เพราะพวกเขาได้รับความปรานีต่อไซล็อกมาโดยตลอด การที่ความขัดแย้งได้สะสมขึ้นเรื่อยๆ จน
 กลายเป็นความเกลียดชังระหว่างคน 2 เชื้อชาติศาสนานั้น ชาวคริสต์ก็มีส่วนทำให้เกิดอยู่ไม่น้อย
 การที่จะร้องขอความปรานีจากชาวยิวในขณะนี้จึงดูเป็นเหตุการณ์ที่สายเกินแก้ แต่ด้วยความซาญ
 ฉลาดของนางปอร์เซียที่สามารถเห็นช่องโหว่ของสัญญาทำให้เธอสามารถช่วยชีวิตของเพื่อนรัก
 สามีไว้ได้

การที่ไซล็อกถูกลงโทษโดยการยึดทรัพย์ เพราะทำผิดกฎหมายที่ต้องการเอาชีวิตชาวเวนิส
 เป็นสิ่งที่ฟังดูสมเหตุสมถ์ถ้าคำนึงถึงกฎระเบียบและข้อกฎหมายของสังคมในสมัยก่อนที่จะต้องปก
 บักรักษาชีวิตและทรัพย์สินของผู้เป็นเจ้าของประเทศ แต่การที่ไซล็อกถูกบังคับให้เปลี่ยนศาสนา
 ออกจะเป็นการเลวเกิด เพราะผู้วิจยถือว่าเป็นการยุติธรรมที่จะบังคับให้คนเปลี่ยนศรัทธาความ
 เชื่อทางศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งไซล็อกซึ่งแสดงตนว่านับถือพระคัมภีร์เก่าอย่างชัดเจน การที่
 เขาถูกยึดทรัพย์ซึ่งเป็นตัวแทนของสภาวะทางร่างกาย และถูกริดรอนความศรัทธาทางศาสนาซึ่ง
 เป็นตัวแทนของจิตวิญญาณไปจากเขา แสดงว่าไซล็อกไม่เหลือสิ่งใดในชีวิตอีกต่อไป ไม่ว่าจะเป็นตัว
 ตนหรือจิตวิญญาณ ดังนั้นขณะที่ใครต่อใครแสดงความชื่นชมยินดีกับผลของการตัดสินใจดีและ
 เรื่องราวทั้งหลายก็ดูจะจบลงด้วยความสุข ผู้วิจยไม่แน่ใจว่าไซล็อกมีส่วนร่วมในความสุขนั้น ใน
 ทางตรงข้ามชีวิตของเขาดูจะเหมือนจบลงด้วยความเศร้ามากกว่า

แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจยอยากจะเสริมว่าถ้ามองเหตุการณ์นี้จากมุมมองของชาวคริสต์ การ
 ทำให้ไซล็อกเปลี่ยนมานับถือศาสนาคริสต์เป็นการกระทำที่ถูกต้องด้วยประการทั้งปวง คนที่มีตราบ
 าบเช่นไซล็อกไม่มีทางใดที่จะไถ่บาปหรือลบล้างความชั่วที่เขากระทำได้นอกจากการหันมานับ
 ถือศาสนาคริสต์อันจะเป็นหนทางที่เขาจะได้พบพระเจ้าและนำไปสู่การไถ่บาปต่อไป ดังนั้นการทำให้
 ไซล็อกหันมาหาพระเจ้าเขาก็จะได้พบความรักที่แท้จริงและมีโอกาสพบแสงสว่างที่แท้จริงใน
 ชีวิตต่อไป

ชุดที่ ๖ “ความเป็นธรรมเชิงวรรณศิลป์”

บำหรือดี :
จิตวิทยากับความเป็นธรรมในวรรณกรรม
อังกฤษ ยุคศตวรรษที่ ๒๐

คารินา ไชตริวิ

เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ ไทย ครั้งที่๒
สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วันที่ ๑๐-๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๘
ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว เชียงใหม่

บำหรือดี : จิตวิทยากับความเป็นธรรมในวรรณกรรมอังกฤษ ยุคศตวรรษที่ 20

คารินา ไชตริวี่

หากท่านหยิบหนังสือพิมพ์ขึ้นมาอ่านตอนเช้าพบรายงานข่าวดังนี้ ในรายงานข่าวย่อที่หน้าสุดท้าย ท่านคิดว่าคำพาดหัวข่าวน่าจะเป็นอย่างไร

เมื่อเวลา 18.00 น. เย็นวานนี้ ร้อยตำรวจตรี _____ นายร้อยเวรสถานีตำรวจ _____ ได้รับแจ้งจากนาง _____ อายุ _____ อาชีพ _____ เจ้าของอพาร์ทเมนต์ให้เข้าอ่าน _____ ว่าผู้เช่าอพาร์ทเมนต์ห้อง _____ กระโดดหน้าต่างจากห้องพักที่ชั้น _____ อาคาร _____ เลขที่ _____ ถนน _____ แขวง _____ เขต _____ เจ้าหน้าที่ชุดไปยังที่เกิดเหตุพบศพนาย _____ ทหารผ่านศึกวัย _____ ปี ในสภาพกระโหลก ราว สมองและกระดูกหักยับเยิน จากการสอบถามคำผู้อยู่ในเหตุการณ์ ภรรยาของนาย _____ ให้การว่าตนและสามีพบกันและสมรสในประเทศ _____ ขณะสามีประจำการในสงคราม _____ ครั้นเมื่อสงครามสงบสามีมีอาการประสาทหลอน โดยได้รับการรักษาจากจิตแพทย์ชั้นนำได้แก่ นายแพทย์ _____ และนายแพทย์ _____ ที่ได้พยายามเยียวยานำบำบัดรักษาด้วยวิธีการต่างๆ แต่ยังไม่ทันจะเห็นผล นาย _____ ก็ตัดสินใจจบชีวิตตนเองอย่างน่าอนาถ จากผลการสอบถามคำและชั้นสูตรศพทางนิติเวชวิทยา เจ้าหน้าที่ส่งศพเห็นว่า เป็นอัตวินิบาตกรรมจริง จึงอนุญาตให้ภรรยาผู้ตายรับศพไปประกอบพิธีทางศาสนาต่อไป

ข่าวที่สอง

เมื่อเวลา _____ เย็นวานนี้ ร้อยตำรวจตรี _____ ได้รับแจ้งจากนาง _____ อายุ _____ เจ้าของคอกม้าตั้งอยู่ที่ _____ แขวง _____ เขต _____ จังหวัด _____ ว่าเกิดเหตุการณ์ทำร้าย เมื่อนาย _____ อายุ _____ ผู้ดูแลม้าใช้เหล็กแหลมทิ่มตาม้าของตนพร้อมกันในคินเดียวกันที่เดียวหกตัว จนม้าทั้งหกได้รับบาดเจ็บ ตามอด ผู้ก่อเหตุสะท้อนขวัญครั้งนี้มีได้หลบหนี และขณะนี้ถูกควบคุมตัวจากสถานีตำรวจไปยังสถานพยาบาลทางจิตเพื่อให้จิตแพทย์ลงความเห็นว่าการทำกรรมไปด้วยความทารุณโหดร้ายหรือโดยไร้สติสัมปชัญญะ นายแพทย์ _____ จิตแพทย์ชื่อดังแถลงถึงผลการสอบสวนในชั้นแรกว่าผู้ต้องหาไม่ยอมตอบข้อซักถามใดๆ โดยใช้วิธีร้องเพลงโฆษณาตบอยู่ตลอดเวลาเพื่อหลีกเลี่ยงคำถาม

เชื่อว่าเราทุกคนคงจะคุ้นเคยกับรายงานข่าวประเภทนี้มากันแล้ว คนทั่วไปหรือชาวบ้าน (สื่อมวลชนเขาจึงจำแนกรายงานประเภทนี้ว่าข่าวชาวบ้าน) อ่านข่าวแบบนี้เพื่อรับรู้ถึงความแปลกประหลาดระทึกขวัญ อาจเป็นเพราะเหตุนี้กระมังที่ข่าวการฆ่าตัวตายในปัจจุบันนี้มักไม่ได้รับการรายงานยกเว้นแต่จะเป็นการฆ่าตัวตายของบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือที่ใช้วิธีการฆ่าตัวตายที่แปลกประหลาดกว่ารายทั่วไป ถ้าหากเป็นนักวิชาการหรือนักสังคมศาสตร์ คดีดังกล่าวก็จะใช้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงสภาพสังคมหรือจริยธรรมที่เสื่อมทรามเพราะกระแสและอิทธิพลต่างๆ หรือมีฉะนั้นถ้าเป็นนักภาษาศาสตร์ก็อาจนำมาวิเคราะห์การเขียนข่าวในแง่ของวาทกรรม เช่น ทำไม ข่าวอาชญากรรมหรือข่าวชาวบ้าน ดังที่ยกตัวอย่างมานี้จะต้องมี format หรือรูปแบบที่กำหนดตายตัว มีความเป็นเรื่องเล่าแบบ narrative แต่ก็มีรายละเอียดประกอบเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริง รายละเอียดอย่างเช่น อายุ พื้นฐานที่อยู่ เวลา ฯลฯ ไม่น่าจะเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้อ่านจะต้องรับรู้เลย

ย้อนกลับมาที่รายงานข่าว (ที่เรียบเรียงขึ้นเอง) จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่นักเขียนชาวอังกฤษสองท่านนำเสนอในนวนิยายและบทละครในศตวรรษที่ 20 สองเรื่องได้แก่ *Mrs. Dalloway* ของเวอร์จิเนีย วูลฟ์ และ *Equus* ของปีเตอร์ แชพเพอร์ ถ้าสมมติว่ารายงานข่าวสองชิ้นดังกล่าวนี้ปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์—ถ้าเป็นหนังสือพิมพ์อังกฤษก็ต้องเป็นพวกแทบลอยด์ อย่าง *The Sun* หรือ *Daily Express* ถ้าเป็นภาษาไทยก็คงจะเป็นประเภทที่เขาเรียกกันว่าหนังสือพิมพ์หัวสี—พาดหัวข่าวที่เรียกความสนใจของเราจะปรากฏว่าอย่างไร

ข่าวแรก

ทหารผ่านศึกประสานหลอนดังตึกดับอนาถ

ทหารผ่านศึกคลั่งดังตึกดับสยอง

ทหารผ่านศึกโรคจิตเครียดดังตึกดับอนาถ

ข่าวที่สอง

วิถถาร! ้วยรุ่นจิตทรมมใช้เหล็กทิ่มตาม้า

วิปริต! ้วยรุ่นจิตทรมมใช้เหล็กทิ่มตาม้า

น่าจะอนุมานได้ว่าหัวข้อข่าวอันประกอบด้วยภาคประธานและภาคแสดงดังที่เห็นนี้ไม่เพียงแต่จะเป็นการบอกเล่าถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นที่กลายมาเป็นข่าว แต่ยังบ่งบอกถึงทัศนคติที่ตัดสินการกระทำนั้นๆ ตลอดจนการชี้ถึงสาเหตุอันน่าจะมีผลให้ผู้อ่านที่เกิดอาการวิตกกังวลหรือหวาดผว อาจอุ่นใจได้บ้างว่าอย่างน้อยการกระทำดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นการทำร้ายตัวเองด้วยการฆ่าตัวตายหรือทำร้ายสัตว์ที่

งานส่งอย่างมาโดยไม่มีเหตุผล ล้วนเป็นการกระทำของคนที่มีความผิดปกติทางจิตใจที่ต้องการการเยียวยารักษาด้วยวิธีการทางจิตเวชทั้งสิ้น

นักเรียนนักศึกษามักจะรับทราบด้วยความประหลาดใจว่าจิตเวชศาสตร์หรือ Psychiatry อันเกี่ยวเนื่องกับการวินิจฉัย การรักษา และการป้องกันการป่วยทางจิตนั้นมีวิชาที่รึกมนต์ ฟรอยด์ เป็นผู้คิดค้นขึ้น Psychoanalysis หรือนักจิตวิเคราะห์ต่างหากซึ่งเป็นทั้งศาสตร์และการรักษาทางการแพทย์ ที่มีพื้นฐานมาจากการค้นพบภาวะไร้สำนึกหรือจิตใต้สำนึก (the unconscious) ที่เผยแพร่ไปพร้อมๆ กับการตีพิมพ์ *The Interpretation of Dreams* ของฟรอยด์ ในปี ค.ศ. 1900 การบำบัดรักษาโดยวิธีการสนทนากับผู้ป่วยที่ฟรอยด์เป็นผู้เริ่มเป็นผลทำให้ทฤษฎีทางจิตวิเคราะห์ก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพิจารณาวิธีการทางความคิดของมนุษย์ และภาวะทางจิตใจ ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20

ที่ผ่านมาความเจ็บป่วยทางจิตมักจะถูกจัดว่าเป็นความผิดปกติ เป็นสิ่งที่น่าอับอาย หรือแม้แต่เป็นบาปอันเกิดจากความชั่วช้าหรือการถูกผีหรือปีศาจร้ายเข้าสิง นอกจากนี้เรายังทราบดีจากแนวคิดของมิเชล ฟูโกต์ว่า เพราะเหตุใดและเพื่อเหตุใดการนิยามความผิดปกติและความปกติจึงเป็นรากฐานสำคัญในการได้มาและทรงไว้ซึ่งอำนาจโดยใน *Madness and Civilization* ฟูโกต์มองย้อนกลับไปถึงช่วงที่โรคเรื้อนพบจุดจบลงในทวีปยุโรป ในตอนปลายของยุคกลาง และโรคจิตดูจะเข้ามาแทนที่โรคเรื้อนไปในช่วงเวลาเดียวกัน สถานภาพของโรคจิตเปลี่ยนแปลงไปในระยะต่อมา เกิดภาวะที่ฟูโกต์เรียกว่า "Great Confinement" เมื่อผู้ป่วยโรคจิตถูกตัดขาดออกไปพร้อมกับสิ่งผิดปกติอื่นๆ ในสังคม ความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอีกครั้งในช่วงศตวรรษที่ 19 เมื่อการจองจำถือเป็นทางออกที่ไม่เหมาะสม และมีความพยายามที่จะปลดปล่อยผู้ที่ถูกกักขังด้วยเหตุผลทางมนุษยธรรม มีการจัดตั้งสถาบันเพื่อดูแลรักษาผู้ป่วยทางจิตที่เรียกว่า Asylum เพื่อทดแทนสถานที่จองจำที่มีมาแต่เดิม

ครั้งถึงศตวรรษที่ 20 จิตวิทยาถือเป็นส่วนหนึ่งของความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ โดยเฉพาะในแขนงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่เป็นส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรม ในศตวรรษที่ 19 ตลอดจนความเจริญทางการแพทย์สมัยใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการค้นพบยาปฏิชีวนะ หรือการปลูกฝีฉีดวัคซีนป้องกันโรคเป็นผลให้มนุษย์สามารถหลีกเลี่ยงจากโรคภัยที่เคยเคยนำมาซึ่งความตายก่อนถึงวัยอันควร ในส่วนของความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์นี้จะเห็นได้ว่าสาขาจิตวิทยาอันเป็นวิชาที่ศึกษารวมชาติ กลไกการทำงานและสภาวะจิตใจของมนุษย์ได้ทวีความสำคัญขึ้นเป็นอย่างมาก ในเมื่ออาการของโรคทางกายภาพต่างๆ ถูกมองว่าล้วนมีหนทางแก้ไขโดยการวินิจฉัยที่ถูกต้อง การเยียวยารักษาและการบำบัด ดังนั้นเรื่องของจิตใจก็น่าที่จะสามารถรับการบำบัดได้ด้วยวิธีการต่างๆ ด้วยเช่นกัน

คำว่า Psychiatry หรือจิตเวชศาสตร์นั้นเป็นคำที่บัญญัติโดยนายแพทย์โยฮัน ไรล์ (Johann Reil) ในปี ค.ศ. 1808 และในไม่ช้าไม่นานคำๆ นี้ก็เริ่มที่จะมาทดแทนคำว่า "alienist" หรือผู้แปลกแยกแตกต่าง คำเรียกขานที่เปลี่ยนแปลงนี้เป็นสัญญาณถึงความเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติที่มีต่อการให้การดูแลผู้ป่วยทางจิตที่เป็นไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากไรรล์แล้วยังมีบุคคลสำคัญที่มีบทบาทต่อพัฒนาการด้านการรักษาทางจิตเวชอีก ได้แก่ ฟรานซ์ อันตอน เมสเมอร์ (Franz Anton Mesmer—1734-1815) แพทย์ชาวเยอรมันผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเวียนนา ผู้ริเริ่มการรักษาด้วยวิธีการสะกดจิตหรือ hypnotism โดยการใช้แท่งโลหะแกว่งไปมาตรงหน้าคนไข้เพื่อให้คนไข้ตกอยู่ในภวังค์ จนบางครั้งอาจเกิดอาการชักขึ้นก็ได้ วิธีการของเมสเมร์นำไปสู่การวิจัยค้นคว้าเพิ่มเติม และพัฒนาการต่อไปในศตวรรษที่ 20 ท่ามกลางข้อขัดแย้งต่างๆ

ฟิลิป พินอล (Philippe Pinel—1745-1826) นายแพทย์ชาวฝรั่งเศสที่สนใจปรัชญาและวรรณกรรมของนักคิดนักเขียนสำคัญๆ แห่งยุคไม่ว่าจะเป็น ฌอง ฌาคส์ รูสโซ หรือจอห์น ล็อก ต่อมาเมื่อเพื่อนสนิทคนหนึ่งป่วยเป็นโรคทางจิตและเสียชีวิตลง พินอลได้ทุ่มเทแรงใจให้กับการศึกษาโรคทางจิตและได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลโรคจิตในกรุงปารีส ในปี ค.ศ. 1792 ณ ที่นั้นเขาได้เปลี่ยนแปลงวิธีการดูแลคนป่วยซึ่งก่อนหน้านี้จะถูกจองจำด้วยโซตรวน ถูกเชียนตีและนำออกแสดงต่อสายตาของสาธารณชนราวกับเป็นสิ่งประหลาด พิสดาร วิธีการบำบัดของพินอลที่เรียกกันว่า moral therapy นั้นเน้นที่การจัดที่พักที่สะอาดและสะดวกสบาย โดยผู้ป่วยจะได้รับการฝึกให้ทำงานง่ายๆ ที่มีประโยชน์ พินอลยังเขียนตำราเกี่ยวกับวิธีการบำบัดรักษาแบบ moral therapy อีกด้วย

แพทย์ชาวฝรั่งเศสอีกคนหนึ่งได้แก่ ฌอง-มารี ชาร์โกต์ (Jean-Marie Charcot—1825-1893) เป็นผู้เปิดคลินิกทางประสาทวิทยาที่เป็นที่รู้จักเลื่องชื่อไปทั่วยุโรป และหนึ่งในบรรดาศิษย์ที่จะมาศึกษาที่คลินิกที่โรงพยาบาลซอลเพตริเอร์ (Salpêtrière) ก็คือซิกมันด์ ฟรอยด์นั่นเอง ชาร์โกต์เป็นที่รู้จักกันดีในวงการแพทย์ สำหรับการศึกษาค้นคว้าที่ทำให้เขาได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งประสาทวิทยาสสมัยใหม่ ทั้งยังเป็นบุคคลแรกที่วินิจฉัยโรคทางสมองและไขสันหลังที่ทำให้เกิดอาการอัมพาต การสั่นกระตุก พุดไม่ชัด ที่เรียกว่า Multiple Sclerosis อีกด้วย ในด้านจิตวิทยาเขามีชื่อเสียงในการใช้วิธีการสะกดจิต ในการรักษาสตรีที่มีอาการทางจิตที่เรียกกันว่า ฮิสทีเรีย (Hysteria) ซึ่งปัจจุบันเรียกว่า conversion disorder อันเป็นโรคที่ผู้ป่วยสูญเสียความสามารถทางกายภาพบางอย่าง เช่น การเห็น การพูด การสัมผัส หรืออาการเคลื่อนไหวโดยมิได้เกิดจากความเสียหายของระบบประสาทโดยตรง

เมื่อวิชาการทางจิตวิเคราะห์มีพัฒนาการไปในระดับที่เห็นนี้ก็ย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญ ต่อวิธีการทางความคิดและการศึกษาภาวะทางจิตใจของมนุษย์ โดยเฉพาะในโลกตะวันตก ทั้งยังนำไปสู่แนวทางความคิดใหม่ ๆ ในการพิจารณาประเด็นของศิลปะหรือการอ่านงานเขียนโดยเฉพาะงานวรรณกรรม

ในกรณีของเวอร์จิเนีย วูล์ฟ ผู้เขียน *Mrs. Dalloway* นั้น นักวิจารณ์ลงความเห็นว่าคุณภาพสัมพันธภาพของวูล์ฟกับเรื่องของจิตวิเคราะห์ปรากฏในหลายระดับหลายรูปแบบ ทั้งอาการป่วยทางจิตของวูล์ฟเอง ทั้งความรู้ที่นำไปสู่ความเกี่ยวพันและทัศนคติต่อทฤษฎีทางจิตวิเคราะห์ทั้งของฟรอยด์และสานุศิษย์ของเธอ—อย่าลืมว่าในช่วงทศวรรษที่ 1920 ผลงานและความคิดของฟรอยด์เผยแพร่มาถึงประเทศอังกฤษและแพร่หลายออกไปโดยฝีมือของสมาชิกกลุ่มบлумส์เบอรี ซึ่งวูล์ฟเองก็เกี่ยวพันอยู่อย่างใกล้ชิด—ในทศวรรษเดียวกันนั้นก็มีผู้บันทึกสถิติไว้ว่า นักจิตวิเคราะห์หลายคนพากันศึกษาผลกระทบของมโนทัศน์ด้านจิตวิเคราะห์ในงานเขียนของวูล์ฟ ทั้งในแง่ของแนวทางการเขียนและภาษา และยังวิเคราะห์ชีวิตและงานของวูล์ฟโดยใช้ทฤษฎีทางจิตวิเคราะห์อีกด้วย

ที่น่าสนใจก็คือถึงแม้ว่าวูล์ฟเองจะเผชิญกับอาการป่วยทางจิตหลายครั้งหลายครา และได้รับการรักษาในรูปแบบต่างๆ แต่ตัวเธอเองไม่เคยรับการรักษาลักษณะที่ใช้แนวทางทางจิตวิเคราะห์ จนนักวิจารณ์พากันสันนิษฐานว่า ถ้าแม้เธอได้ใช้แนวทางนี้การรักษาก็มีส่วนช่วยหรือในที่สุดแล้วสามารถทำให้เธอหลีกเลี่ยงอาการเครียดและความหม่นหมองที่นำไปสู่อัตวินิบาตกรรมในปี 1941 ได้หรือไม่ ทำที่ของวูล์ฟนั้นดูจะเป็นไปในทางตรงข้าม คือเธอออกจะเป็นปฏิปักษ์กับแนวคิดนี้อยู่มาก โดยเมื่อใดที่กล่าวถึงทฤษฎีทางจิตวิเคราะห์จะมีน้ำเสียงเยาะเย้ยประชดประชันอยู่ในที แต่ในขณะเดียวกันวูล์ฟก็มักจะหาโอกาสที่จะโต้ตอบแนวคิดของฟรอยด์เกี่ยวกับจิตใต้สำนึกบ้าง ปมเอ็ดิปุสหรือภาวะทางเพศของสตรีบ้างด้วยความเคลือบแคลงใจ ถึงแม้ว่าเราจะทราบดีว่าในฐานะนักเขียนงานวรรณกรรมวูล์ฟเป็นที่รู้จักโดดเด่นในฐานะผู้ใช้กลวิธีที่เรียกว่า stream of consciousness หรือกระแสสำนึก อันเป็นกลวิธีที่นักเขียนใช้เพื่อแสดงถึงการเคลื่อนไหวของประสบการณ์ภายในของตัวละคร ทำให้ชวนสงสัยว่าเป็นไปได้หรือไม่ว่านักประพันธ์อย่างวูล์ฟกับนักวิทยาศาสตร์อย่างฟรอยด์ต่างฝ่ายต่างก็กำลังศึกษาความเป็นจริงทางจิตในขณะเดียวกันแต่ด้วยวิธีการที่ต่างกัน ในส่วนของภาวะและอาการทางจิตเวชของวูล์ฟนั้น บันทึกเชิงชีวประวัติที่เกี่ยวข้องกับนักเขียนผู้นี้บรรยายระดับความรุนแรง ความถี่ และลักษณะของอาการไว้ต่างๆ กันทั้งยังลงความเห็นไม่ได้ว่าควรจะวินิจฉัยว่าเธอเป็นอะไรกันแน่ ระหว่าง manic depression, cyclothymia (i.e. periodic breakdowns interspersed by long periods of sanity), Hysteria หรือ Schizophrenia หรือแม้แต่ว่าจะเป็นการไม่เหมาะสมหรือไม่ที่จะใช้คำว่า "บ้า" หรือ "เสียสติ" กับอาการของวูล์ฟ

ไม่ว่าเวอร์จิเนีย วูล์ฟจะมีทัศนคติต่อวิชาการทางจิตวิเคราะห์อย่างไร แต่ที่แน่ๆ ก็คือทัศนคติของความเกลียดชัง ดูหมิ่น และเคลือบแคลงใจต่อจิตแพทย์ ซึ่งคงจะไม่แสดงอย่างเด่นชัดที่ใดเท่ากับในนวนิยายที่ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1925 ที่ตั้งชื่อตามตัวละครเอกของเรื่องคือ *Mrs. Dalloway* การดำเนินเรื่องในนวนิยายที่ไม่มีพล็อตที่ชื่อ *Mrs. Dalloway* เกิดขึ้นในห้วงเวลาเพียงวันเดียวในเดือนมิถุนายน ปี ค.ศ. 1923 ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ กลวิธีที่ค่อนข้างแตกต่างไปเช่นนี้ก่อให้เกิดปัญหาที่ผู้เขียนจะต้องใช้กลวิธีดำเนินเรื่องที่แตกต่างออกไป ซึ่งทางออกของวูล์ฟก็คือ สิ่งที่เราเรียกว่า

Tunneling technique อันเป็นการให้ตัวละครแต่ละตัวรำลึกถึงอดีต ผู้อ่านจะได้รับประสบการณ์จากการย้อนอดีตของตัวละครที่จะให้ภูมิหลังและประวัติของตัวละคร แทนที่จะรับทราบสิ่งเหล่านี้จากผู้ดำเนินเรื่องอย่างที่มีมักจะพบในเรื่องอื่นๆ

ในนวนิยายเรื่องนี้แทนที่ผู้เขียนจะสร้างเหตุการณ์หลักๆ ที่ตัวละครประสบและดำเนินเรื่องไปตามแนวทางนั้น กลับดำเนินเรื่องโดยใช้เวลาที่ผ่านไปแต่ละชั่วโมงเป็นตัวกำกับ นวนิยายเรื่องนี้จึงประกอบขึ้นด้วยการเคลื่อนไหวจากตัวละครตัวหนึ่งไปยังอีกตัวหนึ่ง หรืออีกนัยหนึ่งจากความคิดคำนึงของตัวละครตัวหนึ่งไปยังความคิดคำนึงของตัวละครอีกตัวหนึ่ง

Mrs. Dalloway ได้ชื่อว่าเป็นนวนิยายแบบ flâneur อันเป็นคำในภาษาฝรั่งเศสที่ใช้เรียกนวนิยายประเภทที่แสดงให้เห็นตัวละครเดินไปมาอยู่ในเมืองใหญ่เมืองหนึ่ง ที่ใช้กลวิธีการบรรยาย สถานที่ที่ ตัวเมือง สวนสาธารณะ ตลอดจนถนนวันแควมในลักษณะที่โดดเด่นใกล้เคียงหรือเทียบเท่ากับตัวละครที่อาศัยอยู่ในเมืองนั้นๆ และภายใต้กรอบกำหนดของเมืองที่ในเรื่องนี้คือมหานครลอนดอนนั่นเองที่ วูล์ฟนำเสนอชีวิตและความคิดคำนึงของคลาริสซา แคลโลเวย์ สตรีจากวงสังคมชั้นสูง และตัวละครที่เธอไม่เคยรู้จักหรือเกี่ยวพันด้วย แต่เป็นตัวละครที่วูล์ฟกำหนดให้เป็นตัวละครเงา (double) ของเธอ ทหารผ่านศึกจากสงครามโลกครั้งที่ 1 ผู้มีนามว่าเซปติมัส วอร์เรน สมิธ นั่นเอง

หลังจากที่เปิดฉากนวนิยายด้วยการนำเสนอภาพของคลาริสซา แคลโลเวย์ ทั้งในอดีตและปัจจุบันกาลไปแล้ว ในช่วงต่อไปบนถนนสายเดียวกันกับที่มีสจิสแคลโลเวย์ กำลังเดินแวะทักทายผู้คน ที่รู้จัก ระหว่างทางไปร้านดอกไม้ เพื่อซื้อดอกไม้ที่จะประดับบ้านสำหรับงานเลี้ยงที่จะจัดขึ้นสำหรับบุคคลชั้นนาระดับประเทศในเย็นวันนั้น เสียงท่อไอเสียของรถยนต์อันเป็นประดิษฐกรรมที่บ่งบอกว่าโลกสมัยใหม่ได้เข้ามาแทนที่โลกแห่งอดีตแล้ว ที่ทำให้คลาริสซาสะดุ้งตกใจ กลับเป็นเสียงเดียวกันที่สร้างความตระหนกอลังการขวัญใจให้กับนายทหารผ่านศึกผู้นั้นที่ออกมาเดินรับอากาศบริสุทธิ์ในช่วงปลายฤดูใบไม้ผลิ โดยมีสวนสาธารณะรีเจนท์พาร์คเป็นจุดมุ่งหมาย

เมื่อไม่กี่ปีก่อนหน้านั้นเซปติมัสเข้ากรุงลอนดอนในฐานะชายหนุ่มที่มุ่งมั่นที่จะเริ่มต้นอาชีพและหาประสบการณ์ให้ตนเองที่ดูจะมีอนาคตไกลเพราะความขยันขันแข็งในหน้าที่การงานและความมุ่งมั่นที่จะเสาะแสวงหาความรู้ แต่แล้วสงครามโลกก็อุบัติขึ้นและเขาก็ต้องไปรบในสมรภูมิในภาคพื้นยุโรป ในที่สุดเขาก็ได้กลับสู่ประเทศอังกฤษด้วยเกียรติยศจากการที่ได้ต่อสู้ในศึกสงครามด้วยความกล้าหาญ แต่ขณะเดียวกันถึงแม้ว่าทางกายภาพเขาจะสมบูรณ์ดีทุกประการแต่เซปติมัสกลับแสดงออกถึงอาการที่เรียกกันว่า "Shell Shock" อันเป็นอาการที่เกี่ยวข้องกับความกระทบกระเทือนและสภาพบอบช้ำทางอารมณ์จากการที่ได้เห็นสภาพที่เป็นจริงของความโหดร้ายทารุณในสงคราม¹ ถึงแม้

¹ สงครามโลกครั้งที่ 1 (1914-1918) นั้นเปรียบเทียบกับสงครามเวียดนามที่อุบัติขึ้นในเวลาครึ่งศตวรรษต่อมา ในสายตาของคนจำนวนมากสงครามโลกครั้งที่ 1 เป็นสงครามที่น่าจะหลีกเลี่ยงได้ และความรู้สึกเช่นนี้เองที่ทำให้ทหารหลายต่อหลายคนรู้สึกตกใจจนมีผลทางจิต (traumatized) ยุทธวิธีส่วนใหญ่ในสงครามนี้ดำเนินไป

ว่าจะมีทหารผ่านศึกจำนวนมากที่อยู่ในสภาวะเช่นนี้ แต่ในขณะนั้นยังมิได้มีการศึกษาถึงสาเหตุและอาการที่จะนำไปสู่การวินิจฉัย และดูแลรักษาที่เหมาะสมได้ เมื่อเชปติมัสเริ่มแสดงออกถึงความหดหู่ ซึมเศร้า ขาดกำลังวังชา และความกระตือรือร้นที่จะเดินหน้าต่อไปกับชีวิต หรือเสาะแสวงหาความก้าวหน้าในหน้าที่การงานที่ต้องสะดุดลงเพราะศึกสงคราม จนถึงขั้นไม่ยอมกินอาหาร ไม่ปรารถนาจะสังคมกับผู้คน และพูดคนเดียว ในเบื้องต้นเขาและลูเครเชีย ภรรยาชาวอิตาลีที่เขาพบและเข้าพิธีสมรสด้วยในขณะที่ประจำการอยู่ที่ประเทศอิตาลี ซึ่งเป็นพันธมิตรกับประเทศอังกฤษในสงครามโลกครั้งที่ 1 ได้พากันไปปรึกษาขอรับการรักษาในเบื้องต้นจากแพทย์ทั่วไป แทนที่จะไปพบผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง อันแสดงให้เห็นถึงความไม่คุ้นเคยกับเรื่องราวทางจิตเวชในหมู่ผู้คนในสมัยนั้น นายแพทย์โฮลมส์เป็นแพทย์ที่เชื่อมั่นในความคิดของตนเอง ชอบใช้อำนาจตามอำเภอใจ และพยายามที่จะใช้อำนาจนั้นครอบงำคนไข้ของเขา วูลฟ์แสดงให้เห็นว่าความเขลาและอวดดีของโฮลมส์นั้นทำอันตรายต่อคนไข้ของเขา มากกว่าที่จะได้เป็นประโยชน์ ลักษณะต่างๆ เหล่านี้ไม่ต่างกับนักกับลักษณะของเซอร์วิลเลียม แบริดจอร์ จิตแพทย์ที่ภายหลังได้เข้ามาับภาระการดูแลรักษา เชปติมัส สมิธต่อจากนายแพทย์โฮลมส์

วูลฟ์ใช้ศิลปะในการประพันธ์ ในการเสนอภาพของเซอร์ วิลเลียม แบริดจอร์ ในฐานะตัวแทนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันหลักทางสังคมของอังกฤษที่เรารู้จักกันในนามของ The Establishment โดยวิธีการเทียบเคียงที่แยบยลของรถยนต์สีเทานกพิราบของแพทย์ ผู้เลื่องชื่อถึงขนาดได้รับบรรดาศักดิ์ชั้นอัศวินผู้นี้กับรถยนต์พระที่นั่งที่บรรดาราชนิญลใช้ แบริดจอร์ถูกใช้เป็นตัวอย่างของอำนาจที่ทรงไว้ซึ่งความโหดร้าย ความปรารถนาอันแรงกล้าแต่ทว่าเหยื่อโหดในอันที่จะครอบงำผู้ที่เข้ามาในอาณาเขตในกรณีของเชปติมัสถูกโยนเข้ากับอำนาจเบื้องสูงของรัฐที่เป็นตัวการในการก่อความพินาศอันเนื่องมาจากสงครามที่ทำลายสุขภาพจิตของเชปติมัส และแพทย์อย่างเซอร์วิลเลียม แบริดจอร์ นี่เองที่ทำให้ความพินาศที่วุ่นนี้บรรลุไปในที่สุด

ด้วยการใช้เวลาส่วนใหญ่ชมร่อยอยู่ในคูดินที่ขุดไว้ เมื่อได้รับคำสั่งให้ทำการประจัญบานทหารก็จะปีนออกมาจากคูดินและดาหน้าปะทะกับข้าศึก คูเหล่านี้มีความยืดหยุ่นหนาแน่น ทั้งยังเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคร้ายต่างๆ อีกด้วย เนื่องจากมักจะเฉอะแฉะเป็นโคลนตมเมื่อมีฝนตก จนทหารอดไม่ได้ที่จะรู้สึกว่าเป็นเสมือนหลุมศพที่ขุดขึ้นมาเพื่อฝังคนเป็นเท่าๆ กับที่เป็นกำลังจากกระสุนของข้าศึก นอกจากนี้สงครามโลกครั้งที่ 1 ยังเป็นครั้งแรกที่มีการใช้แก๊สพิษ ที่เรียกว่าแก๊สมัสตาร์ดและทหารที่สูดควันพิษเข้าไปโดยไม่ได้สวมหน้ากากป้องกันจะเสียชีวิต หรือต้องทนทุกข์ทรมานอย่างสาหัส

ที่น่าสนใจก็คือ บ่อยครั้งที่ทหารที่เป็นปฏิปักษ์กันจะมักกลายเป็นมิตรกันขึ้นมาในช่วงที่มีการหยุดยิงและในอาณาเขตที่เรียกว่า no man's land ที่อยู่ระหว่างเส้นแบ่งของคูที่ขุดไว้ ทหารหลายคนจะรู้สึกว่าการที่แท้จริงของตนหาใช่ทหารด้วยกันไม่แต่เป็นนายทหารผู้บังคับบัญชา นักการเมือง และนายพลที่เป็นแม่ทัพที่เป็นผู้กำหนดทิศทางของสงคราม ความพินาศ โหดร้าย ทารุณของสงครามที่ขาดการบริหารจัดการที่ดีครั้งนี้จึงก่อให้เกิดทหารผ่านศึกที่มีอาการ ทางจิตเป็นจำนวนมาก

แบรดชอว์เป็นบุรุษร่างใหญ่ที่มีท่วงท่าเกรงขาม ในสายตาของบุคคลทั่วไป เขาไม่มีท่าทีใดๆ ที่อาจสื่อถึงความผิดปกติทางจิตอย่างที่เราสามารถพบเห็นในผู้ป่วยจิตเภทได้ แต่ผู้ที่ได้เข้าไปใกล้ชิดก็อดอดใจกับบางสิ่งบางอย่างในตัวของเขาที่สัมผัสได้ (ดู *Mrs. Dalloway* p.200, 203) ในด้านภูมิหลังชีวิตส่วนตัวแบรดชอว์เป็นตัวอย่างของผู้ที่สามารถใช้วิชาความรู้ ประสบการณ์ และความบากบั่นในการทำงานจนสามารถเลื่อนสถานะทางสังคมของตนเองได้ถึงระดับที่ได้เป็นแขกรับเชิญไปร่วมงานเลี้ยงขอมิสซิสเดลโลเวย์ในค่ำคืนอันเป็นจุดจบของเหตุการณ์ในนวนิยายชื่อเดียวกันนั้น งานเดียวกันกับที่นายกรัฐมนตรีก็เป็นแขกรับเชิญด้วยเช่นกัน และที่สำคัญเขาได้ยินยอมให้ตนเองถูกคำนินยแบบวัตถุนิยมที่ให้คุณค่าแก่การใช้อำนาจเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต ในการรักษาผู้ป่วยเขาจะใช้แรงผลักดันต่างๆ ทางสังคมในอันที่จะทำให้คนไข้แสดงความจำนง ดังในความคิดของเชปติมัสที่รู้สึก "Naked, defenseless, the exhausted, the friendless received the impress of Sir William's will. He swooped, he devoured. He shut people up." ด้วยความกระเหี้ยนกระหือรือที่จะจัดการกับคนไข้ด้วยการกำจัดออกจากสังคมโดยการส่งไปไว้ในสถานพยาบาลสำหรับผู้ป่วยทางจิต เช่นที่เขาจะทำกับเชปติมัสนั่นเอง วูล์ฟจึงเห็นเขาเป็นดังเพศฆาตกรที่น่ามาซึ่งความตาย เพราะการวินิจฉัยบุคคลผู้หนึ่งว่าเสียสติจะนำมาซึ่งการถูกแยกให้โดดเดี่ยวจากผู้คนจากสิ่งรอบตัว ซึ่งก็คือการแยกออกไปจากชีวิต

ในยามป่วยไข้ เชปติมัสใช้เวลาในการขีดเขียน "The table drawer was full of there writings; about war; about Shakespeare; about great discoveries; how there is no death" (154) สิ่งเหล่านี้ทำให้เขาตื่นเต้น (ต้องไม่ลืมว่าในความคิดคำนึงของเขาเขาไปรบในสงครามเพื่อที่จะปกป้องเชกสเปียร์ให้อยู่คู่แผ่นดินอังกฤษ) แต่ทั้งนี้ "both Dr. Holmes and Sir William Bradshaw said excitement was the worst thing for him)" (154)

การถูกสั่งห้ามไม่ให้มีความรู้สึก ไม่ให้ตื่นเต้นหรือรู้สึกเศร้าใจ เตือนให้เชปติมัสนึกถึงคำพูดของแบรดชอว์ที่กล่าวห้ามการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่ใกล้ชิดสนิทสนมด้วยว่า "The people we are most fond of are not good for us when we are ill." Bradshaw said he must be taught to rest Bradshaw said they must be separated." (162) "they" ในที่นี้หมายความว่าถึงเชปติมัสกับภรรยาตนเอง คำสั่งห้ามนี้ก็ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ต่อต้านอย่างรุนแรงในตัวของเขา ผู้ตั้งคำถามว่า

"Must", "must", Why "must"?

What power had Bradshaw over him?

"What right has Bradshaw to say 'must' to me?"

และการตระหนักถึงความจริงว่า

"So he was in their power! Holmes and Bradshaw were on him!

The brute with the red nostrils was snuffing into every secret placet! (163)

สภาพการตกเป็นเหยื่อของแพทย์และจิตแพทย์อย่างที่เขาเป็นนั้นไม่ต่างกับนักกับสภาพของอลัน สแตริง เด็กหนุ่มผู้ตกเป็นผู้ต้องหาในข้อหาทำทารุณกรรมม้าหกดัว ในบทละครเรื่อง *Equus* ของ บียเตอร์ แซฟเฟอร์ ตาที่ได้เกริ่นไว้ข้างต้นที่อาจจะแตกต่างไปบ้างก็คือ ในกรณีของนายแพทย์มาร์ติน ไดสาร์ต จิตแพทย์ผู้ได้รับมอบหมายจากอัยการให้วินิจฉัยการกระทำของสแตริงว่าเป็นการกระทำของผู้ที่ผิดปกติทางจิต ไดสาร์ตเองกลับเป็นผู้มีความรู้สึกว่าเขาได้ทำให้เด็กหนุ่มคนไข้ของเขาตกเป็นเหยื่อ

ในองก์แรกของละคร ไดสาร์ตกำลังแสดงปาฐกถากับลูกศิษย์เปิดเผยว่าในคืนแรกที่เขาได้พบกับสแตริง

"That night, I had this very explicit dream. In it I'm a chief priest in Homeric Greece. I'm wearing a wide gold mask, all noble and bearded, like the so-called Mask of Agamemnon found at Mycenae. I'm standing by a thick round stone and holding a sharp knife. In fact, I'm officiating at some immensely important ritual Sacrifice---The Sacrifice is a herd of children. I can see them stretching away in a long queue, right across the plain of Argos. I know it's Argos because of the red soil " (Act I, 5, 216)

และเมื่อเขาลงมือใช้มีดแสกท้องของเด็กที่จะใช้บูชาอัยย เขา ก็พบว่าใบหน้าของเด็กคนหนึ่งก็คือใบหน้าของสแตริงนั่นเอง

ในขณะที่เดียวกันกับที่ไดสาร์ตเห็นภาพที่ชัดเจนเหล่านี้ในความฝันที่อันที่จริงแล้วน่าที่จะเป็นฝันประเภทที่ซิกมันด์ ฟรอยด์จะตะครุบเพื่อนำไปตีความ วิเคราะห์ราวกับเหยื่ออันโอชะ ช่วงเวลานี้เองที่จิตแพทย์ผู้ทรงภูมิรู้สึกว่าเขาได้ประสบความสำเร็จขั้นต้นในการเข้าถึงคนไข้ที่แต่แรกยืนกรานที่จะไม่ยอมให้ความร่วมมือแต่อย่างใดทั้งสิ้น ในการรับการวินิจฉัยอาการที่อันที่จริงแล้วจะเป็นประโยชน์แก่ตัวของเขาในแง่ที่ว่าเขาจะหลีกเลี่ยงการถูกดำเนินคดีตามกฎหมายได้

ไดสาร์ตกล่าวกับผู้ชมว่าเมื่อได้รับมอบหมายให้ดูแลคดีนี้เขามีได้มีความคาดหวังอะไรมากนักกับเด็กหนุ่มผู้ก่อคดีโหดถึงแม้ว่าอัยการที่ดูแลคดีนี้จะกล่าวว่าได้พาสแตริงมาพบไดสาร์ตเนื่องจากเด็กหนุ่มมีความพิเศษบางอย่าง (There's something very special about him.) (I. 2, 212)

"What did I expect of him? Very little, I promise you.

One more dented little face. One more adolescent freak.

The usual unusual." (I.2, 213)

การใช้คำว่า freak และ unusual เป็นการตอกย้ำทัศนคติของสังคมที่มองผู้ป่วยทางจิตว่ามีความผิดปกติ หรือในกรณีผู้ที่กระทำผิดอย่างรุนแรงยิ่งถือว่าวิปริตหรือผิดถาวรอีกด้วย แต่ทว่าในเบื้องต้น เมื่อพยาบาลนำคนไข้เข้ามาไต่สารัตถ์ กลับซ่อนความรู้สึกเบื่อหน่าย "ความผิดปกติแบบปกติ" ที่เขาค้นเคยด้วยการกล่าวทักทายตามอย่างขนบของมารยาทสังคมอันดีว่า

"Hallo. My names Martin Depart.

I'm pleased to meet you." (I. 2, 213)

และเมื่อคนไข้ไม่ยอมสัมผัสมือที่เขายื่นออกไปให้ก็ได้ถามต่อไปว่า

"So: did you have a good journey? I hope they gave you lunch at least.

Not that there's much to choose between a British Rail meal and one here."

(I. 3, 213)

สแตริงยังแสดงอาการนิ่งงันไม่ได้ตอบใดๆ อยู่ดี และเมื่อนายแพทย์เริ่มซักประวัติจากแผ่นประวัติที่บันทึกข้อมูลทุกอย่างที่ถามอยู่ ปฏิกริยาที่ได้รับตอบก็คือเสียงคนไข้ร้องเพลงจากรายการโฆษณาเบาๆ เริ่มต้นด้วยโฆษณาหมากฝรั่ง ดับเบิลมินท์ที่ระบุว่าสามารถเพิ่มความสุขแก่ผู้เคี้ยวเป็นทวีคูณ

(Double your pleasure,

Double your fun

With Doublemint, Doublemint

Double mint gum) (I. 3, 214)

การทำทนายเช่นนี้ดูจะเป็นการส่งสัญญาณจากคนไข้ถึงนายแพทย์ว่าในเมื่อผู้เป็นแพทย์ยังกวณอารมณ์ เขาด้วยคำพูดที่แสดงถึงมารยาทสังคมที่ไม่มีความจริงใจและการไต่ถามที่ไม่มี ความหมายได้ เขาเองก็มีสิทธิ์ที่จะได้ตอบในลักษณะเดียวกันด้วยบทเพลงเสแสร้งจอมปลอมที่ร้อยเรียงขึ้นมาเพื่อประโยชน์ทางการค้าขายในโลกที่ครอบงำโดยวัฒนธรรมบริโภคนิยม

ไอสาร์ตรู้สึกประสพความสำเร็จก็เมื่อสแตริงเริ่มที่จะยุติการตั้งแง่ด้วยการสงวนท่าทีและยินยอมที่จะเริ่มพูดจาโต้ตอบกับเขา เมื่อเป็นเช่นนั้นจิตแพทย์จึงเริ่มเดินหน้าค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับภูมิหลังของสแตริงเพื่อช่วยในการวินิจฉัยหรือเพื่อตั้งสมมติฐานว่า ความผิดปกติน่าจะมีอะไรเป็นสาเหตุ เริ่มต้นไอสาร์ตมุ่งไปที่พื้นฐานทางครอบครัว พบว่าอลัน สแตริงมีบิดาที่เข้มงวดกดขี่กับความประพฤติของบุตรชายถึงขนาดห้ามบุตรชายดูโทรทัศน์ แฟรงก์ สแตริง มีความคิดทางการเมืองไปทางสังคมนิยมและแสดงตนเป็นคนไร้ศาสนาที่มักจะกล่าวอ้างประโยคชื่อดังของคาร์ล มาร์กซที่กล่าวว่า "ศาสนา คือ ยาฝิ่นของประชาชน" อยู่เนืองๆ ดอรา สแตริงผู้มารดานั้นตรงข้ามกับสามีตรงที่เป็นสตรีที่แก่ศาสนาเป็นคนธรรมะธรรมโม ที่ให้อบรมสั่งสอนบุตรชายด้วยเรื่องราวจากพระคัมภีร์ไบเบิล ในสายตา

ของมารดา อลันเป็นผู้บริสุทธิ์และความเชื่อทางศาสนาของเธอเองก็ทำให้เธอปักใจเชื่อว่าปีศาจร้ายนั้นเองที่เป็นตัวการนำมาซึ่งความชั่วร้ายที่เข้ามาแผ้วพานบุตรชาย²

เมื่อพิจารณาบิดามารดาของอลันโดยการไปเยี่ยมเยียนสำรวจบ้านช่องถิ่นที่อยู่ นายแพทย์ไดซาร์ตก็จำเป็นต้องเดินหน้าหาบุญแฉอื่น ๆ ที่น่าจะไขปริศนาอันดำมืดที่เกี่ยวกับความประทุพติผิดทำนองคลองธรรมของอลันต่อไป เพราะถึงแม้ว่าสัมพันธ์ภาพตลอดจนลักษณะท่าทาง ความคิด และความเชื่อของบุคคลทั้งสอง จะเป็นปัจจัยที่น่าจะนำไปสู่อาการของเด็กมีปัญหาได้แต่โดยทั่วไปแล้วการมีพ่อที่เข้มงวดและแม่ที่แก่ศาสนา หรือความไม่ลงรอยกันระหว่างบิดามารดาที่ยังไม่ถึงกับจะเป็นความแตกร้างก็ไม่น่าจะจบลงด้วยพฤติกรรมที่โหดเหี้ยมได้มิใช่หรือ

ขั้นตอนต่อจากพื้นฐานทางครอบครัวและสิ่งแวดล้อมด้านถิ่นฐานที่อยู่ ไดซาร์ตก็เริ่มสนใจการนอนหลับ การละเมอและความฝันของอลัน หลังจากที่ทราบว่ายามค่ำคืน อลันจะตะโกนออกมาว่า "เอ็คๆ" เมื่อถึงขั้นนี้อลันเริ่มมีการตอบสนองและยอมสื่อสารกับนายแพทย์ แต่เมื่อถามว่าเพราะเหตุใดเขาจึงร้องละเมอเสียงดัง เด็กหนุ่มก็ย้อนกลับไปตอบด้วยการร้องเพลงโฆษณาอีก เพื่อแสดงออกว่าเขาไม่ปรารถนาที่จะให้แพทย์ล่วงล้ำความรู้สึกที่เป็นดูจอาณาเขตส่วนตัวของการหลับการฝัน และการละเมอได้

ปฏิกิริยาคล้ำคลึงกันเมื่ออลันเปิดโอกาสให้ไดซาร์ตพูดคุยสร้างความกันเองสนิทสนมได้ในระดับหนึ่ง ไดซาร์ตก็เริ่มซักถามถึง จิลล์ เมสัน เด็กสาวที่ทำงานอยู่ในคอกม้า ผู้แนะนำให้อลันเข้าไปทำงานเป็นเด็กช่วยงานประจำคอก ที่ไดซาร์ตทราบมาว่าออกไปนัดเกี่ยวกับอลันในคืนเกิดเหตุ อลันรู้สึกเดือนดาลกับสิ่งที่เขาเห็นว่าเป็นการสอดรู้สอดเห็นในเรื่องส่วนตัวมาก ถึงกับกล่าวเรียกแพทย์ว่า "Bloody Nosey Parker!" (I. 16. 251) และใช้วิธีการย้อนกลับด้วยการถามตัวไดซาร์ตเองถึงความสัมพันธ์ของเขากับภรรยาโดยคำถามของเด็กหนุ่มสมารถตอกย้ำข้อสงสัยที่ว่านายแพทย์วัยกลางคนกับภริยาผู้เป็นทันตแพทย์ ที่ดูจากรูปการณแล้วน่าจะแต่งงานกันเพราะคำนึงถึงความเหมาะสม มิได้มีความสัมพันธ์ทางเพศกัน ทั้งไดซาร์ตเองก็มิได้มีความสัมพันธ์ชู้สาวกับผู้หญิงที่ไหน ทั้งหมดนี้ไดซาร์ตยอมรับกับผู้ชม³ ว่าเป็น "area of maximum vulnerability" (I. 17. 252)

สาเหตุที่ไดซาร์ตรู้สึกว่เรื่องของปัญหาสัมพันธ์ภาพของเขากับภรรยาเป็นจุดที่จะเหยียดก่อนที่สุดคงจะเกี่ยวเนื่องกับความรู้สึกลึกๆ ในจิตใจที่เขาตระหนักมาโดยตลอดว่าได้เลือกทางเดินชีวิตที่นำมาซึ่งเกียรติยศชื่อเสียง และการยอมรับจากสังคม แต่สิ่งที่ขาดหายไปทั้งในชีวิตการงานและชีวิตส่วน

² ในปี ค.ศ. 1973 อันเป็นปีที่ละครเรื่อง *Equus* เปิดแสดงเป็นครั้งแรก เด็กๆ และเยาวชนโดยส่วนใหญ่มักถูกมองว่าบริสุทธิ์ ต่างกับในปัจจุบันที่สังคมตะวันตกเริ่มเห็นยอดของการประกอบอาชญากรรมโดยผู้เยาว์พุ่งพรวดขึ้นมาเป็นจำนวนมาก

³ ที่ปีเตอร์ แชนเฟอร์ กำหนดให้เป็นดั่งคณะลูกขุนที่นั่งฟังคำให้การในศาลด้วยลักษณะการจัดฉากที่มิได้ใช้ขนบแบบเดิมที่ผู้ชมจะนั่งอยู่หน้าเวที แต่ให้บริเวณการแสดงของตัวละครอยู่ตรงกลาง และคนดูนั่งโอบล้อมทุกด้าน

ตัวก็คือความรักหลงใหลในสิ่งนั้น หรือหากจะมองจากหลักธรรมทางพุทธศาสนาก็คงจะเป็นฉันท์นั้นเอง ความฝันของโดสาร์ทที่เปิดเผยต่อสาธารณชนในการปาฐกถาแบ่งบอกถึงความปรารถนาเล็กๆ ที่เขามีมาแต่เยาว์วัย นั่นก็คือ การเป็นนักโบราณคดีที่จะไปขุดค้นดินแดนในอาณาจักรกรีกโบราณ เพื่อหาข้อเร้นลับต่างๆ จากหลักฐานทางโบราณคดีและศิลปวัตถุที่ยังหลงเหลือแต่ถูกฝังลึกอยู่ในดิน แต่ท้ายที่สุดกลับต้องเป็นนายแพทย์ที่มีหน้าที่จัดการกับสิ่งที่สังคมจัดว่าเป็นความผิดปกติประเภทต่างๆ พยายามไขข้อเร้นลับที่ฝังลึกอยู่ในจิตใจของ “ผู้ป่วย”

คงจะเป็นด้วยเหตุนี้เองที่ ปีเตอร์ แชนเฟลอร์ ทำให้โดสาร์ทเริ่มหันใจเมื่อการรักษาของเขาดำเนินไปจนเริ่มจะเห็นผล อลันยอมเปิดเผยความรู้สึกหมดศรัทธากับความหลอกลวงของสังคมและโลกของผู้ใหญ่ที่กำลังคาดหวังว่าเขาจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วม เขาหันหลังให้กับศาสนาแบบที่นับถือในปัจจุบัน ทุ่มเหตความรักให้กับม้าที่เขาเลี้ยง จนถึงขั้นประกอบพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ที่ใช้มาเป็นส่วนร่วม และสิ่งที่ผู้คนคิดว่าเป็นการทารุณกรรม แท้ที่จริงก็คือการบูชาญวีนึง ดังนั้นเมื่อเด็กหนุ่มเริ่มจะเดินไปในแนวทางของความ “ปกติ” โดสาร์ทจึงอดไม่ได้ที่จะรู้สึกเสียดาย เพราะดูเหมือนว่าอลันกำลังจะดำเนินชีวิตไปในแนวทางเดียวกับตัวเขาที่ต้องละทิ้งสิ่งที่เขารักและก้มหน้ายอมรับสิ่งที่ตรงกับความต้องการของสังคมมากกว่า

จะเห็นได้ว่าในกรณีของวรรณกรรมอังกฤษศตวรรษที่ 20 สองเรื่องที่มีการเสนอเรื่องราวของผู้ป่วยทางจิตเวชสองคน นักเขียนที่เป็นผู้รังสรรค์ตัวละครเหล่านี้มิได้เสนอภาพของความผิดปกติของพวกเขาในเชิงลบ หากมองเห็น (อย่างที่มีมักจะกล่าวกันว่าก็คือผู้มี “ตาใน” หรือว่า insight) ว่ามนุษย์เหล่านี้คือผู้ที่มีความรักใคร่หลงใหลแบบที่บุคคลทั่วไปในสังคมนอกจากจะไม่มีไม่เห็นแล้วยังตัดสินว่าวิปริต พิสดาร วิตถาร มิสซิสแคลโลเวย์เป็นตัวละครที่มีตัวตนสองตัวตนซึ่งตัวตนหนึ่งก็คือตัวตนที่มีอารมณ์และความรู้สึกแบบเดียวกับเซปติมัส วอร์เรน สมิธ แต่ถูกเก็บกดเอาไว้ เธอสะท้อนใจกับข่าวอัศวินบาตกรรมของเซปติมัส แต่เพียงชั่วครู่ แล้วก็หันไปดำเนินบทบาทที่สังคมกำหนดต่อไป โดสาร์ทเองก็เช่นกันและเขาจะปวดร้าวกับทางเลือกนั้น ในที่สุดแล้วใครกันแน่ที่ผิดปกติในกรณีเช่นนี้

ชุดที่ ๖ “ความเป็นธรรมเชิงวรรณศิลป์”

มุมปากโลก “ปาก” ของใคร :
ขมขื่นในวรรณกรรมสตรีร่วมสมัย

ชุดิมา ประกาศวุฒิสาร

เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ครั้งที่๒

สนับสนุนโดย สำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ ๑๐-๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘

ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว เชียงใหม่

มูมปากโลก "ปาก" ของใคร: ขมขื่นในวรรณกรรมสตรีร่วมสมัย

ชุติมา ประภาสพิสาร

"Rape is always historically and culturally specific, and how it is understood depends upon a framework of story telling." (Ken Plummer 63)

มูมปากโลก-นวนิยายเรทเอ็กซ์ของอัญชัญ: การตอบรับและกระแสวิจารณ์

มูมปากโลก นวนิยายเล่มล่าสุดของอัญชัญ นักเขียนรางวัลซีไรต์ ที่นำเสนอเรื่องราวของหญิงสาวชื่อ

"เอิง" ผ่านมุมมองของ "จ๊อน" เพื่อนชายคนสนิทของเอิง เอิงเป็นหญิงสาวที่มีชาติตระกูลและฐานะร่ำรวย ที่สำคัญความสวยของเธอเป็นที่สะดุดตาผู้พบเห็นและผูกมัดใจชายหลายคนรวมถึงตัวจ๊อนเองด้วย แม้ตอนแรกจ๊อนบอกผู้อ่านว่าความสัมพันธ์ระหว่างเขากับเอิงเป็นเพียงความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อน แต่ท้ายที่สุดจ๊อนก็กลายเป็นคู่นอนคนหนึ่งของเอิง ความสัมพันธ์ระหว่างเอิงกับจ๊อนดำเนินมาถึงจุดพลิกผันเมื่อเอิงพบว่าเธอตั้งครรภ์โดยไม่ทราบแน่ชัดว่ากับใคร จ๊อนขอให้เอิงเลิกมีเพศสัมพันธ์กับชายหลายคนหลายคาและแต่งงานอยู่กินกับเขาฉันสามีภรรยา แต่เอิงปฏิเสธจ๊อนและสารภาพกับจ๊อนถึงเรื่องในอดีตที่เธอชักนำพ่อเลี้ยง คนขับรถ และครู โรงเรียนประจำให้มีเพศสัมพันธ์กับเธอ หลังจากได้ฟังเรื่องราวของเอิง จ๊อนพยายามตัดใจจากเอิง เขาพบกับผู้หญิงคนใหม่ชื่อมิ่งซึ่งมีคุณสมบัติตรงข้ามกับเอิงทุกประการ เมื่อจ๊อนทราบข่าวการเสียชีวิตของเอิง จ๊อนจึงคัดสินใจแต่งงานกับมิ่งและตั้งชื่อลูกสาวคนเดียวของเขาว่า "เอิง"

มูมปากโลกเป็นหนึ่งในวรรณกรรมไทยจำนวนไม่กี่เล่มที่พูดถึงเรื่องข่มขืนและผลของการข่มขืนที่มีต่อผู้ประสบเหตุ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าเรื่องดังกล่าวกลับถูกมองข้าม ไม่ได้รับสนใจเท่าที่ควรจากผู้อ่านและนักวิจารณ์วรรณกรรม เนื่องจากเสียงของ เอิงในมูมปากโลกถูกล้อมกรอบไว้หลายชั้น นับตั้งแต่บทนำของบรรณาธิการคือ เอกชยา สุขศิริ คำนำของผู้เขียนเองคือ อัญชัญ ตลอดจนรูปแบบการเขียนที่ให้เรื่องของ เอิง นำเสนอผ่านมุมมองของเพื่อนชายคนสนิท คือ "จ๊อน"

ในบทบรรณาธิการ เอกชยา สุขศิริ เชื้อเชิญให้อ่านเข้าไปสัมผัสเองโดยกล่าวว่าเองเป็นผู้หญิงที่ผู้อ่าน “น่าชม น่าลอง” และยังมองว่าเิงนางเอกของอัญชัญเป็น “ผู้หญิงที่มีความสุขที่สุดคนหนึ่ง” แม้ว่าเธอจะละเมียดกฎเกณฑ์ของความเป็น “หญิงดี” ในสังคม ถัดจากบทบรรณาธิการคือถ้อยแถลงของผู้เขียน อัญชัญบอกถึงวัตถุประสงค์ในการเขียนนวนิยายของเธอว่า เธอต้องการให้อ่านตระหนักถึงพลังอำนาจทางธรรมชาติที่เรียกว่า “ความปรารถนาทางเพศ” ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมยังคงปกปิด ไม่กล้าเปิดเผย อัญชัญกล่าวกับผู้อ่าน “บางทีถ้าเราลองเอาคำแห่งอคติที่ผูกตาเราออก...เราอาจจะพบวิธีที่จะเปลี่ยนอำนาจในทางทำลายของมันให้เป็นประโยชน์มากกว่านี้...อาจจะด้วยเหตุผลข้อนี้ ผู้เขียนจึงได้พยายามจำลองชีวิตของ ‘เิง’ ในแง่มุมดังกล่าว มาใช้ในนวนิยายสั้นๆ เรื่องนี้” ทั้งอัญชัญและเอกชยาใช้เรื่องเพศมาเป็นจุดขาย เนื่องจากเพศเป็นสิ่งที่สังคมพยายามปกปิด การนำเรื่องเพศมาเปิดเผยในที่สาธารณะจึงกลายเป็นสิ่งที่ปลุกเร้าความสนใจให้แก่ผู้อ่าน

นอกจากนี้อัญชัญและเอกชยายังได้วางกรอบให้อ่านซึ่งมีส่วนสำคัญในการทำความเข้าใจเรื่องราวของเิง ดังจะเห็นได้จากกระแสดอรับของผู้อ่านผ่านทางบทวิจารณ์นวมปากโลกที่เขียนโดย คำผกา และ พิเชษฐ แสงทอง แม้ว่าบทวิจารณ์ทั้งสองแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่ผู้วิจารณ์ให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องความปรารถนาทางเพศ หรือ เซ็กส์ ของเิง ในกระชู้ดอกทอง คำผกา ยกย่อง เซ็กส์หรือความปรารถนาทางเพศของเิงว่าเป็นการปลดแอกผู้หญิง (ชนชั้นกลาง) ไปสู่อิสรภาพที่ควรได้รับ ในมุมมองดังกล่าวเิงกลายเป็นหญิงยุคใหม่ ทันสมัย มีอิสระเต็มที่ในเรื่องเพศ และเป็นผู้นำเปิดให้ผู้หญิงทั้งหลายออกจากขนบจารีตของ “กุลสตรี” ที่ควบคุมและกดขี่ผู้หญิง ขณะที่พิเชษฐ์ ได้กลับแนวคิด “สตรีนิยม” ของคำผกา พิเชษฐ์มองว่านวนิยายของอัญชัญมิได้ปลดแอกผู้หญิงจากอำนาจเบ็ดเสร็จของผู้ชายอย่างแท้จริง เนื่องจากท้ายที่สุดแล้วอำนาจนั้นยังคงตกเป็นของเพศชายโดยแฝงตัวผ่านทางผู้เล่าเรื่องคือ ช้อน ซึ่งเป็นผู้นำเสนอและวิเคราะห์เรื่องของตัวเอง

พิเชษฐ์และคำผกาต่างให้ความสนใจแก่ประเด็นเรื่องเซ็กส์กับความสัมพันธ์ทางอำนาจระหว่างชายหญิง จนมองข้ามประเด็นอื่นในเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นความรุนแรงทางเพศและผลกระทบของความรุนแรง

ทางเพศที่มีต่อเอง แม้พิเชษฐตระหนักดีว่าเรื่องของเองถูกนำเสนอผ่านมุมมองของจ็อน แต่พิเชษฐมองเองด้วย
 สายตาของเพศชายและเชื่อแบบที่จ็อนเชื่อว่าไม่มีการล่วงละเมิดทางเพศเกิดขึ้นกับเองในวัยเด็ก ดังคำกล่าวของ
 พิเชษฐ์ว่ามุมปากโลก “เป็นเรื่องราวของผู้หญิงในสังคมชั้นสูงคนหนึ่งที่มีปัญหาทางจิตอันสืบเนื่องมาจาก
 ปัญหาความแตกร้างในครอบครัว แรกสุดเธอเป็นลูกชู้ในสายตาพ่อ เป็นเมียลับของใครต่อใครตั้งแต่อายุ 14 ปี
 เป็นต้นมา ทำให้เธอกลายเป็นผู้หญิงติดเช็กซ์ แสวงหาความสุขที่แท้จริงในชีวิตโดยการใช้เช็กซ์เป็นเครื่องมือ ภาย
 หลังเธอถึง ‘เพื่อน’ ชายคนสนิทเข้าไปสู่วงจรนี้ด้วย ทำให้เขาคอยอยู่ในอำนาจเช็กซ์ของเธอ” ความรุนแรงทางเพศ
 และผลกระทบของความรุนแรงทางเพศเป็นสิ่งที่คำผกามองข้ามเช่นกัน โดยคำผกามองว่าหากนำเอาปมปัญหา
 ทางจิตเข้ามาวิเคราะห์ ก็จะได้ภาพนางเอกที่ “ป่วยและอ่อนแอและเมื่อเองเป็นเพียงผู้หญิงที่ป่วย เธอจึงต้องพบจุด
 จบอันสาสมคือความตาย และไม่ใช่ความตายอันปกติ หากเป็นการตายในสภาพที่ชวนสังเวชและคลื่นเหียน”
 (285) การมองพฤติกรรมติดเช็กซ์ของเองว่าเป็นการปลดปล่อยทางเพศทำให้คำผกาสามารถยกย่องเชิดชูเองใน
 ฐานะที่เป็นตัวแทนของหญิงยุคใหม่ที่ท้าทายกรอบของสังคมได้ เมื่อพิจารณาจากการให้ความสำคัญแก่ประเด็น
 เรื่อง ความปรารถนาทางเพศหรือเช็กซ์ของ เอง เป็นหลักของผู้อ่านและผู้วิจารณ์ จึงไม่น่าประหลาดใจที่นวนิยาย
 ของอัญชลีเล่มนี้ไม่สามารถเข้าไปถึงรอบชิงรางวัลซีไรต์ได้ เนื่องจากถูกมองว่า “แรง” หรือเป็นหนังสือเรอเท็กซ์

ทั้งพิเชษฐและคำผกาอ่านเองอย่างผิวเผิน พิเชษฐเชื่ออย่างที่จ็อนเชื่อว่าเองเป็นผู้ล่องลอยและต้องรับผิดชอบ
 ชอบในการกระทำของเธอ แม้อัญชลีจะสร้างนางเอกที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์จารีตของสังคมอย่างเเอง แต่ท้ายที่สุดผู้ที่มี
 อำนาจควบคุมเองคือจ็อน ซึ่งมีบทบาทในฐานะผู้เล่าเรื่อง ส่วนคำผกาผู้เขียนปฏิเสธที่จะมองเองไปถึง “ก้นบึ้ง”
 และมองแค่พฤติกรรมสำส่อนของเองว่าเป็นการท้าทายปิตาธิปไตย เมื่อเรื่องของเองถูกล้อมกรอบด้วยเรื่องเพศ
 และการปลดปล่อยความปรารถนาทางเพศ ประเด็นเรื่องความรุนแรงทางเพศและผลกระทบของความรุนแรงดัง
 กล่าวจึงถูกมองข้ามและถูกกลบเกลื่อนให้กลายเป็นประเด็นเรื่องเพศไปจนหมดสิ้น ในบทความชิ้นนี้ผู้เขียน
 ต้องการหยิบยกงานเขียนของอัญชลีมาเป็นกรณีศึกษา เพื่อแสดงให้เห็นว่าในการทำความเข้าใจผู้หญิงที่ประสบ
 กับความรุนแรงทางเพศนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้อ่าน/ผู้ศึกษาต้องมองนอก “กรอบความรู้” ที่สะท้อนอุดมการณ์ชาย
 เป็นใหญ่ และหันกลับมาทำความเข้าใจประเด็นข่มขืนภายในบริบทผู้ประสบเหตุเอง บริบทที่ว่านี้เป็นสิ่งที่เเอง

เรียกว่า “นุมนปากโลก” สถานที่ที่ทุกสิ่งทุกอย่างตรงข้ามกับโลกแห่งความเป็นจริงที่คนทั่วไปรับรู้ เสียงของเอ็งที่เปล่งออกมาจาก “นุมนปากโลก” ทำให้ผู้อ่านทบทวนและตั้งคำถามกับมายาคติเกี่ยวกับการข่มขืนที่มีอยู่ในสังคม

เรื่องเล่า อำนาจ และมายาคติของการข่มขืน

เรื่องเล่าเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศมีลักษณะต่างจากเรื่องเล่าประเภทอื่น ผู้ที่ประสบกับความรุนแรงโดยตรงมักจะปฏิเสธที่จะพูดถึงเหตุการณ์ดังกล่าวหรือแสดงความลำบากยากเย็นในการบอกเล่าเรื่องของตนให้สังคมได้รับทราบ ใน *Authoring a Life* เบรินด้า เดลีย์ กล่าวถึงความขัดแย้งภายในใจที่เกิดขึ้นเมื่อเธอบอกเล่าเรื่องราวของการถูกล่วงละเมิดทางเพศที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว “If she [my mother] read *Authoring a Life*, I surmised, she would probably subject me, once again, to the silent treatment. Although the loss of my mother’s love would be a terrible price to pay for writing this book, I had decided—for the sake of my sister and myself—that the terrible truth of father-daughter incest must once again be told” (xi) คำกล่าวของเดลีย์สะท้อนให้เห็นว่าความรุนแรงทางเพศไม่เพียงแต่ลดทอนผู้ที่ถูกข่มขืนให้เป็นเพียงผู้ถูกกระทำหรือวัตถุทางเพศเท่านั้น แต่ยังทำลาย “เสียง” ของผู้ถูกข่มขืนอีกด้วย

สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ความรุนแรงทางเพศเป็น “เรื่องที่ไม่ได้” คือ มายาคติหรือความเชื่อของสังคมเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ การข่มขืนในความหมายของสังคมทั่วไปคือ ความรุนแรงทางเพศที่กระทำโดยเพศชายที่มีการศึกษาน้อย รายได้ต่ำ มีความผิดปกติทางเพศ และมักเกิดขึ้นในสถานที่เปลี่ยว ส่วนผู้ที่ถูกข่มขืนคือผู้หญิงที่ไม่ระมัดระวังตัว อยู่ในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม และมักแต่งกายหรือแสดงพฤติกรรมที่ล่อแหลมหรือขี้ขลาดทำให้ผู้ชายที่พบเห็นบังเกิดอารมณ์ทางเพศ มายาคติเรื่องการข่มขืนสะท้อนให้เห็นมุมมองของ “เพศชาย” และคอกซ์คัดค้านมุมมองที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างชายหญิงในสังคม ขณะเดียวกันมายาคติเหล่านี้ยังสร้างความรู้สึกผิดและอับอายให้แก่ผู้ถูกข่มขืนแทนที่จะเป็นผู้อุทิศ และทำให้ผู้ถูกข่มขืนหลายคน ไม่กล้าเปิดเผยเรื่องของตน แม้ในกรณีที่ผู้ข่มขืนออกมาบอกเล่าเรื่องของตน สังคมมักไม่ให้ความสนใจอย่างจริงจังต่อสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งนี้เพราะมายาคติที่ครอบงำความคิดความเชื่อของคนในสังคม ทำให้มองว่าข่มขืนเป็นเพียงเรื่องส่วนตัว เช่น

เกิดจากความผิดปกติทางเพศของผู้ชาย ความเคราะหรัยของผู้หญิง เป็นต้น ดังนั้นเสียงของผู้หญิงที่ถูกข่มขืนที่
เปล่งออกมาจึงมักไม่ได้ยินหรือไม่รับฟังจากสังคม

การรักษาเยียวยาความรุนแรงทางเพศจึงต้องเริ่มจากการรื้อฟื้นตัวตนและเสียงของผู้ประสบเหตุ การ
บอกเล่าเรื่องราวการข่มขืนถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่งในการเยียวยา เนื่องจากกระบวนการเล่าเรื่องเปิด โอกาสให้ผู้
ประสบเหตุได้ต่อรองกับสังคมผ่านทาง การอ่านซ้ำ ทบทวน และสร้างความหมายใหม่ให้กับอดีตจากจุดยืนของ
คนในปัจจุบัน สาระสำคัญของเรื่องเล่าเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศจึงอยู่ที่การช่วงชิงอำนาจ (authority) ในการ
ให้ความหมายหรือคำนิยามแก่ตัวตนและประสบการณ์ความรุนแรงในอดีต ซึ่งมีสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ประสบ
ความรุนแรงทางเพศ เนื่องจากที่ผ่านมาผู้ที่ทำหน้าที่น้าบอกเล่า อ่าน วิเคราะห์เรื่องราวเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ คือ
นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และสื่อมวลชน นอกจากนั้นการทบทวนอดีตผ่านกระบวนการเล่าเรื่องยังนำไปสู่การปรับ
เปลี่ยนจิตสำนึกเกี่ยวกับตัวตนของผู้ประสบเหตุจากผู้ถูกกระทำหรือถูกให้คำนิยามมาเป็นผู้กระทำหรือผู้เล่าเรื่อง
สำหรับผู้ประสบเหตุ กระบวนการรื้อฟื้นทบทวนอดีตจึงเป็นเสมือนการให้กำเนิดตัวตนใหม่ขึ้นมาอีกครั้ง หรือที่
เคลลี่เรียกว่า “Authoring a Life” ซึ่งเป็นชื่อหนังสือของเธอ ด้วยเหตุนี้การบอกเล่าเรื่องราวความรุนแรงทางเพศของ
ผู้ประสบเหตุจึงมีความสำคัญและมีลักษณะต่างจากเรื่องเล่าประเภทอื่น เพราะการเล่าเรื่องดังกล่าวมีตัวตนหรือ
ชีวิตของผู้เล่าเป็นเคมพ้น

เรื่องเล่าเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศจึงไม่เป็นเพียงเรื่องของการใช้ภาษาในการสื่อสารเหตุการณ์ที่เกิด
ขึ้นเพียงอย่างเดียว การเล่าเรื่องเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างความหมายและเกี่ยวพันกันอย่างไม่ออก
จากเรื่องของอำนาจ แนวคิดเรื่องอำนาจของมิเชล ฟูโกช่วยอธิบายอำนาจที่แฝงอยู่ในเรื่องเล่า¹ อำนาจสำหรับฟูโก
มิได้เป็นสิ่งที่ดำรงอยู่ในบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่อำนาจเป็นกระแสนที่หมุนเวียนเปลี่ยนถ่าย ไม่คงที่ คายตัวอำนาจ
ปรากฏอยู่ทั่วทุกหนแห่งและมีรูปแบบที่หลากหลาย จึงไม่ใช่สิ่งที่ใครคนใดคนหนึ่งครอบครอง หรือเป็นสิ่งที่ถูก
อ้างว่ามีอยู่ในตัวของบุคคลนั้น อำนาจเป็นสิ่งที่ต้องนำไปปฏิบัติ (exercise) และการปฏิบัติการของอำนาจมีทั้งการ
กดทับ (ทางลบ) และการผลิตหรือการสร้าง (ทางบวก) ไปพร้อมๆ กัน เป็นผลให้เครือข่ายที่อำนาจไหลผ่านมีทั้ง

¹ Discipline and Punish ของ มิเชล ฟูโก